



## STRATEGIE ROZVOJE JIHMORAVSKÉHO KRAJE

**Vyhodnocení vlivů Strategie rozvoje Jihomoravského kraje na životní prostředí  
dle přílohy č. 9 zákona 100/2001 Sb., v platném znění**

**Srpen 2006**



**EKOLOGICKÁ ŘEŠENÍ  
ENVIRONMENTAL SOLUTIONS**

**INVESTprojekt NNC, s.r.o.**

Špitálka 16, 602 00 Brno, Czech Republic  
tel.: (+420) 543 254 284, (+420) 543 254 285  
fax: (+420) 543 240 676, e-mail: [nnc@investprojekt.cz](mailto:nnc@investprojekt.cz)

[www.investprojekt.cz](http://www.investprojekt.cz)

## ZÁZNAM O VYDÁNÍ DOKUMENTU



Název dokumentu: **STRATEGIE ROZVOJE JIHMORAVSKÉHO KRAJE  
VYHODNOCENÍ VLIVŮ NA ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ**

Zakázka: C375-06

Objednatel: Jihomoravský kraj

Účel vydání: Finální dokument

Stupeň utajení: Bez omezení

Vydání	Popis	Zpracoval	Kontroloval	Schválil	Datum
01	Finální dokument	J Nezvalová 	P. Mynář 	M Dostál	31.8.2006

Předcházející vydání tohoto dokumentu musí být buď zničena nebo výrazně označena NAHRAZENO.

Rozdělovník:	4 originály	Jihomoravský kra
	1 originálů	archiv INVESTprojekt NNC, s.r.o.
	33 kopií na CD	Jihomoravský kraj

© INVESTprojekt NNC, s.r.o., 2006

Všechna práva vyhrazena. Žádná z částí tohoto dokumentu nebo jakékoliv informace z tohoto dokumentu nesmí být nad rámec smluvního určení (tj. nad rámec použití v rámci daného procesu SEA) vyzrazeny, zveřejněny, reprodukovány, kopírovány, překládány, převáděny do jakékoliv elektronické formy nebo strojově zpracovávány bez výslovného souhlasu odpovědného zástupce zpracovatele, firmy INVESTprojekt NNC, s.r.o.

## Obsah

### Titulní list

### Záznam o vydání dokumentu

Obsah.....	2
Přehled zkratk.....	4
Identifikační údaje.....	6
<b>1. Úvod .....</b>	<b>7</b>
<b>2. Obsah a cíle koncepce, její vztah k jiným koncepcím .....</b>	<b>8</b>
2.1. Základní informace o Strategii rozvoje Jihomoravského kraje .....	8
2.2. Obsah Koncepce.....	8
2.3. Východiska Strategie rozvoje Jihomoravského kraje.....	10
2.4. Cíle a prioritní osy Strategie rozvoje Jihomoravského kraje .....	11
2.5. Vyhodnocení struktury dokumentu, jednotlivých částí, analýzy, formulace priorit, opatření a nástrojů .....	14
2.6. Vyhodnocení provázanosti analytické a strategické části Koncepce.....	14
2.7. Vztah Strategie rozvoje Jihomoravského kraje k jiným koncepcím.....	14
<b>3. Informace o současném stavu životního prostředí v dotčeném území a jeho pravděpodobný vývoj bez provedení koncepce .....</b>	<b>17</b>
3.1. Obyvatelstvo a veřejné zdraví .....	17
3.2. Ovzduší a klima .....	17
3.3. Hluk a další fyzikální a biologické charakteristiky .....	19
3.4. Povrchová a podzemní voda .....	19
3.5. Půda .....	21
3.6. Horninové prostředí a přírodní zdroje .....	22
3.7. Fauna, flóra a ekosystémy .....	22
3.8. Krajina .....	24
3.9. Hmotný majetek a kulturní památky.....	25
3.10. Dopravní a jiná infrastruktura.....	26
3.11. Jiné charakteristiky životního prostředí .....	26
<b>4. Charakteristiky životního prostředí v oblastech, které by mohly být provedením koncepce významně zasázeny .....</b>	<b>29</b>
4.1. Charakteristiky ŽP v oblastech zvláštního významu a jejich možné ovlivnění provedením koncepce .....	29
<b>5. Veškeré současné problémy životního prostředí, které jsou významné pro koncepci, zejména vztahující se k oblastem se zvláštním významem pro životní prostředí (např. oblasti vyžadující ochranu podle zvláštních právních předpisů).....</b>	<b>32</b>
5.1. Posouzení vlivu Strategie rozvoje Jihomoravského kraje na lokality soustavy Natura 2000 v ČR podle § 45i zákona o ochraně přírody a krajiny v rámci zpracování vyhodnocení koncepce v procesu SEA.....	32
<b>6. Cíle ochrany životního prostředí stanovené na mezinárodní, komunitární nebo vnitrostátní úrovni, které mají vztah ke koncepci a způsob, jak byly tyto cíle vzaty v úvahu během její přípravy, zejména při porovnání variantních řešení.....</b>	<b>32</b>
<b>7. Závažné vlivy (včetně sekundárních, synergických, kumulativních, krátkodobých, střednědobých a dlouhodobých, trvalých a přechodných, pozitivních a negativních vlivů) navrhovaných variant koncepce na životní prostředí .....</b>	<b>35</b>
7.1. Hodnocení návrhové části Strategie rozvoje kraje .....	35
7.2. Hodnocení návrhu prioritních oblastí, specifických cílů a opatření Strategie rozvoje Jihomoravského kraje .....	35
<b>8. Plánovaná opatření pro předcházení, snížení nebo kompenzaci všech závažných negativních vlivů na životní prostředí vyplývajících z provedení koncepce.....</b>	<b>59</b>
<b>9. Výčet důvodů pro výběr zkoumaných variant a popis, jak bylo posuzování provedeno, včetně případných problémů při shromažďování požadovaných údajů (např. technické nedostatky nebo nedostatečné know-how) .....</b>	<b>60</b>
9.1. Výběr zkoumaných variant .....	60
9.2. Popis provedení posouzení vlivů Strategie rozvoje Jihomoravského kraje na životní prostředí.....	60
9.3. Problémy při shromažďování požadovaných údajů .....	60
<b>10. Stanovení monitorovacích ukazatelů (indikátorů) vlivu koncepce na životní prostředí.....</b>	<b>61</b>

<b>11. Popis plánovaných opatření k eliminaci, minimalizaci a kompenzaci negativních vlivů zjištěných při provádění koncepce .....</b>	<b>65</b>
<b>12. Stanovení environmentálních kritérií pro výběr projektů.....</b>	<b>66</b>
<b>13. Vlivy koncepce na veřejné zdraví.....</b>	<b>69</b>
13.1. Vztah Strategie rozvoje Jihomoravského kraje ke koncepcím v oblasti ochrany veřejného zdraví.....	69
13.2. Zdravotní stav obyvatel Jihomoravského kraje.....	70
13.3. Determinanty vlivů koncepce na veřejné zdraví .....	71
13.4. Vyhodnocení vlivů Strategie rozvoje Jihomoravského kraje na veřejné zdraví.....	73
<b>14. Netechnické shrnutí výše uvedených údajů.....</b>	<b>76</b>
<b>15. Souhrnné vypořádání vyjádření obdržných ke koncepci z hlediska vlivů na životní prostředí a veřejné zdraví.....</b>	<b>77</b>
<b>16. Závěry a doporučení včetně návrhu stanoviska ke koncepci.....</b>	<b>78</b>

## Přehled zkratk

---

APRJMK	program rozvoje Jihomoravského kraje
ČOV	čistírna odpadních vod
ČR	Česká republika
ČSÚ	Český statistický úřad
EIA	posuzování vlivů na životní prostředí ( <i>angl.</i> Environmental Impact Assessment)
EU	Evropská unie
EUR	euro (měnová jednotka Evropské hospodářské a měnové unie)
EU ETS	obchodovací schéma Evropské unie s emisemi ( <i>angl.</i> EU Emission Trading Scheme)
EVL	evropsky významná lokalita soustavy Natura 2000
EO	ekvivalentní obyvatel
HDP	hrubý domácí produkt
CHKO	chráněná krajinná oblast
CHOPAV	chráněná oblast přirozené akumulace vod
JMK	Jihomoravský kraj
KO	komunální odpad
MCHÚ	maloplošné chráněné území
MŽP	ministerstvo životního prostředí
NEHAP	Akční plán zdraví a životního prostředí ČR
NNC	část obchodního názvu firmy INVESTprojekt NNC, s.r.o. (není zkratkou)
NP	národní park
NRP	národní rozvojový plán
NSRR	národní strategický referenční rámec
NUTS	statistická územní jednotka Evropské unie ( <i>fr.</i> Nomenclature des Unites Territoriales Statistique, <i>angl.</i> Nomenclature of Units for Territorial Statistics)
OP	operační program
OP	ochranné pásmo
OOP	orgán ochrany přírody
OSN	Organizace spojených národů
OZKO	oblast se zhoršenou kvalitou ovzduší
OŽP	ochrana životního prostředí
PHO	pásmo hygienické ochrany
PM <sub>10</sub>	tuhé znečišťující látky frakce do 10 µm ( <i>angl.</i> Particle Matter)
PO	ptačí oblast soustavy Natura 2000
POH	plán odpadového hospodářství
POPD	plán otírky a přípravy dobývání
PP	přírodní park
PRJMK	program rozvoje Jihomoravského kraje
REZZO	registr emisí a zdrojů znečišťování ovzduší
ROP	regionální operační program
SEA	posouzení vlivů koncepce na životní prostředí ( <i>angl.</i> Strategic Environmental Assessment)

SF	strukturální fond
SHR ČR	strategie hospodářského růstu České republiky
SRJMK	strategie rozvoje Jihomoravského kraje
SROP	společný regionální operační program
SUR ČR	strategie udržitelného rozvoje České republiky
SWOT	analýza silných a slabých stránek, příležitostí a hrozeb ( <i>angl.</i> Strengths, Weaknesses, Opportunities and Threats)
TEN-T	Trans European Network - Transport
TINA	Transport Infrastructure Needs Assessment in Central and Eastern Europe
TZL	tuhé znečišťující látky
ÚSES	územní systém ekologické stability
UZIS	Ústav zdravotnických informací a statistiky ČR
VD	vodní dílo
VKP	významný krajinný prvek
WHO	Světová zdravotnická organizace
ZVHS/ZVS	zemědělská vodohospodářská správa
ZCHÚ	zvláště chráněná území
ZZŘ	závěr zjišťovacího řízení
ŽP	životní prostředí

## Identifikační údaje

---

**Název koncepce:**

Strategie rozvoje Jihomoravského kraje

**Předkladatel:**

Koncepci předkládá Jihomoravský kraj

**Zpracovatel vyhodnocení vlivů koncepce na životní prostředí:**

Ing. Petr Mynář, INVEST projekt NNC, s.r.o., oprávněná osoba pro posuzování vlivů na životní prostředí, číslo osvědčení 1278/167/OPVŽP/97.

**Příslušný orgán k vydání stanoviska dle zákona č. 100/2001 Sb.:**

Ministerstvo životního prostředí ČR, odbor posuzování vlivů na životní prostředí a IPPC

**Orgán schvalující koncepci a její posouzení vlivů na životní prostředí:**

Strategie rozvoje Jihomoravského kraje bude schválena zastupitelstvem Jihomoravského kraje.

## 1. Úvod

Vyhodnocení vlivů koncepce (dále jen "vyhodnocení") STRATEGIE ROZVOJE JIHOMORAVSKÉHO KRAJE (dále jen "SRJMK") na životní prostředí je zpracováno dle přílohy č. 9 zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí, v platném znění (dále jen zákon), a v rozsahu stanoveném v závěru zjišťovacího řízení dle § 10d zákona který byl vydán odborem posuzování vlivů na životní prostředí a IPPC Ministerstva životního prostředí dne 18. 8. 2006 pod číslem jednacím 59112/ENV/06. Při zpracování posouzení vlivů koncepce na životní prostředí byla zohledněna metodika SEA pro Kohezní politiku v programovém období 2007-2013<sup>1</sup> doporučená Evropskou komisí a metodika SEA doporučená MŽP ČR<sup>2</sup>.

Předkladatelem koncepce je Jihomoravský kraj.

Vyhodnocení je zhotoveno firmou INVEST projekt NNC, s.r.o. na základě smlouvy o dílo, uzavřené na základě výsledku výběrového řízení vypsaneho Jihomoravským krajem podle zákona č. 40/2004 Sb., o veřejných zakázkách.

Zpracování vyhodnocení proběhlo v období červenec až srpen 2006. Vyhodnocení je výsledkem práce pracovní skupiny, sestavené z pracovníků firmy INVEST projekt NNC, s.r.o., specializovaných na jednotlivé oblasti životního prostředí.

---

<sup>1</sup> Handbook on SEA for Cohesion Policy 2007-2013. GRDP (February 2006).

<sup>2</sup> Metodika posuzování vlivů koncepcí podle zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí, ve znění zákona č. 93/2004 Sb. MŽP (červenec 2004).



## 2. Obsah a cíle koncepce, její vztah k jiným koncepcím

### 2.1. Základní informace o Strategii rozvoje Jihomoravského kraje

Strategie rozvoje kraje je koncepční dokument, který formuluje pro delší časový horizont přístup kraje k podpoře rozvoje jeho územního obvodu. Stanovuje strategické cíle rozvoje kraje jako celku a jeho funkčních částí a specifikuje důležitá opatření, která mohou vést k naplnění vytyčených cílů. V tomto významu se Strategie stává věcným východiskem pro vypracování nebo aktualizaci programových dokumentů dalších subjektů na území kraje. Z tohoto důvodu je i základním rámcem pro aktualizaci návrhové části Programu rozvoje Jihomoravského kraje. Původní programový dokument „Strategie rozvoje Brněnského kraje“ byl vypracován v roce 1999, kdy ještě nebyly vytvořeny kraje a zvoleny jejich krajské orgány. Jedna z významných událostí posledních let - přijetí ČR do Evropské unie – zvýraznila potřebu zpracovat nový, aktuální programový dokument: „Strategii rozvoje Jihomoravského kraje“ (SRJMK).

Nová Strategie rozvoje kraje vychází z analýzy vývoje a stavu jednotlivých stránek hospodářského a sociálního rozvoje kraje a jeho funkčních součástí, rozvíjí tyto poznatky o nové, obsažené v doposud zpracovaných koncepčních dokumentech celokrajského významu, shrnuje a vyhodnocuje zjištěné skutečnosti. Formuluje základní vizi rozvoje a globální cíle pro jednotlivé prioritní osy rozvoje, které věcně konkretizuje ve struktuře strategických cílů rozvoje a opatření k jejich naplňování. Důležitou součástí Strategie rozvoje kraje je dále nástin finančního rámce, jehož účelem je poskytnout představu o disponibilních zdrojích a o možných trendech vývoje ve finanční oblasti.

### 2.2. Obsah Koncepce

Předmětem Strategie rozvoje Jihomoravského kraje je:

- aktualizace, modernizace a doplnění výchozích poznatků o situaci na území JMK,
- využití nových východisek k zpřesnění hlavních cílů a směrů rozvoje kraje,
- konfrontace nových poznatků o situaci v JMK a východisek pro nové programovací období EU 2007-2013, stanovených v nově připravovaných programových dokumentech pro celou ČR
- aktualizace (revize) struktury budoucích rozvojových potřeb a jejich specifikace do opatření a aktivit pro území JMK
- důležitým cílem je adekvátní nastavení finančního rámce a poznání absorpční kapacity dalších subjektů na území kraje, které se mohou efektivně zapojit do realizace vybraných budoucích rozvojových záměrů.

Dokument SRJMK je strukturován následovně:

#### **PROFIL KRAJE**

##### **1 RÁMCOVÝ POPIS KRAJE**

##### **2 SÍDLA**

- 2.1 OSÍDLENÍ
- 2.2 DOPRAVNÍ DOSTUPNOST SÍDEL
- 2.3 BYDLENÍ A BYTOVÁ VÝSTAVBA
- 2.4 VENKOV V JIHOMORAVSKÉM KRAJI
- 2.5 MARGINALIZOVANÁ ÚZEMÍ

##### **3 LIDSKÉ ZDROJE**

- 3.1 STAV A VÝVOJ OBYVATELSTVA
- 3.2 SOCIOEKONOMICKÁ STRUKTURA OBYVATELSTVA
- 3.3 VYUŽITÍ LIDSKÝCH ZDROJŮ
  - 3.3.1 Zaměstnanost
  - 3.3.2 Nezaměstnanost

## **4 HOSPODÁŘSTVÍ**

### *4.1 CHARAKTERISTIKA HOSPODÁŘSKÝCH ODVĚTVÍ*

- 4.1.1 Průmysl
- 4.1.2 Stavebnictví
- 4.1.3 Obchod a služby
- 4.1.4 Zemědělství
- 4.1.5 Lesnictví

### *4.2 VÝZKUM, VÝVOJ, INOVACE*

## **5 TECHNICKÁ INFRASTRUKTURA**

### *5.1 DOPRAVNÍ SÍŤ*

### *5.2 TELEKOMUNIKACE*

### *5.3 ENERGETIKA*

### *5.4 VODNÍ HOSPODÁŘSTVÍ*

- 5.4.1 Zásobování vodou
- 5.4.2 Odkanalizování

## **6 SOCIÁLNÍ INFRASTRUKTURA**

### *6.1 SÍŤ ŠKOL A ZAŘÍZENÍ PRO VZDĚLÁVACÍ AKTIVITY*

### *6.2 SÍŤ ZDRAVOTNICKÝCH ZAŘÍZENÍ*

### *6.3 ZAŘÍZENÍ A SLUŽBY V OBLASTI SOCIÁLNÍ PÉČE*

### *6.4 SÍŤ KULTURNÍCH ZAŘÍZENÍ*

### *6.5 ZAŘÍZENÍ A INSTITUCE PRO SPORT, TĚLOVÝCHOVU A VOLNOČASOVÉ AKTIVITY*

## **7 ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ, PŘÍRODNÍ ZDROJE A KRAJINNÝ RÁZ**

### *7.1 OVZDUŠÍ*

### *7.2 VODA*

### *7.3 PŮDA*

### *7.4 HORNINOVÉ PROSTŘEDÍ A RELIÉF*

### *7.5 ODPADY*

### *7.6 OCHRANA PŘÍRODY A KRAJINY*

## **8 CESTOVNÍ RUCH**

### *8.1 POTENCIÁL JIHOMORAVSKÉHO KRAJE*

### *8.2 TURISTICKÁ INFRASTRUKTURA*

### *8.3 TURISTICKÁ NÁVŠTĚVNOST*

### *8.4 ORGANIZACE A ŘÍZENÍ CESTOVNÍHO RUCHU V KRAJI*

### *8.5 TURISTICKÁ POPTÁVKA*

## **9 ÚZEMNÍ A REGIONÁLNÍ SPOLUPRÁCE**

### *9.1 ADMINISTRATIVNĚ-SPRÁVNÍ STRUKTURA ÚZEMÍ JMK*

### *9.2 SPOLUPRÁCE SUBJEKTŮ NA ÚZEMÍ KRAJE*

### *9.3 MEZINÁRODNÍ A MEZIREGIONÁLNÍ SPOLUPRÁCE (subjektů z kraje)*

### *9.4 ROZVOJOVÉ DOKUMENTY*

## **SWOT KRAJE**

## **NÁVRHOVÁ ČÁST**

## **FINANČNÍ RÁMEC**

### 2.3. Východiska Strategie rozvoje Jihomoravského kraje

V souvislosti s blížícím se začátkem nového programového období Evropské Unie na léta 2007-2013 bylo třeba aktualizovat základní rozvojové programové dokumenty, které umožňují subjektům v České republice přístup k čerpání prostředků z Evropských strukturálních fondů na podporu rozvojových projektů a aktivit a jsou věcně i organizačně určující i pro vyjasnění důležitých, strategických, rozvojových záměrů, priorit, cílů rozvoje a opatření, kterými lze vytyčené cíle naplňovat při hospodárném čerpání i dalších disponibilních prostředků. V průběhu roku 2005 byla aktualizována „Strategie rozvoje České republiky“ a v průběhu roku 2006 je dokončován „Národní rozvojový plán ČR“.

V zájmu lepšího zacílení na nově připravované prostředky a zásady jejich uplatnění v rámci nového období pro realizaci regionální politiky v České republice a jejich regionech bylo nutno aktualizovat i základní strategické a programové dokumenty Jihomoravského kraje – Strategii rozvoje a Program rozvoje Jihomoravského kraje.

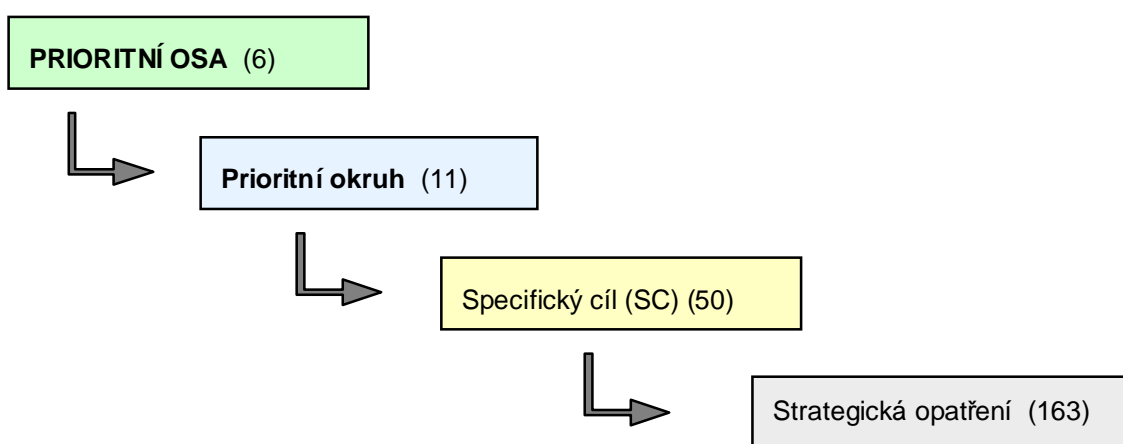
Strategie rozvoje Jihomoravského kraje a Program rozvoje Jihomoravského kraje, aktualizované pro programové období 2007 – 2013, vychází ze Strategie regionálního rozvoje ČR, Národního rozvojového plánu a zpracovávaného dokumentu ROP NUTS 2 Jihovýchod. Dále vychází z analýzy vývoje a stavu hospodářského a sociálního rozvoje kraje a charakteristik slabých a silných stránek rozvoje regionů kraje. Zahrnuje i nové poznatky o situaci v různých oblastech životních podmínek Jihomoravského kraje, obsažené v doposud zpracovaných celokrajských koncepčních dokumentech.

Naplnění SRJMK by mělo přinést zlepšení situace v oblasti hospodářství, životního prostředí, dopravní a technické infrastruktury a osídlení. Dále by měla vzrůst kvalita lidských zdrojů a zlepšit se úroveň spolupráce mezi subjekty na území kraje i přes jeho hranice.

## 2.4. Cíle a prioritní osy Strategie rozvoje Jihomoravského kraje

Strategie rozvoje Jihomoravského kraje je koncepční dokument, který formuluje pro delší časový horizont (2006-2016) přístup kraje k podpoře rozvoje jeho územního obvodu. Stanovuje strategické cíle rozvoje kraje jako celku a jeho funkčních částí, hlavní cesty k jejich dosažení a poskytuje potřebná východiska a základní rámec pro vypracování Programu rozvoje kraje a Strategických plánů rozvoje měst nebo jiných územních celků kraje.

Návrhová část Strategie vychází ze závěrů analýz v Profilu kraje, a také z celkových i resortních krajských a národních strategických a koncepčních dokumentů. Obsahuje vizi a globální cíl Jihomoravského kraje, a dále globální a specifické cíle jednotlivých prioritních os rozvoje, naplňované prostřednictvím jednotlivých strategických opatření (témat aktivit); tato struktura je znázorněna na obr. 1. Znění specifických cílů a formulace jednotlivých opatření byly upraveny podle podnětů vzešlých z připomínkového řízení, rozhodující změny byly provedeny na základě závěrů z projednání v komisích Rady JMK a jednání s odbory KrÚ. Vzhledem k charakteru dokumentu, který má být poměrně obecný, pokrývají zde uvedené cíle a opatření spektrum rozmanitých oblastí rozvoje kraje.



Obr. 1: Struktura návrhové části Strategie rozvoje JMK

Prioritní strategická opatření jsou přizpůsobena novému programovacímu období 2007-2013, nekopírují je však zcela, a to ze dvou důvodů. Prvním důvodem je existence Regionálního operačního programu pro NUTS 2 Jihovýchod, který je zacílen přímo na aktivity, jež mohou být financovány prostřednictvím strukturálních fondů EU (Strategie rozvoje kraje obsahuje aktivity významné pro rozvoj kraje bez ohledu na způsob jejich financování). Druhým důvodem je přesah horizontu Strategie i do následujícího programového období, v němž může být struktura „evropských“ priorit odlišná.

Stanovení opatření a aktivit prioritních pro kratší (zpravidla tříleté) časové úseky v rámci období platnosti Strategie a určení konkrétních kroků pro jejich realizaci je předmětem Programu rozvoje kraje, který bude k tomuto účelu pravidelně aktualizován.

### Vize JMK

***Jihomoravský kraj jako dynamicky se rozvíjející region, který v souladu s principy udržitelného rozvoje, disponuje výkonnou a konkurenceschopnou ekonomikou založenou na moderních technologiích s vysokou přidanou hodnotou, vysokou úrovní vzdělanosti s důrazem na přípravu a využití kvalitních lidských zdrojů, udržuje přijatelný stav životního prostředí a krajiny, moderně orientovaným zemědělstvím, udržuje regionální kulturní specifika, využívá svou příznivou geografickou polohu na důležitých kontinentálních osách, využívá potenciál cestovního ruchu a koncepčně usměrňuje proces suburbanizace.***

## **Globální cíl Strategie rozvoje JMK**

**Jihomoravský kraj bude ekonomicky silný a dynamicky se rozvíjející region při udržení kvalitního životního prostředí a krajiny. Hospodářským těžištěm budou aktivity založené na moderních technologiích. Průmysl bude produkovat výrobky s vysokou přidanou hodnotou. Vzroste vzdělanostní úroveň obyvatelstva, zkvalitní se procesy vzdělávání a zlepší se možnosti uplatnění lidských zdrojů v občanské a profesní sféře. Zemědělství bude tvořit součást páteře integrovaného rozvoje ve venkovském prostoru. Cestovní ruch bude v turisticky atraktivních oblastech aktivně přispívat k rozvoji území.**

Na základě identifikace potřeb regionu potvrzených analytickou částí SRJMK a SWOT analýzou je strategická vize rozvoje kraje a globální cíl rozložen do následujících šesti prioritních os, z nichž každá je specifikována dílčími globálními cíli prioritní osy pokrývajícími jednotlivé prioritní okruhy:

### **PRIORITNÍ OSA Hospodářství**

#### **Prioritní okruh A: VĚDA A VÝZKUM**

##### **Globální cíl prioritního okruhu:**

Posilování výzkumného, vývojového a inovačního potenciálu a výkonnosti JMK na úroveň vyspělých regionů EU, tak aby se JMK stal významným místem koncentrace těchto aktivit v EU

#### **Prioritní okruh B: PRŮMYSL A SLUŽBY**

##### **Globální cíl prioritního okruhu:**

JMK z hlediska růstu HDP patří mezi deset nejrychleji rostoucích regionů NUTS 2 v EU, a to při uplatňování principů udržitelného rozvoje

#### **Prioritní okruh C: CESTOVNÍ RUCH**

##### **Globální cíl prioritního okruhu:**

Využívání potenciálu pro rozvoj (udržitelného) cestovního ruchu a zvýšení konkurenceschopnosti odvětví cestovního ruchu a lázeňství v Jihomoravském kraji

#### **Prioritní okruh D: ZEMĚDĚLSTVÍ A LESNICTVÍ**

##### **Globální cíl prioritního okruhu:**

Zemědělství a lesnictví je stabilní páteří integrovaného rozvoje ve venkovském prostoru. Plní vyváženě funkce produkční, environmentální a sociální

### **PRIORITNÍ OSA Životní prostředí**

#### **Prioritní okruh A: ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ**

##### **Globální cíl prioritního okruhu:**

Ochrana a zlepšování kvality životního prostředí v Jihomoravském kraji jako základního principu udržitelného rozvoje, snížení znečištění zejména vodních toků a nádrží

### **PRIORITNÍ OSA Lidské zdroje**

#### **Prioritní okruh A: OBYVATELSTVO A TRH PRÁCE**

##### **Globální cíl prioritního okruhu:**

Moderní, otevřená společnost, jejímž zdrojem je kultivovaný, zdravý lidský potenciál, rozvinutý efektivní a flexibilní trh práce s kvalitní kvalifikovanou a konkurenceschopnou pracovní silou, vytvářející podmínky pro integraci sociálně vyloučených skupin obyvatelstva

#### **Prioritní okruh B: SOCIÁLNÍ INFRASTRUKTURA**

##### **Globální cíl prioritního okruhu:**

Podpora všech oblastí sociální infrastruktury zvyšujících efektivitu provozu jednotlivých zařízení a kvalitu poskytovaných služeb, stimulujících kultivaci lidského potenciálu a zvyšujících atraktivitu regionu

## PRIORITNÍ OSA Osídlení

### Prioritní okruh A: MĚSTSKÁ SÍDLA

#### **Globální cíl prioritního okruhu:**

Racionálně rozvíjet systém osídlení kraje koncepčním usměrňováním suburbanizačních tendencí v okolí města Brna a posilováním pozice marginálních území při respektování přírodních a kulturních hodnot kraje

### Prioritní okruh B: VENKOVSKÝ PROSTOR

#### **Globální cíl prioritního okruhu:**

Rozvíjet venkovský prostor jako prosperující, atraktivní, kulturní a integrované území, podporované funkční infrastrukturou a dostupnou občanskou vybaveností harmonicky spjatou s venkovskou krajinou a využívající potenciál krajiny, přírodní a kulturní dědictví

## PRIORITNÍ OSA Dopravní a technická infrastruktura

### Prioritní okruh A: DOPRAVA A DOPRAVNÍ INFRASTRUKTURA

#### **Globální cíl prioritního okruhu:**

Zvýšení využití příznivé geografické polohy kraje a zejména dopravně výhodné pozice města Brna. Významné zkvalitnění stavu vybudované sítě běžných dopravních komunikací

### Prioritní okruh B: TECHNICKÁ INFRASTRUKTURA

#### **Globální cíl prioritního okruhu:**

Dosažení vysokého stupně napojení na kanalizační soustavy a ČOV a zásobení obyvatelstva kvalitní pitnou vodou

## PRIORITNÍ OSA Spolupráce

### Prioritní okruh A: ÚZEMNÍ A REGIONÁLNÍ A SPOLUPRÁCE

#### **Globální cíl prioritního okruhu:**

Vybudování silných partnerských vztahů založených na meziregionální, transnacionální a přeshraniční spolupráci v oblasti rozvoje lidských zdrojů, kultury, výzkumu, vědy, inovací, podnikání a obchodu, zvyšování atraktivní nabídky cestovního ruchu, rozvoje dopravní infrastruktury, životního prostředí a krajiny

Tab. 1: Přehled prioritních os a okruhů

Prioritní osy	Prioritní okruhy
Hospodářství	Věda a výzkum
	Průmysl
	Cestovní ruch
	Zemědělství a lesnictví
Životní prostředí	Životní prostředí
Lidské zdroje	Obyvatelstvo a trh práce
	Sociální infrastruktura
Osídlení	Městská sídla
	Venkovský prostor
Dopravní a technická infrastruktura	Dopravní a technická infrastruktura
Spolupráce	Územní a regionální spolupráce

## 2.5. Vyhodnocení struktury dokumentu, jednotlivých částí, analýzy, formulace priorit, opatření a nástrojů

Pro formulování SWOT analýzy Strategie rozvoje JMK byly využity poznatky získané při zpracování podrobné analýzy vývoje a výchozího stavu ekonomické a sociální situace v regionu, výsledky situačních analýz a SWOT analýz strategických dosud zpracovaných rozvojových dokumentů na úrovni kraje. Výsledná SWOT analýza SRJMK obsahuje souhrnné hodnocení relevantních silných a slabých stránek, příležitostí a ohrožení a tvoří jeden ze základních pilířů pro formulaci návrhové části Strategie rozvoje JMK.

Ve SWOT analýze jsou logicky shrnuty výsledky podrobně provedených analýz, identifikovány potenciální bariéry i možnosti rozvoje regionu strukturovaně dle jednotlivých tematických oddílů analytické části strategie (osídlení; obyvatelstvo; trh práce; hospodářství, výzkum, inovace; zemědělství a lesnictví; technická infrastruktura; sociální infrastruktura; životní prostředí a přírodní zdroje; cestovní ruch a územní a regionální spolupráce). Nejdůležitější silné a slabé stránky, příležitosti a hrozby byly shrnuty do přehledné SWOT analýzy Stručné verze SRJMK. Tyto potenciální oblasti rozvoje se následně odrážejí v tematických Prioritních osách Strategie rozvoje JMK.

SWOT analýza je koncipována na principech udržitelného rozvoje. Na základě ekonomicko – sociální analýzy regionu a SWOT analýzy byly identifikovány cíle a prioritní směry rozvoje regionu. Tyto prioritní osy jsou dále promítnuty do definování opatření vedoucích k naplnění cílů SRJMK za pomoci nástrojů návrhové části SRJMK, která stanoví implementační rámec pro SRK a která se logicky odráží rovněž v návrhové části Aktualizace programu rozvoje kraje.

## 2.6. Vyhodnocení provázanosti analytické a strategické části Koncepte

Strategie rozvoje Jihomoravského kraje se vyznačuje přehlednou strukturou a logickou návazností jednotlivých částí. Strategická část Strategie rozvoje JMK dobře odráží potřeby identifikované na základě analýzy výchozího stavu a vývoje regionu a SWOT analýzy. Celý dokument, zvláště jeho analytická část je velmi rozsáhlý a podrobný, přičemž postrádá komentáře k jednotlivým částem a charakteristiku jejich vzájemné návaznosti, tato skutečnost by mohla být matoucí pro širší veřejnost.

V dokumentu chybí realizační část koncepte, SRJMK se omezila pouze na analýzu regionálního rozvoje a návrh prioritních oblastí podpory rozvoje a alokaci finančních prostředků pro jednotlivé prioritní osy, ale nespécifikuje jakým způsobem by měly být prioritní oblasti podpořeny ani jak bude koncepte realizována a výsledky její implementace monitorovány. Pro širokou veřejnost i potenciální předkladatele projektů by bylo účelné charakterizovat v rámci koncepte způsob její realizace resp. charakteristiku navazujících dokumentů tak, aby tito přesně věděli kam se se svými rozvojovými projekty obrátit.

## 2.7. Vztah Strategie rozvoje Jihomoravského kraje k jiným koncepcím

Předkládaná koncepte Strategie rozvoje JMK má vztah k těmto koncepcím na mezinárodní, národní resp. regionální úrovni:

### *Mezinárodní úroveň:*

- Kjótský protokol k Rámcové úmluvě OSN o změně klimatu
- Rámcová úmluva OSN o změně klimatu
- Rámcová směrnice pro vodní politiku Společenství (2000/60/ES)
- Směrnice Evropského parlamentu a rady 2005/32/ES o stanovení rámce pro určení požadavků na ekodesign energetických spotřebičů

### *Národní úroveň:*

- Strategie regionálního rozvoje ČR (2006)
- Národní rozvojový plán ČR 2007-2013
- Program rozvoje venkova ČR na období 2007-2013
- Politika územního rozvoje (2006)
- Strategie udržitelného rozvoje ČR (2004)
- Státní politika životního prostředí (2004)
- Plán odpadového hospodářství ČR (2003)

- Státní surovinová politika (1999)
- Státní energetická politika (2004)
- Národní alokační plán k EU ETS
- Strategie ochrany klimatického systému Země v ČR (1999)
- Národní program na zmírnění dopadů změny klimatu v ČR (2004)
- Akční plán zdraví a životního prostředí České republiky (1998)
- Zdraví pro všechny v 21. století - Zdraví 21 (2002)
- Národní program na podporu úspor energie a využití obnovitelných a druhotných zdrojů energie (2002)
- Vodohospodářská politika ČR (2004)
- Integrovaný národní program snižování emisí ČR (2004)
- Národní strategie ochrany biologické rozmanitosti (2005)
- Státní program ochrany přírody a krajiny ČR (1998)
- Národní lesnický program (2003, aktualizace na léta 2007-2013)
- Dopravní politika ČR (2005)
- Národní strategie rozvoje cyklistické dopravy (2004)
- Národní implementační plán Stockholmské úmluvy (2004)

Česká republika připravuje na základě definovaných cílů a priorit *Národního rozvojového plánu České republiky pro období 2007 - 2013* pro využívání fondů Evropské unie letech 2007 - 2013 celkem 24 operačních programů (OP), jejichž prostředků bude využito k naplňování většiny cílů SRJMK:

Pro cíl Konvergence:

- OP Doprava
- OP Životní prostředí
- OP Vzdělávání
- OP Věda a výzkum pro inovace
- OP Podnikání a inovace
- OP Lidské zdroje a zaměstnanost
- Integrovaný OP
- OP Technická pomoc
- Regionální OP pro regiony soudržnosti v ČR (7x)<sup>3</sup>

Pro cíl Regionální Konkurenceschopnost a zaměstnanost (Praha):

- OP Konkurenceschopnost
- OP Adaptabilita a zaměstnanost

Pro cíl Evropská územní spolupráce:

- OP Přeshraniční spolupráce (5x)
- OP Mezuregionální spolupráce
- OP Nadnárodní spolupráce

<sup>3</sup> Jedním z nich je předkládaný Regionální operační program pro .



*Regionální úroveň:*

- Územně plánovací dokumentace na území Jihomoravského kraje (existující ÚP VÚC, včetně rozpracované územní prognózy JMK)
- Koncepce podpory státní památkové péče v Jihomoravském kraji
- Regionální inovační strategie Jihomoravského kraje
- Program rozvoje kraje
- Strategie rozvoje cestovního ruchu
- Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy Jihomoravského kraje
- Koncepce environmentálního vzdělávání
- Koncepce rozvoje vinařství ČR
- Program rozvoje lesního hospodářství JMK
- Územní energetická koncepce
- Program rozvoje tělovýchovy a sportu
- Plán odpadového hospodářství Jihomoravského kraje
- Plán rozvoje vodovodů a kanalizací
- Koncepce ochrany přírody Jihomoravského kraje
- Koncepce rozvoje ovocnictví Jihomoravského kraje
- Program snižování emisí znečišťujících látek
- Strategie rozvoje hospodářství Jihomoravského kraje v odvětví zemědělství, zpracovatelský a potravinářský průmysl
- Generel dopravy JMK
- Plánování v oblasti vod
- Situační analýza demografických trendů v JMK a směry jejich podpory
- Zpráva o situaci v oblasti prevence kriminality
- Vyhodnocení situace zemědělství
- Program snížení emisí města Brna
- Program zlepšení kvality ovzduší města Brna
- Územní energetická koncepce JMK

Nelze vyloučit ani přítomnost dalších koncepcí resp. programů různých subjektů. Vlivy realizace všech koncepcí budou vzájemně interferovat, při vhodném návrhu aktivit, odpovídajícím posouzení vlivů na životní prostředí a realizaci odpovídajících opatření nelze očekávat významné riziko kumulace negativních vlivů. V řadě případů lze očekávat, že koncepce se budou překrývat, resp. budou využívat společné finanční zdroje.

V rámci vyhodnocení vlivů Strategie rozvoje JMK na životní prostředí byly vzaty v úvahu relevantní cíle výše uvedených koncepcí a na jejich základě byla sestavena sada referenčních cílů ochrany životního prostředí (viz kapitola 6), které tvoří základní referenční rámec pro hodnocení SRJMK.

### 3. Informace o současném stavu životního prostředí v dotčeném území a jeho pravděpodobný vývoj bez provedení koncepce

#### 3.1. Obyvatelstvo a veřejné zdraví

Jihomoravský kraj má plochu 7 195 km<sup>2</sup>.

Na této ploše žije<sup>4</sup> celkem 1 170 897 obyvatel, z toho 568 016 mužů a 602 881 žen. Podíl dětí do 14 let činí 15 %. Počet osob ve věkové skupině 65 a více let se oproti předchozím letům zvýšil<sup>5</sup>. Populace v kraji stárne. Průměrný věk obyvatel kraje je 39,8 let (Česká republika 39,5 let).

V Jihomoravském kraji žije 64 % obyvatel ve městech, 18,2 % obyvatelstva kraje žije v obcích ve velikostní struktuře do 1 000 obyvatel. Hlavním střediskem kraje je město Brno s 367 729 obyvateli. Průměrná hustota obyvatelstva v tomto kraji je 159 obyvatel na km<sup>2</sup> (Česká republika 130 obyvatel na km<sup>2</sup>).

V roce 2004 se v kraji narodilo 10 660 dětí. Počet narozených dětí na 1 000 obyvatel činil 9,5. V roce 2004 zemřelo v kraji 11 592 osob, 5 819 mužů a 5 773 žen. Hrubá míra úmrtnosti, tj. počet zemřelých na 1 000 obyvatel, měla v kraji hodnotu 10,3. Struktura příčin smrti zůstává dlouhodobě stabilní (v pořadí podle četnosti to byly nemoci oběhové soustavy, novotvary, poranění a otravy, nemoci trávicí soustavy a nemoci soustavy dýchací). Střední délka života dosáhla v letech 2003 - 2004 u mužů hodnoty 72,9 let a u žen 79,6 let.

#### 3.2. Ovzduší a klima

##### Emisní situace

Kvalita ovzduší v regionu je ovlivňována velkými i malými zdroji znečištění. Z porovnání jednotlivých kategorií Registru emisí a zdrojů znečišťování ovzduší (REZZO)<sup>6</sup>, provedeném v Krajském programu snižování emisí, je patrný vyšší podíl tuhých emisí z domácích topenišť (nízký stupeň plynofikace malých zdrojů) a z dopravy. U emisí SO<sub>2</sub> jsou dominantním zdrojem velké zdroje a domácí topeniště na tuhá paliva. U emisí NO<sub>x</sub> je jednoznačně patrný vysoký podíl z dopravy (dálnice D1, D2) a u emisí CO a C<sub>x</sub>H<sub>y</sub> především vliv mobilních zdrojů a částečně i vliv domácích topenišť.

V rámci České republiky je Jihomoravský kraj z hlediska emisí hlavních znečišťujících látek trvale pod celostátním průměrem. Významnou škodlivinou jsou dlouhodobě NO<sub>x</sub>. Na jejich produkci se ze 78 % podílejí mobilní zdroje, což je výrazně vyšší podíl než u celostátního průměru. Mobilní zdroje jsou také významným producentem CO, na jehož produkci se podílejí 85 %, 58 % se pak podílí na emisích tuhých znečišťujících látek (TZL).

V roce 2004 došlo oproti roku 2003 k poklesu celkových emisí SO<sub>2</sub> o 23 %, což bylo způsobeno nižšími emisemi ze stacionárních zdrojů (především velkých – o 33 %), emise SO<sub>2</sub> z dopravy zůstaly na stejné úrovni. I nadále pokračuje růst celkových emisí NO<sub>x</sub> (o 5 %) vyvolaný růstem emisí z dopravy a velkých stacionárních zdrojů. Celkové emise CO zůstaly v roce 2004 na hodnotách roku předchozího. Emise TZL vzrostly vlivem dopravy o 36 %. Na emisích TZL se také významně podílejí malé zdroje, které produkují 30 % celkových emisí. Současně se výrazně projevuje sekundární prašnost způsobená uvolňováním prachových částic ze zemědělských ploch.

Na území Jihomoravského kraje je evidováno celkem 114 zvláště velkých zdrojů znečišťování ovzduší (v roce 2003 to bylo 119) a 290 velkých zdrojů znečišťování ovzduší (v roce 2003 to bylo 250). Emisní

<sup>4</sup> dle posledního sčítání obyvatelstva - březen 2006

<sup>5</sup> zvýšení z původních 96,7 osob nad 65 let na 100 dětí do 14 let v roce 2003 na 99,1 osob v roce 2004

<sup>6</sup> A. *stacionární zdroje - REZZO 1 až 3* - technologické objekty obsahující stacionární zařízení ke spalování paliv, zařízení technologických procesů, uhelné lomy a jiné plochy s možností zapaření, hoření nebo úletu znečišťujících látek, sklady, skládky a jiné stavby, zařízení a činnosti podle kolaudačního rozhodnutí.

*Velké zdroje znečišťování - REZZO 1* - technologické objekty obsahující stacionární zařízení ke spalování paliv o tepelném výkonu vyšším než 5 MW a zařízení zvláště závažných technologických procesů.

*Střední zdroje znečišťování - REZZO 2* - technologické objekty obsahující stacionární zařízení ke spalování paliv o tepelném výkonu od 0,2 do 5 MW, zařízení závažných technologických procesů, jakož i uhelné lomy a obdobné plochy s možností hoření, zapaření nebo úlet znečišťujících látek.

*Malé zdroje znečišťování - REZZO 3* - technologické objekty obsahující stacionární zařízení ke spalování paliv o tepelném výkonu nižším než 0,2 MW, zařízení technologických procesů nespádajících do kategorie velkých a středních zdrojů znečišťování, plochy, na kterých jsou prováděny práce, které mohou způsobovat znečišťování ovzduší, skládky paliv, surovin, produktů a odpadů a zachycených exhalátů a jiné stavby, zařízení a činnosti výrazně znečišťující ovzduší.

B. *mobilní zdroje - REZZO 4* - pohyblivá zařízení se spalovacími nebo jinými motory, která znečišťují ovzduší.

stropy pro základní škodliviny stanovené v Národním programu České republiky jsou překračovány u NO<sub>x</sub> a mírně překročen je také limit u NH<sub>3</sub>.

Podle umělého kritéria součtu všech emisí na zdrojích jsou největšími znečišťovateli VETSJMKACK MORAVIA GLASS, a. s. Kyjov, Moravskoslezské cukrovary, a. s. Hrušovany, Teplárny Brno, a. s., provoz Brno-sever, Českomoravský cement, a. s. – cementárna Mokrá, CARMEUSE CZECH REPUBLIC, s. r. o., provoz Mokrá, ČEZ, a. s., elektrárna Hodonín, Kompresní stanice č. 8 společnosti RWE TRANSGAS, a. s. a ŠMERAL Brno, a. s.

**Tab.3: Celkové emise hlavních znečišťujících látek ze zdrojů, podíly podle kategorií zdrojů znečišťování ovzduší (tis. t.rok-1)**

	Rok	REZZO	TZL	SO <sub>2</sub>	NO <sub>x</sub>	CO	VOC	NH <sub>3</sub>
Emise celkem	2003	1–4	4,95	4,50	21,99	38,85	17,72	11,67
	2004	1–4	5,05	3,50	23,00	38,48	.	11,58
Velké zdroje	2003	1	0,43	2,40	3,12	1,93	.	2,44
	2004	1	0,37	1,61	3,62	2,21	.	2,35
Střední zdroje	2003	2	0,20	0,21	0,38	0,41	.	1,63
	2004	2	0,24	0,20	0,42	0,36	.	1,63
Malé zdroje	2003	3	1,59	1,30	1,12	3,68	.	7,37
	2004	3	1,51	1,08	1,03	3,38	.	7,37
Mobilní zdroje <sup>1)</sup>	2003	4	2,73	0,58	17,38	32,82	.	0,22
	2004	4	2,92	0,60	17,92	32,52	.	0,22

Data za rok 2003 jsou upravená, za rok 2004 předběžná.

<sup>1)</sup> zahrnutý emise z otěrů pneumatik, brzd a vozovek

#### Imisní situace

Na území Jihomoravského kraje jsou na základě posouzení imisní situace za rok 2004 vyhlášeny oblasti se zhoršenou kvalitou ovzduší (OZKO) na území správních obvodů 3 prioritních měst a obcí. Jsou to:

- Blansko,
- Šlapanice u Brna,
- Sokolnice u Brna.

K překračování limitů docházelo u škodliviny PM<sub>10</sub>. Meze tolerance byly překročeny na území 2 správních obvodů, významněji však pouze v případě Šlapanic u Brna.

Na území města Brna<sup>7</sup> (Agglomerace Brno) jsou k oblastem se zhoršenou kvalitou ovzduší řazeny správné obvody 9 městských částí. Meze tolerance pro imisní limity pro PM<sub>10</sub> byly překročeny na území 6 správních obvodů městských, u ostatních škodlivin k překročení nedošlo.

Z geografického hlediska lze definovat tři maloplošné oblasti se zhoršenou kvalitou ovzduší:

- Královo Pole, Žabovřesky, Medlánky, Řečkovice, Komín a Bystrc (cca 9 km<sup>2</sup>),
- Tuřany, Slatina a východní část Chrlic (cca 13 km<sup>2</sup>),
- západní část Chrlic (cca 1,3 km<sup>2</sup>).

Z hlediska limitů pro ochranu ekosystémů jsou do OZKO zařazeny Bílé Karpaty, Moravský kras, NP Podyjí, OP Podyjí a Pálava.

#### Klimatické údaje

Severozápadní, západní a jihozápadní část Jihomoravského kraje (Českomoravská a Brněnská vrchovina) spadají do mírně teplé klimatické oblasti. Centrální, jižní a jihovýchodní část mají podmínky teplé oblasti. Průměrná roční teplota kolísá mezi 8,5 až 9,5 °C, průměrná měsíční teplota nejteplejšího měsíce roku (července) se pohybuje v mezích od 18,5 do 19,5 °C, nejstudenějšího pak (ledna) od -2,5 do -2,0 °C. Roční úhrn srážek se pohybuje v rozmezí 450 - 500 mm.

<sup>7</sup> Město Brno je samostatnou oblastí (OZKO) pro hodnocení imisní situace.

Centrální a jihovýchodní část města Brno se nachází v teplé klimatické oblasti, severozápadní pak spadá do oblasti s mírně teplým klimatem. Průměrná roční teplota kolísá mezi 8,5 až 9,0 °C, průměrná měsíční teplota nejteplejšího měsíce roku (července) se pohybuje v mezích od 18,5 do 19,0 °C, nejtudenějšího pak (ledna) od -2,5 do -2,0 °C. Roční úhrn srážek se pohybuje v rozmezí 450 - 500 mm.

V posledních dekádách se objevují klimatické výkyvy v návaznosti na probíhající klimatické změny.

### 3.3. Hluk a další fyzikální a biologické charakteristiky

#### *Jihomoravský kraj*

Hluková situace v území se nevymyká běžnému stavu. Zdroji hluku jsou zejména dopravní zařízení (dálnice, silnice, městské komunikace, železnice a letiště), méně pak technologická zařízení (těžba, průmysl). V pásmech přiléhajících ke zdrojům jsou hygienické limity překračovány, což je významné zejména v obydlených oblastech, na většině dotčeného území je však hluková situace vyhovující.

V regionu se nachází čtyři velmi významné zdroje ionizujícího záření, jde o čtyři jaderné reaktory elektrárny Dukovany. Tato elektrárna provozuje i výpusti radionuklidů do životního prostředí (ovzduší, voda). Dále se v území vyskytuje řada významných, jednoduchých, drobných nebo nevýznamných zdrojů ionizujícího záření, převážně pro lékařské nebo technické aplikace. Úroveň záření se v celém dotčeném území pohybuje v úrovni přirozeného pozadí, nejsou překračovány limity ozáření obyvatel.

V území se vyskytuje řada vysokofrekvenčních (vysílače, radiolokátory) resp. nízkofrekvenčních (elektrická zařízení) zdrojů neionizujícího záření, bez konfliktů s hygienickými limity.

Další charakteristiky, které by bylo nutno zohlednit, nejsou specifikovány.

### 3.4. Povrchová a podzemní voda

#### *Vodní toky a nádrže*

Povodí zájmového území Jihomoravského kraje je součástí povodí řeky Moravy. Toto povodí se na území Jihomoravského kraje skládá ze dvou samostatných hydrologických celků, které se v mnoha aspektech chovají odlišně; prvním je povodí Moravy nad soutokem řek Moravy a Dyje a druhým je dílčí povodí Dyje. Plocha povodí Moravy v České republice zaujímá 26,2% z celkové rozlohy České republiky. Českou část povodí řeky Moravy tvoří zemědělská půda (59,2%), lesy (31,2%), vodní plochy (1,45%) a sídelní oblasti (1,51%). Průměrný roční úhrn srážek v povodí Moravy činí 635 mm a hodnota průměrného ročního odtoku činí 3 430 mil. m<sup>3</sup>.

Značná část toků, které protékají územím Jihomoravského kraje, mají prameny v jiných krajích (Olomoucký, Zlínský, Vysočina) a některé i v zahraničí (Rakousko, Slovensko).

Hlavními toky jsou :

- Dyje se Želetavkou a s 29 přítoky (starými koryty),
- část řeky Hané s přítoky, Jevišovka s 1 přítokem,
- Svatka se 14 přítoky,
- Svitava se 7 přítoky,
- Jihlava a Oslava se 4 přítoky,
- Kyjovka a Morava (s přítoky a dopravními cestami).

Většina těchto hlavních toků a významných přítoků je ve správě Povodí Moravy s.p. Ostatní menší toky jsou ve správě Lesů ČR, Zemědělské vodohospodářské správy (ZVS), obcí, Vojenských újezdů, Správy národních parků a fyzických či právnických osob.

Na hlavních tocích je devět umělých vodních děl, které jsou ve správě Povodí Moravy a mají několik hlavních funkcí. Jsou to:

- na řece Dyji VD Vranov (akumulace, energie, rekreace, zdroj pitné vody),  
VD Znojmo (vyrovnávací nádrž, zdroj pitné vody, energie),  
VD Nové Mlýny (horní, střední, dolní) (akumulace, rekreace, závlahy),
- na řece Svatce VD Brno- Kníničky (akumulace, energie, rekreace),
- na řece Jevišovce VD Jevišovice (akumulace),

- na řece Skaličce VD Oleksovice (akumulace),
- na řece Křetínce VD Letovice (akumulace, energie, rekreace),
- na řece Bělé VD Boskovice (zdroj pitné vody, akumulace),
- na řece Malá Haná VD Opatovice (akumulace, zdroj pitné vody)

Ve správě ZVS je 11 větších nádrží v bývalém okrese Blansko, 11 nádrží v Brně - venkově, 5 nádrží na Břeclavsku, 9 nádrží na Hodonínsku, 3 nádrže na Vyškovsku a 16 nádrží na Znojemsku. Jejich funkce je převážně akumulační i když jen lokálního významu.

Velká část menších rybníků a nádrží je ve správě ostatních (Lesy ČR, obce, Vojenské újezdy, Správa národních parků a fyzické či právnické osoby). Tyto nádrže mají rovněž lokální akumulační význam. Jejich další využití je energetické nebo jde o chovné rybníky.

#### *Čistota toků a nádrží*

Čistota toků a její vývoj je dlouhodobě sledován v mnoha parametrech státní sítě sledování kvality povrchových vod. Na území JMK je tak sledována kvalita povrchových vod na 26 profilech, dalších 5 profilů sledování jakosti povrchových vod je umístěno mimo území kraje a charakterizují tak kvalitu vody vtékající do území Jihomoravského kraje.

Znečištění toků se projevuje následně ve vodních nádržích a rybnících a omezuje jejich využití.

- Morava ve svém dolním toku patří do IV.-V. třídy čistoty,
- Svratka a Svitava patří do III.-IV. třídy čistoty,
- Dyje v horním toku patří do II.-III. třídy čistoty,
- Dyje v dolním toku patří do IV.-V. třídy čistoty,
- Jihlava v dolním toku patří do III.-IV. třídy čistoty,
- Haná patří do IV.-V. třídy čistoty,
- Litava patří do V. třídy čistoty.

Obecně je možno konstatovat, že u většiny toků, zejména menších, kde vodnatost je poměrně malá, znečištění značně kolísá a pohybuje se od III. do V. třídy. Jedná se o znečištění anorganického tak i organického původu.

Příčinou je stále nedostačující územní a provozní intenzita čištění odpadních vod u bodových zdrojů znečišťování, množství malých sídel, u kterých chybí ČOV, rozsáhlé plošné znečišťování povodí vodních toků zejména intenzivní zemědělskou výrobou a průsaky ze starých ekologických zátěží, aglomeracemi s průmyslem bez ochrany při haváriích (zejména ropnými produkty) či splachy vytěžených hlušín. Dokladem jsou místní ekologické katastrofy spojené s úhynem ryb.

Znečištění toků způsobuje následně zanášení nádrží a zmenšení jejich akumulačních schopností při povodních a omezení využití vod z těchto toků pro závlahy. Na znečištění toků se podílí i činnosti a zástavby na horních tocích mimo území Jihomoravského kraje.

Kvalita vody v nádržích a rybnících odpovídá kvalitě vody na tocích a je poměrně špatná. Zejména sinice ohrožují zdravotní stav vodních živočichů a omezují rekreační využití vodních nádrží. Znečištění je dlouhodobé a jeho sanace si vyžádá delší dobu než u toků, kde samočisticí procesy probíhají rychleji. Jsou to zejména usazené kaly, které přitekly z toků či občasných vodotečí a omezující akumulační schopnosti těchto nádrží.

#### **Podzemní voda**

Z regionálně hydrogeologického pohledu spadá oblast JMK do následujících hydrogeologických rajónů:

- 162 Pliopleistocenní sedimenty Hornomoravského úvalu
- 164 Fluviální sedimenty povodí Dyje
- 165 Fluviální sedimenty Moravy
- 223 Vyškovská brána
- 224 Dyjsko-svratecký úval

- 225 Dolnomoravský úval
- 311 Pavlovské vrchy a okolí
- 322 Flyšové sedimenty v okolí Moravy
- 323 Středomoravské Karpaty
- 522 Boskovická brázda
- 652 Krystalinikum v povodí Sázavy
- 654 Krystalinikum v povodí Dyje
- 655 Krystalinikum v povodí Jihlavy
- 657 Krystalinikum brněnské jednotky
- 662 Kulm Dražanské vrchoviny
- 663 Moravský kras

Hydrogeologický rajón je pokládán za základní územní jednotku pro bilancování podzemních vod. Určujícím hlediskem pro začlenění území do jednotlivých hydrogeologických rajónů jsou geologická a hydrogeologická charakteristika horninového prostředí a hydrologická, klimatická a morfoloická charakteristika (režim podzemních a povrchových vod, vodní toky, morfologie terénu, srážky, atd.).

Hydrogeologická rajonizace uplatňuje čtyřmístné číselné označení, kde první pozice uplatňuje základní genetickou charakteristiku:

- 1 ... hg rajony v kvartérních fluviálních sedimentech,
- 2 ... hg rajony v neogenních a křídových pánevních sedimentech,
- 3 ... hg rajony v paleogenních a křídových pánevních sedimentech Karpatské soustavy,
- 4 ... hg rajony v sedimentech svrchní křída,
- 5 ... hg rajony v sedimentech permokarbonu,
- 6 ... hg rajony v horninách krystalinika, proterozoika a paleozoika.

Druhá pozice vytváří skupinu hg rajonů, které mají vzájemnou souvislost. Třetí pozice je vlastní hg rajon, totožný se základní jednotkou vodohospodářské bilance podzemních vod. A čtvrtá pozice (v našem případě neuváděná) označuje subrajon, tedy dělení, které je žádoucí z pohledu podrobnější bilance podzemní vody.

Konkrétní údaje o hladině podzemní vody nejsou relevantní pro účely posouzení a nebyly zjišťovány.

#### CHOPAV

V oblasti se vyskytuje jedna chráněná oblast přirozené akumulace podzemní vody, a to Kvartér řeky Moravy, vyhlášené nařízením vlády ČR č. 85/1981 Sb., o chráněných oblastech přirozené akumulace vod Chebská pánev a Slavkovský les, Severočeská křída, Východočeská křída, Polická pánev, Třeboňská pánev a Kvartér řeky Moravy.

### 3.5. Půda

Půda je jednou ze základních přírodních složek ekosystému a patří k důležitým přírodním zdrojům. Jejím využíváním dochází k přeměně na antropogenní kulturní krajinu.

Úvalové části Jihomoravského kraje a podhůří Jihomoravských Karpat mají půdy s nejvyšším produkčním potenciálem v ČR, ale jsou zároveň vystaveny silné antropogenní větrné i vodní erozi. Jihomoravský kraj má nejvyšší zastoupení půd s nejvyšším produkčním potenciálem ze všech krajů ČR.

Podíl zemědělské půdy na celkové výměře území kraje překračuje hranici 60 % a je tak mnohem vyšší než celostátní průměr (54,2 %), ve struktuře pozemků tvoří více než polovinu výměry kraje orná půda (kraj 50,3%, ČR 39,0%).

**Tab.5: Bilance půdy a podíly z celkové výměry v Jihomoravském kraji (stav k 31.12.2005)**

Druh		ha	%
Zemědělská půda	orná půda	355 609	50,3
	trvalé travní porosty	28 307	4,0
	zahrady, ovocné sady	24 860	3,5
	vinice	14 000	2,0
Zemědělská půda celkem		425 323	60,2
Nezemědělská půda	lesní pozemky	196 276	27,8
	vodní plochy	14 930	2,1
Nezemědělská půda celkem		281 351	39,8
Celková výměra		706 674	100,0

V jižní části kraje je rozvinuto vinohradnictví a ovocnářství. V kraji je téměř 90% všech vinic v rámci ČR. V kraji se nachází také více než pětina (20,3%) ovocných sadů celé republiky. Na druhé straně mají v kraji oproti průměru v ČR daleko nižší zastoupení trvalé travní porosty (4,0% v kraji, v ČR 12,2%).

Půda poblíž dálnic a rychlostních silnic je stále velmi atraktivní pro investory, často dochází i k záborům půd v I. třídě ochrany. Současně dochází ke zvyšování podílu pozemků zemědělsky neobhospodařovaných, u kterých se vlastníci snaží dosáhnout změny využití pozemků zemědělských na pozemky stavební.

půdní fond je na řadě míst ohrožen vodní erozí, v poslední době zejména vlivem přívalových srážek dochází k poškození příznivých fyzikálních vlastností půdy. Vyrůstají plochy neobhospodařovaných pozemků. Ke kontaminaci zemědělských půd dochází lokálně, v návaznosti na některé stávající podniky a skládky.

### 3.6. Horninové prostředí a přírodní zdroje

Rozvoj oblasti (rozvoj bydlení, infrastruktura) s sebou nese potřebu čerpat nové nerostné zdroje. V rámci rozvoje Jihomoravského kraje bude využíváno stávajících ověřených zásob, přičemž koncepce surovinové politiky počítá s budoucím využitím ložisek stavebního kamene, štěrkopísků, celkovým snižováním těžby vápenců a lokálním zvyšováním těžby živcové suroviny. Místní význam nepřesáhne využití ložisek kvalitních cihlářských surovin a slévárenských písků.

Ověřená ložiska ropy a zemního plynu jsou vázána na jih moravské části vídeňské pánve, v současné době je těženo cca 97 % celkové těžby v ČR, což ovšem pokrývá 4 % celostátních potřeb. Lignit jako palivo představuje nejméně kvalitní surovinu s trendem postupného snižování spotřeby. S dalším využitím jeho zásob se v současnosti i v blízké budoucnosti nepočítá, ve výhledu by lignit mohl představovat pouze cennou chemickou surovinu.

Hlavní faktory, omezující využívání ložisek nerostných surovin, jsou prvky ochrany přírody a krajiny (CHKO, MCHÚ, prvky ÚSES, NATURA 2000), ochrany povrchových a podzemních vod (CHOPAV, PHO vodních zdrojů), ochrana lesního a půdního fondu, na lokální úrovni i střety se stávající infrastrukturou. Řada ložiskových objektů byla vymezena před zavedením těchto prvků ochrany. V konkrétních případech (posuzování dalších prodloužení POPD) bude nutné pečlivě zvažovat váhu obecného zájmu ochrany přírody oproti možnosti hospodárného dotěžení ložiska. Vlivy na primární přírodní zdroje (tzv. neobnovitelné) lze omezit dostatečným využitím druhotných zdrojů surovin.

V rozsahu oblasti je celá řada dosud chráněných ložiskových území stanovených v minulosti za jiných ekonomických a ekologických podmínek. Mají význam většinou jen lokální až regionální, nicméně představují překážku v jiném rozvoji území.

### 3.7. Fauna, flóra a ekosystémy

Jihomoravský kraj z hlediska biogeografického do sebe zahrnuje 3 provincie panonskou (od jihu), karpatskou (resp. západokarpatskou subprovincii ve východní a centrální část regionu) a provincii Hercynskou (od západu). Region je nejteplejší oblastí v ČR. To se pochopitelně odráží ve velmi pestrém zastoupení nejrozličnějších typů ekosystémů a rostlinných a živočišných společenstev.

Pro jihomoravskou část kraje je charakteristické zastoupení jak společenstev lužních, vodních a mokřadních (vázaných především na řeky Dyji a Moravu), tak i kontrastních typů společenstev xerothermních a suchomilných, především na vápnitých podkladech (na flyši a vápencích - Pálava). Karpatskou část kraje reprezentují především dobře zachované lesní a luční ekosystémy (Chřiby, část Bílých Karpat). Jedinečný (byť maloplošný) je výskyt společenstev vázaných na vápencový kras (Moravský Kras). Západní část kraje již náleží do Hercynské provincie. Zde jsou těžištěm hodnot především společenstva lesní a luční.

#### Ochrana přírody a krajiny

Jihomoravský kraj patří v rámci ČR k regionům s velmi vysokým zastoupením přírodních hodnot. V kraji se z velkoplošných chráněných území nachází 1 národní park (NP) - Podyjí a 3 chráněné krajinné oblasti (CHKO) - Moravský Kras, Pálava a Bílé Karpaty (menší část). Na území Jihomoravského kraje byly zřízeny 2 biosférické rezervace UNESCO (Pálava, Dolní Morava). Bylo zde vymezeno mimořádně vysoké množství maloplošných chráněných území. Na území kraje bylo vyhlášeno 171 evropsky významných lokalit a 8 ptačích oblastí soustavy NATURA 2000. Rovněž zde bylo vyhlášeno 20 přírodních parků. Velké množství již vyhlášených významných krajinných prvků ze zákona (VKP) je nedílnou součástí poměrně hustého územního systému ekologické stability (ÚSES) jak na regionální, tak lokální úrovni.

**Tab.7: Velkoplošná chráněná území v Jihomoravském kraji**

Název	Statut	Rozloha (ha)
Podyjí	Národní park (NP)	6300
Bílé Karpaty	Chráněná krajinná oblast (CHKO)	9200
Moravský kras	CHKO	9200
Pálava	CHKO	8332

**Tab.8: Přírodní parky v Jihomoravském kraji**

Halasovo Kunštátsko	Řičky
Lysicko	Střední Pohlaví
Rakovecké údolí	Údolí Bílého potoka
Řehořkovo Kořenecko	Výhon
Svratecká hornatina	Niva Dyje
Baba	Mikulčický luh
Podkomorské lesy	Strážnické Pomoraví
Bobrava	Ždánický les
Niva Jihlavy	Jevišovka
Oslava	Rokytná

**Tab.9: Seznam ptačích oblastí v Jihomoravském kraji**

Bzenecká Doubrava - Strážnické Pomoraví	Hovoransko - Čejkovicko
Soutok - Tvrdonicko	Lednické rybníky
Pálava	Střední nádrž Vodního Díla Nové Mlýny
Jaroslavické rybníky	Podyjí

**Tab.10: Seznam evSRJMKsky významných lokalit v Jihomoravském kraji**

Baštinský potok	Jedlový les a údolí Rokytné	Nový zámek Jevišovice	Slapanické slepence
Bezručova alej	Jevišovka	Očov	Spice
Bílá hora	Jezero	Ochůzky - Nedánov	Štěpánovský lom
Bílé Karpaty	Kamenný vrch	Oleksovická mokřina	Šumické rybníky
Bílý kopec u Čejče	Kamenný vrch u Kurdějova	Panský les - Jezdiny	Tasovický lom
Biskupský kopec	Kaolinka Únanov	Paví kopec	Tavíkovice - zámek
Blansko - kostel	Kapánsko	Pekárka	Trávní dvůr
Borotín - zámek	Klentnice - kostel svatého Jiří	Pisárky	Trkmanec - Rybníčky



Bosonožský hájek	Knížecí les	Písečný rybník	Trkmanské louky
Božické rybníky	Kopečky u Únanova	Pod Rybníkem	Turold
Božický mokřad	Krumlovsko-Rokytenské slepence	Podmolí - strouha	Tvoňhrázký les
Břeclav - kaple u nádraží	Krumlovský les	Podyjí	U Huberta
Břežanka a Břežanský rybník	Křetín - zámek	Polámanky	U kapličky
Bučovice - zámek	Křtiny - kostel	Popice - fara	U Michálka
Bzenecká stělnice	Kuntínov	Pouzďranská step - Kolby	Údolí Dyje
Citonice - rybník Skalka	Květnice	Přední kout	Údolí Chlébského potoka
Crhov - Rozsčka	Lednice - zámek	Přisnotický les	Údolí Oslavy a Chvojince
Čejkovické Špidláky	Letiště Marchanice	Rakšické louky	Údolí Svitavy
Čekal	Lipov - kostel	Rendezvous	Uherčice - zámek
Černecký a Milonický hájek	Lom u Žerůtek	Rosice - zámek	Uvalský rybník
Čertoryje	Louky pod Kumstátem	Rumunská bažantnice	Valtrovický luh
Červené stráně	Lovčický potok a Jordánek	Rybniční zámeček	Váté písky
Dědice - kostel	Luční údolí	Řeka Rokytná	Ve Žlebě
Dědkovo	Malhostovická pecka	Sivický les	Věteřovská vrchovina
Děvín	Mašovice - lom	Skalky u Havraníků	Visengrunty
Dlouhá Lhota	Mikulovický les	Skalky u Sedlece	Vracovská doubrava
Drnholecký luh	Milejovské louky	Slanisko Dobré Pole	Vranov nad Dyjí - základní škola
Dunajovické kopce	Milotice - letiště	Slanisko Novosedly	Vranovický a Plačkův les
Emin zámeček	Milovický les	Slanisko u Nesytu	Vrbický hájek
Hadcové stráně v údolí Jihlavy	Miroslavské kopce	Slavkovský zámecký park a aleje	Vrbovecký rybník
Hevínské jezero	Moravský kras	Soutok - Podluží	Vypálenky
Hobtenky	Mouřínov - Druhý rybník	Starý zámek Jevišovice	Výrovické kopce
Hodonínská doubrava	Mušenice	Stepní stráně u Komořan	Za Dyjí
Horky u Milotic	Mušovský luh	Stolová hora	Zápověď u Karlína
Hostim - zámek	Na Adamcích	Strabišov - Oulehla	Zimarky
Hovoranské louky	Na Kocourkách	Stránská skála	Zkamenělá svatba
Hovoranský hájek	Na lesní horce	Strážnická Morava	Zlobice
Chřiby	Načeratický kopec	Strážnicko	Znojmo - hrad
Jankovec	Nad Brněnskou přehradou	Střelická bažinka	Znojmo - Kostel Nalezení sv. kříže
Jaroslavice - zámek	Nad kapličkou	Studánkový vrch	Zřídla u Nesvačily
Jasenová	Nad Vápenkou	Svatý kopeček u Mikulova	Žebětín
Javorník - hliník	Netopýrky	Sévy	Židlochovický zámecký park
Ječmenišťe	Niva Dyje	Široký	

### 3.8. Krajina

Pestré přírodní podmínky oblasti se odrážejí v nejrůznějších typech krajín zastoupených v oblasti. Za posledních 50 let však došlo ke značným strukturálním změnám, vyplývajících z geopolitických důvodů (socializace venkova, velkovýrobní zemědělská produkce, scelování orné půdy, velkoplošné odvodnění apod.), které se povětšinou negativně projeví na tvárnosti naší krajiny. Intenzivněji se tento proces odehrával v neúrodnějších oblastech, tedy na jižní Moravě.

V současnosti jsem svědky marginalizace některých částí krajiny, což se projevuje zvýšením plošného podílu ladem ponechaných pozemků, krajinné zeleně a lesních ploch. V suburbánních oblastech díky dynamickému rozvoji dochází naopak k zastavování rozsáhlých výměr. Tyto trendy jsou však celorepublikové a odrážejí politické a socioekonomické změny po roce 1989.

Region je značně různorodý. Prochází jím ostrá geografická hranice, která koreluje se způsobem využívání a prostorovým rozmístěním jednotlivých krajinných typů.

Severní, severozápadní a západní část regionu tvoří převážně lesoplní krajiny hercynika, které představují harmonický typ kulturní krajiny s vysokým rekreačním potenciálem. V karpatské části regionu vzhledem k úrodnosti došlo ke značnému odlesnění a intenzivnímu zemědělskému využívání. Přesto i zde nalzáme rozsáhlé hodnotné segmenty s vysokým rekreačním potenciálem, jakými jsou Chřiby, Ždánický les a především Bílé Karpaty. Jižní Morava představuje intenzivně zemědělsky obdělávaný komplex polních a lesoplních krajin panonika. Specifikem je pěstování vinné révy v nejteplejších oblastech. Na mnoha místech v nejteplejší části kraje se tak zachovaly rozsáhlé segmenty pestré směny kultur (střídání vinohradů, polních sadů a zahrad) a záhumnková hospodářství, představující jedinečný krajinný typ a způsoby využívání, které nemají jinde v ČR obdoby.

### 3.9. Hmotný majetek a kulturní památky

Jihomoravský kraj dlouhodobě pečuje o své kulturní bohatství, kterým je množství kulturních památek. Jedním z důležitých nástrojů podpory kulturního dědictví je poskytování finančních příspěvků vlastníkům na obnovu kulturních památek z rozpočtu krajů, nebo z grantových programů<sup>8</sup>.

V jihomoravském kraji se nachází množství významných kulturních památek, hradů, zámků, církevních staveb, domů, drobné architektury např. kapliček, božích muk a soch světců, pokrývajících v podstatě celé jeho území. Z těchto památek jsou Lednicko-valtický areál a vila Tugendhat zapsány na Listině světového kulturního dědictví UNESCO.

#### *Národní kulturní památky*

- Blansko Zámek Kunštát, Zámek Lysice, Zámek Rájec nad Svitavou
- Brno-město Vila Tugendhat, Kostel Petrov, Špilberk hrad a pevnost, Čestné pohřebiště na ústředním hřbitově, Kostel Sv. Jakuba Většího, Kounicovy vysokoškolské koleje s pomníkem Vítězství nad fašismem v Brně, Moravské zemské desky.
- Břeclav Zámek Lednice, Zámek Valtice.
- Hodonín Zámek Milotice, Slovanské hradiště Mikulčice.
- Vyškov Zámek Bučovice.
- Znojmo Rotunda Sv. Kateřiny, Hrad Bítov, Zámek Uherčice, Zámek Vranov nad Dyjí, Zřícenina hradu Nový Hrádek u Lukova.

#### *Krajinné památkové zóny*

- Brno-venkov, Vyškov Bojiště bitvy u Slavkova.
- Břeclav Lednicko-valtický areál.

#### *Městské památkové rezervace*

- Brno-město Brno.
- Břeclav Mikulov.
- Znojmo Znojmo.

#### *Městské památkové zóny*

- Blansko Boskovice, Lomnice u Tišnova.
- Brno-venkov Ivančice.
- Břeclav Valtice.
- Hodonín Kyjov, Veselí nad Moravou, Strážnice.
- Vyškov Vyškov, Slavkov u Brna.

<sup>8</sup> Po dlouhá předchozí desetiletí byla opomíjená péče o sakrální objekty, dnes díky zájmu kulturní veřejnosti mají tyto stavby ve skupině obnovovaných památek takřka největší zastoupení.

- Znojmo Moravský Krumlov, Jevišovice.

#### *Vesnické památkové rezervace*

- Břeclav Pavlov.
- Hodonín Soubor vinných sklepů Plže v Petrově.
- Brno památková zóna lidové architektury Tuřany – Brněnské Ivanovice.

#### *Archeologické rezervace*

- Brno-město lokalita Staré Zámky u Líšně.
- Břeclav lokalita Břeclav-Pohansko.

#### *Soubor technických památek*

- Blansko Soubor technických památek Stará Huť - Josefské údolí u Olomoučan.

### **3.10. Dopravní a jiná infrastruktura**

Dotčené území patří z dopravního hlediska k nejvýznamnějším v České republice. Region je významnou křižovatkou dvou hlavních střeoevropských dopravních směrů: IV. multimodálního koridoru (z Německa a severní Evropy na Balkán) a VI. multimodálního koridoru (z Polska a východního Pobaltí směrem na Rakousko a Itálii).

Dopravní síť dotčeného území má převážně radiální podobu, s centrem ve městě Brně. V okrajových částech je síť doplněna dvěma významnými tangentami (pomoravský koridor na východě, historické spojení Prahy s Vídní na západě regionu).

Hlavní problémy se soustřeďují v oblasti nedokončené páteřní sítě komunikací a zanedbané údržby komunikací II. a III. tříd (které spadají pod správu krajů, nikoliv státu) a praktické neexistenci uceleného a použitelného systému cyklistických tras a stezek.

### **3.11. Jiné charakteristiky životního prostředí**

#### ***Nakládání s odpady***

Mezi nejvýznamnější problémy v oblasti odpadového hospodářství patří nerespektování principu využití odpadů a převažující ukládání odpadů na skládky, i když se v současné době situace mírně zlepšuje. Tato skutečnost je dána i tím, že v regionu vznikají nová zařízení, kde jsou odpady zpracovávány, a dále se také navyšuje kapacita stávajících zařízení. Při preferování využití odpadů před jejich odstraněním hrají velkou roli ekonomické podmínky.

Za rok 2004 byl v Jihomoravském kraji zaznamenán nárůst produkce odpadů, avšak tato skutečnost je způsobena mimo jiné investičními akcemi.

Co se týče nakládání s odpady, v Jihomoravském kraji se většina komunálního odpadu stejně jako v celé ČR zneškodňuje skládkováním. Z dalších způsobů nakládání s KO jsou významné spalování, úprava biologickými metodami. Ve srovnání s ČR se v kraji více odpadu spaluje, což je způsobeno provozem spalovny komunálních odpadů SAKO v Brně, a méně odpadu se upravuje fyzikálními a chemickými postupy.

Největší podíl na produkovaném množství odpadů mají odpady ze zemědělství, průmyslu, stavebnictví a demolic, odpady komunální a odpady ze zařízení na zpracování odpadu a z ČOV.

V celorepublikovém měřítku není Jihomoravský kraj producentem významného množství nebezpečných odpadů - produkce nebezpečných odpadů se dlouhodobě pohybuje pod průměrnou hodnotou pro kraje v ČR. Navíc lze konstatovat mírně klesající tendenci celkové produkce nebezpečných odpadů.

Tab. 15: Produkce a nakládání s odpadem (tis. t)

	2004	
	O	N
Produkce odpadu celkem	3 783,2	122,9
Úprava nebo využití odpadu	2 840,6	26,5
Odstranění skládkováním	326,8	2,7
Odstranění spalováním	0,4	0,0

O – ostatní odpad, N – nebezpečný odpad

Zdroj: VÚV T.G.M. - CeHO, KÚ

Tab. 16: Provozované skládky odpadů

	2004
Počet provozovaných skládek celkem	22
v tom: - skládky skupiny S – IO	6
- skládky skupiny S – OO	12
- skládky skupiny S – NO	4

Zdroj: VÚV T.G.M. - CeHO, KÚ

Dominantním způsobem při nakládání s nebezpečnými odpady je skládkování – v kraji jsou pro skládkování nebezpečných odpadů dostatečné kapacity, především v jižní části kraje, kde chybí kapacity pro využití nebezpečných odpadů. Nedostatečná kapacita zařízení pro využití některých druhů nebezpečných odpadů má za následek poměrně vysoký podíl jejich skladování za účelem následného exportu mimo území kraje. V rámci regionu jsou z některých částí Jihomoravského kraje sváženy komunální odpady a skladovány či zpracovány v kraji Vysočina.

Jihomoravský kraj má zpracovaný a schválený „Plán odpadového hospodářství“ z roku 2004, který obsahuje vyhodnocení stavu odpadového hospodářství, včetně bilance vztahů mezi produkcí odpadů a nakládání s odpady, stanovení cílů a postupů pro předcházení vzniku odpadů, omezování jejich množství a nebezpečných vlastností a dále pro jejich využívání a odstraňování. Jeho cílem je navrhnout takový integrovaný systém nakládání s odpady, který zefektivní současný systém a upřednostní materiálové a energetické využívání odpadů před jejich odstraněním.

Na tento plán dále navazují Plány odpadového hospodářství původců odpadů, které musí být zpracovány v souladu s předmětnou vyhláškou a samozřejmě v souladu s legislativou. V roce 2004 se podařilo, zejména za podpory Státního fondu životního prostředí ČR (SFŽP ČR), zrehabilitovat mnoho ekologických zátěží (starých skládek). V Jihomoravském kraji byla zaznamenána tendence výstavby sběrných dvorů i v obcích s malým počtem obyvatel, což souvisí s potřebou koordinovat odpadové hospodářství v malých regionech.



Zdroj: KÚ, MŽP

Obrázek 3 : Rozmístění spaloven, zařízení na biologickou dekontaminaci a kompostování odpadů v roce 2004



Obrázek 4 : Rozmístění skládek odpadů v roce 2004

Poznámka: Vesměs všechny skládky S – OO a S – NO jsou provozovány na základě integrovaného povolení.  
 Zdroj: KÚ, MŽP

## 4. Charakteristiky životního prostředí v oblastech, které by mohly být provedením koncepce významně zasaženy

Vzhledem k charakteru Strategie rozvoje Jihomoravského kraje nemají navržená opatření konkrétní územní průmět. SRK Jihomoravského kraje je zpracována pro celé území Jihomoravského kraje. Teoreticky je možné, že k ovlivnění na úrovni konkrétních projektů může dojít kdekoliv na celém území regionu. Popis charakteristik životního prostředí Jihomoravského kraje je uveden v předchozí kapitole.

V této fázi plánování nelze přesně identifikovat územní průměty jednotlivých opatření, ty bude možné identifikovat až v případě konkrétních projektů zpracovaných na základě SRJMK resp. Programu rozvoje kraje. Konkrétní vlivy jednotlivých projektů na životní prostředí budou nadále posuzovány v rámci řízení podle zvláštních právních předpisů<sup>9</sup> tak, jak to ukládá zákon č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí, ve znění pozdějších předpisů.

U opatření, u nichž je v současné době přibližně znám územní průmět, lze stav ŽP charakterizovat. Jedná se především o opatření v oblasti dopravní a technické infrastruktury, průmyslu a infrastruktury cestovního ruchu.

K významnému potenciálnímu ovlivnění životního prostředí by mohlo dojít v oblastech, které jsou chráněny nejčastěji z důvodu zachovalého stavu ŽP. Jedná se především o území NP Podyjí, CHKO Bílé Karpaty, CHKO Moravský Kras, CHKO Žďárské vrchy a CHKO Železné hory a maloplošně zvláště chráněná území. Vlivy SRJMK Jihomoravského kraje na území EVL a PO soustavy Natura 2000 jsou vyhodnoceny v kapitole 5.1.

### 4.1. Charakteristiky ŽP v oblastech zvláštního významu a jejich možné ovlivnění provedením koncepce:

#### NP Podyjí, PO a EVL Podyjí

NP Podyjí je rozlohou nejmenším národním parkem v ČR - 63 km<sup>2</sup>, plocha jeho ochranného pásma činí 29 km<sup>2</sup>. NP Podyjí je situován mezi Znojmem a Vranovem nad Dyjí při státní hranici s Rakouskem. Národní park reprezentuje výjimečně zachovalou ukázkou krajiny říčního údolí v pahorkatinném stupni střední Evropy. Kaňon Dyje vytváří unikátní říční fenomén s četnými meandry, hluboce zaříznutými údolími bočních přítoků, nejrůznějšími skalními tvary, kamennými moři a skalními stěnami. Území vyniká vysokou pestrostí rostlinných a živočišných společenstev danou střídavou expozicí svahů v údolí Dyje. Oblast je výjimečná svou biologickou rozmanitostí z hlediska zastoupení typů biotopů i počtem vyskytujících se rostlinných a živočišných druhů. Mezi nejvýznamnější biotopy patří plošně rozsáhlé porosty hercynských dubohabřin, reprezentativní porosty suťových lesů a acidofilních teplomilných doubrav s kručinkou chlupatou. Z nelesní vegetace jsou cenná společenstva vodních makrofyt, šterbinová vegetace silikátových skal a drolin, suchá vřesoviště nížin a pahorkatin, skalní vegetace s kostřavou sivou, nízké xerofilní křoviny s výskytem skalníků a acidofilní vegetace efemér a sukulentů. V NP se vyskytuje také celá řada prioritních druhů soustavy Natura 2000. Z rostlin je to střevec pantoflíček, z živočichů především kolonie netopýra velkého, vrápence malého, netopýra velkouchého a netopýra černého. Velmi významný komplex lokalit termofilních druhů hmyzu. Z bezobratlých se zde vyskytuje roháč obecný, kovařík *Limoniscus violaceus*, tesařík obrovský a přástevník kostivalový. Z ryb a obojživelníků se zde vyskytuje vranka obecná a čolek velký.

#### CHKO Bílé Karpaty, EVL Bílé Karpaty, Biosférická rezervace Bílé Karpaty

Jedná se o bilaterální CHKO, kdy česká část má délku 70 km, orientaci severovýchod-jihozápad a leží v nadmořské výšce 175-970 m. Bílé Karpaty představují mimořádnou oblast mezi našimi velkoplošnými chráněnými územími především proto, že jsou nejvyšším pohořím jihozápadního okraje vlastního karpatského horského systému. Celá oblast, ale zejména její jižní část, byla po mnoho staletí kultivována člověkem. Přesto, nebo právě proto se zde dochovaly mimořádně cenné přírodní hodnoty a na mnoha

<sup>9</sup> Například zákon č. 50/1976 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 44/1988 Sb., o ochraně a využití nerostného bohatství (horní zákon), ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 138/1973 Sb., o vodách (vodní zákon), ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 13/1997 Sb., o pozemních komunikacích, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 266/1994 Sb., o dráhách, ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 49/1997 Sb., o civilním letectví a o změně a doplnění zákona č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon), ve znění pozdějších předpisů, ve znění pozdějších předpisů.

místech lze hovořit o harmonické krajině. Pro tyto přírodní a krajinné kvality byly Bílé Karpaty zařazeny mezi evropské biosférické rezervace UNESCO. Rozmanité způsoby hospodaření, různorodý historický vývoj a v neposlední řadě odlehlost od průmyslových středisek umožnily zachovat neobvykle vysokou biodiverzitu na mnoha typech stanovišť, od teplomilných šipákových doubrav po pralesovité horské bučiny, od teplomilných stepních porostů k podhorským přepásaným loukám a nejrůznějším typům drobných lesních i lučních mokřadů.

Bílé Karpaty se staly pojmem především jako území s nejvyšší diverzitou a s největší kvantitou vstavačovitých rostlin (orchidejí) ve střední Evropě. Přírodní i kulturní faktory tak vytvářejí z Bílých Karpat území mimořádně cenné i v evropském kontextu. Ve střední části CHKO Bílé Karpaty se nachází EVL Bílé Karpaty. Lesní vegetace je mimořádná svým rozsahem a zachovalostí, částečně též mimořádnou druhovou bohatostí. Luční společenstva Bílých Karpat jsou druhově velmi bohatá a hostí velký počet chráněných a ohrožených druhů rostlin. Z "naturových" druhů rostlin se vyskytují střevičník pantoflíček a srpice karbincolistá.

Květnaté louky Bílých Karpat hostí velice bohatou faunu a představují důležité útočiště vzácných a ohrožených druhů bezobratlých (hmyz, pavoukovití). Z "naturových" druhů živočichů se zde vyskytují ohniváček černočarý, modrásek bahenní, modrásek očkovaný. Rezervace Machová je významná lokalita druhu *Vertigo angustior*, *Vertigo moulinsiana* se vyskytuje v oblasti Žitkové. Zvláštností této části Bílých Karpat jsou i plevelná společenstva vyskytující se na malých políčkách a záhumencích bez chemizace.

### **CHKO Moravský kras, EVL Moravský kras**

Moravský kras je nejrozsáhlejším a nejvýznamnějším krasovým územím České republiky. Posláním CHKO, EVL soustavy Natura 2000 a řady maloplošných chráněných území, které jsou zde vyhlášeny je ochrana krasových jevů a přírodě blízkých lesních biotopů. Krasová oblast zaujímá pruh devonských vápenců severně od Brna. Ráz zdejší krajiny je dán plošinami s množstvím závrtů, které oddělují hluboké kaňonovité žleby. Většina vod, která přitéká z nekrasové části Dražanské vrchoviny, mizí na hranicích vápenců v ponorech do podzemí, kde během dlouhého geologického vývoje vytvořila složité jeskynní labyrinty. Nachází se zde jeskynní systém Amatérské jeskyně, který s navazujícími jeskyněmi měří téměř 35 km, což jej řadí k nejrozsáhlejším jeskynním systémům ve střední Evropě. Na území Moravského krasu je dnes evidováno přes 1 100 jeskyní. V řadě z nich jsou zachovány doklady dávno vyhynulého života i vývoje lidské společnosti.

Geologický podklad, členitý terén, poloha na rozhraní panonské a hercynské oblasti i výskyt karpatských druhů je příčinou existence specifických rostlinných a živočišných společenstev. Pozoruhodná je fauna jeskyní. Nejznámější jsou netopýři, kterých zde bylo dosud zjištěno 21 druhů. V jeskyních Moravského krasu však žijí i četné druhy bezobratlých živočichů, kteří jsou dokonale přizpůsobeni k životu v naprosté tmě. Mnoho z nich zde bylo popsáno jako nové druhy pro vědu. Ze skupiny kriticky ohrožených druhů rostlin zde například ve skalní stěně propasti Macocha roste, jako na svém jediném nalezišti v České republice, glaciální relikv, kruhatka Matthiolova. Lesy s převážně přirozenou druhovou skladbou kryjí téměř 60 % území.

Evropský význam Moravského krasu je umocněn výskytem druhů obsažených v příloze ke Směrnici o stanovištích. Jsou to dekorativní orchidej *Cypripedium calceolus*, teplomilné druhy *Pulsatilla grandis* a *Echium russicum*, drobný mechorost *Buxbaumia viridis* rostoucí v propasti Macocha, netopýři: *Myotis bechsteinii*, *Barbastella barbastellus*, *Myotis myotis*, *Myotis emarginatus* a *Rhinolophus hipposideros*, drobná ryбка *Cottus gobio*, zástupce lesních motýlů *Callimorpha quadripunctaria* a mokřadní motýli *Maculinea nausithous* a *Lycaea dispar*. Na staré rozpadající se kmeny střední části Moravského krasu je vázán kovařík *Limoniscus violaceus*.

### **CHKO Pálava, PO Pálava, Biosférická rezervace Pálava**

Pálava se nachází v severozápadním výběžku Panonské nížiny v nejteplejší a téměř nejsušší oblasti České republiky je cenná především významným podílem přirozených nebo málo ovlivněných stepních a lesních ekosystémů. Nejcenější biotopy druhově bohatých stepí, lesostepí, teplomilných doubrav a suťových lesů se vyvinuly na vápencových kopcích Pavlovských vrchů. Lesní komplex Milovického lesa tvoří teplomilné doubravy a panonské dubohabřiny. Řeka Dyje je obklopena lužním lesem, loukami a mokřadními společenstvy. Území CHKO Pálava se kryje s několika EVL ( Níva Dyje, Slanisko u Nesytu, Milovický les, Stolová hora, Klentnice – kostel sv. Jiří, Turoid, Děvín a Svatý kopeček u Mikulova) a PO Pálava.

Z ornitologického hlediska spočívá hlavní význam Pálavy ve hnízdění vzácných a ohrožených druhů, z nichž některé zde dosahují nejvyšších hustot v rámci ČR. K těmto druhům patří např. čáp bílý *Ciconia ciconia* (lesní kolonie), strakapoud jižní (*Dendrocopos syriacus*), dudek chocholatý (*Upupa epops*), pěnice

vlašská (*Sylvia nisoria*), ťuhýk obecný (*Lanius collurio*), strnad luční (*Miliaria calandra*). V Milovickém lese pravidelně hnízdí velmi silné populace káně lesní (*Buteo buteo*), jestřába lesního (*Accipiter gentilis*) a včelojeda lesního (*Pernis apivorus*). Velmi hojnými druhy jsou i krutihlav obecný (*Jynx torquilla*), strakapoud prostřední (*Dendrocopos medius*) a lejsek bělokrký (*Ficedula albicollis*). Do NPR Křivé jezero se přestěhovala i jediná kolonie kormorána velkého (*Phalacrocorax carbo*) na Moravě. Pavlovské vrchy představují i jediné pravidelnější zimoviště zedníčka skalního v ČR (*Tichodroma muraria*).



## 5. Veškeré současné problémy životního prostředí, které jsou významné pro koncepci, zejména vztahující se k oblastem se zvláštním významem pro životní prostředí (např. oblasti vyžadující ochranu podle zvláštních právních předpisů)

Stávající problémy životního prostředí v dotčeném území se projevují zejména v těchto oblastech:

- snížená retenční schopnost krajiny,
- nízká biodiverzita zemědělských ekosystémů,
- snížená biodiverzita monokulturních lesů,
- marginalizace rozsáhlých ploch v krajině,
- nárůst znečištění ovzduší, a to především v místech soustředění obyvatel, služeb a blízkosti zatížených komunikací,
- emise z malých stacionárních zdrojů (domácích topenišť, především z horších paliv) a z mobilních zdrojů znečišťování ovzduší,
- problém znečištění povrchových vod,
- zamoření Brněnské přehrady i ostatních vodních ploch v regionu sinicemi,
- povodňové stavy,
- neuspokojivá situace sekundárního čištění odpadních vod, odvádění odpadních vod a nevyhovujícího systému odkanalizování (zejména v obcích pod 2000 ekvivalentních obyvatel),
- celkové snižování rozlohy orné půdy i zemědělské půdy,
- eroze zemědělské půdy,
- přítomnost řady starých ekologických zátěží, i s extrémní rizikovostí,
- problematika brownfields,
- nedokončený páteřní komunikační systém,
- zanedbaná údržba a špatný stav komunikací II. a III. třídy resp. místních komunikací,
- špatný stav cyklistické infrastruktury, neexistence koncepčního, uceleného a použitelného systému cyklistických tras a stezek.

### 5.1. Posouzení vlivu Strategie rozvoje Jihomoravského kraje na lokality soustavy Natura 2000 v ČR podle § 45i zákona o ochraně přírody a krajiny

Mezi opatřeními navrženými v rámci jednotlivých prioritních okruhů se vyskytuje řada aktivit, které by mohly velmi závažně ovlivnit soustavu Natura 2000, a to jak z hlediska předmětů ochrany, tak z hlediska celistvosti lokalit. Jedná se zejména o novostavby objektů (liniových staveb, logistických center aj.), u kterých může dojít k přímým územním střetům s lokalitami Natura 2000. Zvýšené rušení (v okolí těchto staveb, v souvislosti se zvýšením turistického ruchu) může v citlivých oblastech významně ovlivnit předměty ochrany. Dále může dojít k negativnímu ovlivnění složkovým přenosem znečišťujících látek. Při rekonstrukcích budov hrozí ovlivnění kolonií netopýrů.

Vzhledem k chybějící lokalizaci aktivit však byl jejich vliv bodován jako -1 (mírně negativní), resp. „potenciálně významně negativní“. Bylo konstatováno, že každý jednotlivý projekt musí být detailně posouzen dle § 45i zákona č. 114/1992 Sb., resp. pokud není vliv na soustavu Natura 2000 předem vyloučen stanoviskem orgánu ochrany přírody.

**Z hodnocení vlivu Strategie rozvoje Jihomoravského kraje na lokality soustavy Natura 2000 vyplývá, že předložená koncepce, tedy „Strategie rozvoje Jihomoravského kraje“, nemá významný negativní vliv na lokality soustavy Natura 2000 a jejich předměty ochrany.**

Posouzení vlivu Strategie rozvoje Jihomoravského kraje na lokality soustavy Natura 2000 v ČR podle § 45i zákona o ochraně přírody a krajiny naleznete v příloze č. 2 tohoto dokumentu.

## 6. Cíle ochrany životního prostředí stanovené na mezinárodní, komunitární nebo vnitrostátní úrovni, které mají vztah ke koncepci a způsob, jak byly tyto cíle vzaty v úvahu během její přípravy, zejména při porovnání variantních řešení

Referenční cíle ochrany životního prostředí představují základní rámec pro hodnocení jednotlivých částí Strategie rozvoje Jihomoravského kraje a slouží zejména k vyhodnocení souladu strategických cílů priorit a oblastí podpory s cíly ochrany životního prostředí.

Pro určení cílů ochrany životního prostředí (dále „referenční cíle“) byla provedena analýza cílů specifikovaných v dokumentech na národní, mezinárodní i regionální úrovni viz kapitola 2.7. Na základě této analýzy, analýzy stavu životního prostředí a hlavních problémů životního prostředí v regionu byly vybrány referenční cíle, které jsou relevantní pro SRJMK a které tak tvoří základní referenční rámec pro hodnocení vlivu Strategie rozvoje Jihomoravského kraje na životní prostředí.

Níže uvedená sada referenčních cílů reprezentuje relevantní pozitivní trendy v ochraně životního prostředí dle jeho jednotlivých složek. Některé cíle obsahují i cílové hodnoty resp. termíny, převzaté z národních strategických dokumentů resp. mezinárodních závazků ČR, v případě, že referenční cíl neobsahuje cílový termín jeho dosažení, vztahuje se k návrhovému období SRJMK tj. 2007-2016. Jednotlivé cíle a opatření navrhované ve Strategii rozvoje JMK by měly v optimálním případě přispět k plnění těchto trendů, a z tohoto hlediska jsou v rámci posouzení vlivů na životní prostředí hodnoceny.

Tab. 18: Referenční cíle ochrany životního prostředí.

	Složky ŽP a problémové okruhy ochrany ŽP	Referenční cíl
1.	Ovzduší, klima	1.1 Snížit emise plynů ohrožujících klimatický systém země, zejména CO <sub>2</sub> a metanu 1.2 Dosáhnout a nepřekračovat doporučených hodnot krajských emisních stropů pro oxid siřičitý, oxidy dusíku, těžké organické látky a amoniak v horizontu roku 2010 1.3 Snižovat emise všech znečišťujících látek do ovzduší vody a půdy
2.	Doprava	2.1 Podporovat ekologicky šetrné formy dopravy, včetně managementových opatření a dalšího rozvoje vhodně situovaných cyklostezek, 2.2. Snižovat zatížení dopravní sítě JMK tranzitní a nákladní silniční dopravou
3.	Sídla, lidské zdraví	3.1 Chránit lidské zdraví a životní prostředí v sídlech, snižovat znečištění ovzduší, dopravní zátěž, hladiny hluku a vytvářet prostředí vhodné pro zdravý životní styl (městská a příměstská zeleň, obchvaty, pěší zóny),
4.	Ochrana půdy	4.1 Omezit nové zábery půdy, regulovat neřízenou suburbanizaci, podporovat využívání brownfields 4.2 Zajistit ochranu půdy před vodní a větrnou erozí, prosazovat principy ekologického zemědělství a podporovat mimoprodukční funkce
5.	Krajina, lesy, ochrana přírody	5.1 Omezovat fragmentaci krajiny a zabezpečovat ochranu a obnovu migrační tras, koridorů a zastávek migrujících druhů 5.2 Zlepšovat retenční funkci krajiny 5.3 Chránit krajinný ráz a kulturní dědictví, lépe využívat kulturní a přírodní památky
6.	Odpady	6.1 Omezovat množství všech vznikajících odpadů, zvýšit energetické a materiálové využívání odpadů.
7.	Environmentální vzdělávání	7.1 Posilovat odpovědné chování obyvatel k životnímu prostředí, zdravý životní styl, poskytování informací, podpora ekologické výchovy a vzdělávání

8.	Biodiverzita, ekosystémy, lesy	8.1 Chránit ohniska (hot spots) biodiversity a omezovat nevhodné využívání přírodních a přírodě blízkých částí krajiny
		8.2 Zlepšovat stav lesů (druhová skladba, věková a prostorová struktura), podporovat mimoprodukční funkce lesa
9.	Nakládání s přírodními zdroji	9.1 Snižovat spotřebu a racionálně využívat neobnovitelné zdroje surovin a energie
10.	Cestovní ruch	10.1 Podporovat environmentálně šetrné formy cestovního ruchu včetně managementových opatření
11	Voda	11.1 Zlepšit zásobování obyvatel nezávadnou pitnou vodou, zvyšovat podíl obyvatel napojených na ČOV
		11.2 Zlepšovat stav a ekologické funkce vodních útvarů
12	Ekologické zátěže	12.1 Odstraňovat staré ekologické zátěže

## 7. Závažné vlivy (včetně sekundárních, synergických, kumulativních, krátkodobých, střednědobých a dlouhodobých, trvalých a přechodných, pozitivních a negativních vlivů) navrhovaných variant koncepce na životní prostředí

Strategie rozvoje Jihomoravského kraje je zpracována jednovariantně. Dílčí variantní řešení strategické části SRJMK byly diskutovány v procesu zpracování výstupu jednotlivých pracovních skupin. Navrhování a schvalování konkrétních projektů bude většinou probíhat variantně v závislosti na opatřeních Programu rozvoje kraje. Pro výběr projektů z hlediska Životního prostředí nejvhodnějších doporučujeme hodnocení projektů pomocí systému hodnocení navrhovaného v kapitole 12.

### 7.1 Hodnocení návrhové části Strategie rozvoje kraje

Účelem hodnocení vlivů Strategie rozvoje kraje na životní prostředí je vyhodnocení zda není předkládána koncepce v rozporu s cíly ochrany životního prostředí a s principy udržitelného rozvoje definovanými na mezinárodní i národní úrovni v koncepčních dokumentech. K tomu slouží zejména vyhodnocení strategické části koncepce, jejích priorit a opatření a případně navržené reformulace a podmínky realizace koncepce.

#### 7.1.1 Vize a globální cíl Strategie rozvoje kraje

Strategie rozvoje kraje je založena na vizi Jihomoravského kraje jako dynamicky se rozvíjejícího se regionu, který v souladu s principy udržitelného rozvoje, disponuje výkonnou a konkurenceschopnou ekonomikou založenou na moderních technologiích s vysokou přidanou hodnotou, vysokou úrovní vzdělanosti s důrazem na přípravu a využití kvalitních lidských zdrojů, udržuje přijatelný stav životního prostředí a krajiny, moderně orientovaným zemědělstvím, udržuje regionální kulturní specifika, využívá svou příznivou geografickou polohu na důležitých kontinentálních osách, využívá potenciál cestovního ruchu a koncepčně usměrňuje proces suburbanizace.

Globálním cílem Jihomoravského kraje je: *„Jihomoravský kraj bude ekonomicky silný a dynamicky se rozvíjející region při udržení kvalitního životního prostředí a krajiny. Hospodářským těžištěm budou aktivity založené na moderních technologiích. Průmysl bude produkovat výrobky s vysokou přidanou hodnotou. Vzroste vzdělanostní úroveň obyvatelstva, zkvalitní se procesy vzdělávání alepší se možnosti uplatnění lidských zdrojů v občanské a profesní sféře. Zemědělství bude tvořit součást páteře integrovaného rozvoje ve venkovském prostoru. Cestovní ruch bude v turisticky atraktivních oblastech aktivně přispívat k rozvoji území.“*

Obě teze vycházejí z principů udržitelného rozvoje a respektují dobrý stav životního prostředí jako jednu z podmínek rozvoje a konkurenceschopnosti regionu. Přesto považuje zpracovatel SEA vyhodnocení slovní spojení *„udržuje přijatelný stav životního prostředí a krajiny“*, obsažený ve vizi JMK, za obrat evokující rezignaci kraje na zlepšení stávajícího stavu životního prostředí a odsuzující do budoucna k pasivnímu udržování minimální hodnoty bez ambicí na její růst. Ponecháváme ke zvážení zpracovateli PRJMK změnu formulace vize například následovně: *„...dosahuje a rozvíjí dobrý stav životního prostředí a krajiny...“*.

### 7.2 Hodnocení návrhu prioritních oblastí, specifických cílů a opatření Strategie rozvoje Jihomoravského kraje

Pro zjištění, zda a jakým způsobem může návrh Strategie rozvoje Jihomoravského kraje mít při realizaci závažné vlivy na životní prostředí, bylo provedeno hodnocení navržených specifických cílů Strategie rozvoje JMK vzhledem k referenčním cílům ochrany životního prostředí, tj. zda a jakým způsobem budou opatření k dosažení specifických cílů strategie přispívat či nikoliv k naplňování referenčních cílů. Pro hodnocení bylo použito následující stupnice:

- +2 potenciálně významný pozitivní vliv (velkého rozsahu) oblasti podpory na referenční cíl
- +1 potenciálně pozitivní (přímý či nepřímý, lokální) vliv oblasti podpory na daný referenční cíl
- 0 zanedbatelný nebo komplikovaně zprostředkovatelný potenciální vliv (velmi malý rozsah)
- 1 potenciálně negativní vliv oblasti podpory na daný referenční cíl (přímý či nepřímý, lokálního rozsahu)
- 2 potenciálně významný negativní vliv oblasti podpory na daný referenční cíl (velkého rozsahu)

Zejména při potenciálně negativním identifikovaném vlivu je součástí hodnocení i komentář v pravém sloupci hodnotící tabulky.

Při aktuální míře neznalosti jednotlivých projektů, které budou v rámci SRJMK, respektive navazujících koncepcí podpořeny a zejména neznalosti jejich konkrétní lokalizace není možné kvalifikovaně vyhodnotit konkrétní vlivy projektů na životní prostředí. Z toho důvodu by hodnoceny vlivy jednotlivých aktivit na referenční cíle životního prostředí, které mohou potenciálně nastat za určitých podmínek realizace. Výše uvedená stupnice hodnot tedy odpovídá potenciálním vlivům, které zahrnují danou míru neurčitosti.

Posouzení vlivů na životní prostředí bylo provedeno tak, aby identifikovalo všechny pravděpodobné významné vlivy na základě známých faktů (studie, odborná literatura) i na základě údajů a informací obsažených ve strategickém dokumentu a aby zároveň postihlo specifika regionu. SEA tým rovněž formuloval podmínky, za nichž by mohlo dojít k negativním vlivům realizace Strategie rozvoje kraje a které by měly být eliminovány výběrem konkrétních projektů v rámci navazujících koncepcí, zejména Programu rozvoje kraje. Přitom byl uplatněn princip předběžné opatrnosti založený na „nejhorším možném scénáři“, tj. na situacích při nichž by se negativní vliv projevil s velkou pravděpodobností. Na základě toho byla navržena kritéria pro výběr projektů, doplňující nebo zmírňující opatření tak, aby takové negativní situace nenastaly.

### Kumulativní a synergické vlivy:

V případech, kde byly identifikovány potenciálně negativní vlivy bylo dále zkoumáno, jaká další opatření mohou mít analogické účinky (kumulativní efekt), anebo jiné účinky pozitivního či negativního charakteru, které mohou vliv daného opatření zesilovat (synergický efekt). Hodnocení kumulativních a synergických vlivů je zahrnuto do hodnocení vlivu a charakteru vlivu.

### Hodnocení vlivů na složky životního prostředí:

Referenční cíle ochrany životního prostředí reprezentují jednotlivé složky životního prostředí – v rámci SEA Strategie rozvoje kraje byly vyhodnoceny možné vlivy specifických cílů oblastí podpory Strategie rozvoje kraje na tyto referenční cíle. Konkrétní vlivy na složky životního prostředí ve specifických územích budou záviset na způsobu realizace cílů strategie, tj. implementací Strategie rozvoje kraje prostřednictvím resp. výběrem a realizací předkládaných projektů v návaznosti na následné koncepční dokumenty zejména Program rozvoje kraje. Návrh environmentálních kritérií pro výběr projektů v rámci Strategie rozvoje kraje, tak jak jej navrhl SEA tým, je uveden v kapitole 12. Vyhodnocení vlivů konkrétních projektů na životní prostředí bude, bude zejména u projektů investičního charakteru předmětem hodnocení v rámci procesu posuzování vlivů záměru na životní prostředí (EIA), dle zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí, ve znění pozdějších předpisů.

## 7.2.1 Prioritní osa HOSPODÁŘSTVÍ

**Prioritní okruh A: VEDA, VÝZKUM A INOVACE...** *Posilování výzkumného, vývojového a inovačního potenciálu a výkonnosti JMK na úroveň vyspělých regionů EU, tak aby se JMK stal významným místem koncentrace těchto aktivit v EU*

### SC1. Rozvoj a podpora výzkumných, technologických center, parků a inkubátorů

1. Podpora naplňování regionální inovační strategie (RIS)
2. Podpora spolupráce výzkumných, technologických center, parků a inkubátorů na dotovaných projektech z veřejných zdrojů, které navazují na cíle programu a úkoly Společnosti vědeckotechnických parků (SVTP) a Asociace inovačního podnikání (AIP)
3. Přímá podpora klíčových rozvojových projektů identifikovaných v RIS JMK II

### SC2. Posílení spolupráce VŠ s komerční sférou se zaměřením na aplikovaný výzkum a vývoj technologií (spolu s jejich transferem)

1. Podpora společných projektů pracovišť akademie věd s VŠ, vytvoření společné platformy pro jejich propagaci v rámci ČR i v zahraničí
2. Podpora propagace základního a zejména aplikovaného výzkumu na úrovni JMK a ČR (výsledky výzkumu, oceňování nejlepších kolektivů a jednotlivců)
3. Popularizace vědy a techniky, propagace výsledků V&V a inovací realizovaných v JMK

### SC3. Podpora podmínek pro rozvoj VaV, aplikovaného výzkumu a spolupráce pracovišť akademie věd s VŠ

1. Podpora společných projektů pracovišť akademie věd s VŠ, vytvoření společné platformy pro jejich propagaci v rámci ČR i v zahraničí
2. Podpora propagace základního a zejména aplikovaného výzkumu na úrovni JMK a ČR (výsledky výzkumu, oceňování nejlepších kolektivů a jednotlivců)

## 3. Popularizace vědy a techniky, propagace výsledků V&amp;V a inovací realizovaných v JMK

**SC4. Podpora inovací MSP prostřednictvím spojení mezi malými a středními podniky, univerzitami a výzkumnými a technologickými středisky – vytváření klastrů a podnikatelských sítí**

1. Finanční a technická podpora
2. Příprava a propagace významu klastrů pro MSP
3. Podpora podnikatelských sítí MSP s důrazem na koncentraci zdrojů, pokročilé inovace a internacionalizaci MSP

**SC5. Vybudování Evropského technologického institutu, jako základního centra technologického výzkumu, s podporou nejvýznamnějších soukromých evropských výrobních firem a s velmi rychlým přenosem výzkumných výsledků do praxe**

1. Průběžná podpora založení Evropského technologického institutu
2. Motivace velkých soukromých investorů pro materiálovou, finanční a expertní podporu Evropského technologického institutu
3. Propagovat myšlenku Polytechnického institutu jako vysoké školy řízené požadavky praxe s vysokou mírou internacionalizace

Referenční cíle ochrany OŽP	SC1	SC2	SC3	SC4	SC5	Komentář
1.1 Snižit emise plynů ohrožujících klimatický systém země, zejména CO <sub>2</sub> a metanu	0	0	0	0	0	
1.2 Dosáhnout a nepřekračovat doporučených hodnot krajských emisních stropů pro oxid siřičitý, oxidy dusíku, těkavé organické látky a amoniak v horizontu roku 2010	0	0	0	0	0	
1.3 Snižovat emise všech znečišťujících látek do ovzduší vody a půdy	0	0	0	0	0	
2.1 Podporovat ekologicky šetrné formy dopravy, včetně managementových opatření a dalšího rozvoje vhodně situovaných cyklostezek,	0	0	0	0	0	
2.2. Snižovat zatížení dopravní sítě JMK tranzitní a nákladní silniční dopravou	0	0	0	0	0	
3.1 Chránit lidské zdraví a životní prostředí v sídlech, snižovat znečištění ovzduší, dopravní zátěž, hladiny hluku a vytvářet prostředí vhodné pro zdravý životní styl (městská a příměstská zeleň, obchvaty, pěší zóny),	0	0	0	0	0	
4.1 Omezit nové zábory půdy, regulovat neřízenou suburbanizaci, podporovat využívání brownfields	0	0	0	0	0	
4.2 Zajistit ochranu půdy před vodní a větrnou erozí, prosazovat principy ekologického zemědělství a podporovat mimoprodukční funkce	0	0	0	0	0	
5.1 Omezovat fragmentaci krajiny a zabezpečovat ochranu a obnovu migrační tras, koridorů a zastávek migrujících druhů	0	0	0	0	0	
5.2 Zlepšovat retenční funkci krajiny	0	0	0	0	0	
5.3 Chránit krajinný ráz a kulturní dědictví, lépe využívat kulturní a přírodní památky	0	0	0	0	0	
6.1 Omezovat množství všech vznikajících odpadů, zvýšit energetické a materiálové využívání odpadů..	0	0	0	0	0	
7.1 Posilovat odpovědné chování obyvatel k životnímu prostředí, zdravý životní styl, poskytování informací, podpora ekologické výchovy a vzdělávání	+0,5	+0,5	+1	+0,5	+0,5	
8.1 Chránit ohniska (hot spots) biodiversity a omezovat nevhodné využívání přírodních a přírodě blízkých částí krajiny	0	0	0	0	0	
8.2 Zlepšovat stav lesů (druhová skladba, věková a prostorová struktura), podporovat mimoprodukční funkce lesa	0	0	0	0	0	
9.1 Snižovat spotřebu a racionálně využívat neobnovitelné zdroje surovin a energie	0	0	0	0	0	
10.1 Podporovat environmentálně šetrné formy cestovního ruchu včetně managementových opatření	0	0	0	0	0	
11.1 Zlepšit zásobování obyvatel nezávadnou pitnou vodou, zvyšovat podíl obyvatel napojených na ČOV	0	0	0	0	0	
11.2 Zlepšovat stav a ekologické funkce vodních útvarů	0	0	0	0	0	
12.1 Odstraňovat staré ekologické zátěže	0	0	0	0	0	
Návrh reformulace:						
Návrh doplnění:						

Prioritní okruh VĚDA, VÝZKUM A INOVACE nemá sám o sobě významný přímý vliv na životní prostředí, realizace jeho strategických cílů v podobě konkrétních inovací výrobků a technologií, se však bezesporu odrazí v podobě „ekologizace výroby“ pomocí snižování jejich energo-materiálové náročnosti, produkce odpadů resp. emise znečišťujících látek, celkové orientaci průmyslu na tzv. Hi-Tech výroby, zvyšování užité hodnoty výrobků.... tím bude mít zprostředkovaný vliv i na veřejné zdraví. Potenciálně pozitivní vazbu má prioritní okruh Věda, výzkum a inovace zejména na sociální determinanty veřejného zdraví související s nabídkou pracovních míst a rozvojem vzdělanosti.

**Prioritní okruh B: PRŮMYSL A SLUŽBY..... JMK z hlediska růstu HDP patří mezi deset nejrychleji rostoucích regionů NUTS III v EU, a to při uplatňování principů udržitelného rozvoje**

**SC6. Rozvoj a podpora podnikatelských zón**

1. Provedení tzv. „auditů“ stávajících průmyslových zón a after care existujících zahraničních investorů
2. Tvorba systému komplexní podpory průmyslových zón na úrovni kraje

**SC7. Podpora rozvoje vybraných průmyslových odvětví a posilování strategických a logistických služeb**

1. Podpora vybraných odvětví průmyslu
2. Zdůraznění předností lidských zdrojů JMK pro nadnárodní společnosti
3. Podpora strategických a logistických služeb

**SC8. Systematický rozvoj otevřeného podnikatelského prostředí, které bude vytvářet podmínky pro zahájení a další rozvoj podnikatelských aktivit, včetně rozvoje lidských zdrojů v podnikatelských subjektech**

1. Podpora informovanosti podnikatelských subjektů v kraji
2. Podpora tvorby „profesní mapy potřeb pracovních sil“

**SC9. Podpora přípravy rekvalifikací v souladu s potřebami trhu práce**

1. Podpora rekvalifikace pracovníků
2. Podpora vzdělávání pro nové (Hi-Tech) technologie

Referenční cíle ochrany OŽP	SC6	SC7	SC8	SC9	Komentář
1.1 Snižit emise plynů ohrožujících klimatický systém země, zejména CO <sub>2</sub> a metanu	-1	+1	0	0	SC6 Při nevhodném provozování a regulaci resp. v případě předimenzování koncepce podnikatelských zón může mít negativní vliv.
1.2 Dosáhnout a nepřekračovat doporučených hodnot krajských emisních stropů pro oxid siřičitý, oxidy dusíku, těžké organické látky a amoniak v horizontu roku 2010	-1	+1	0	0	SC6 Při nevhodném provozování a regulaci resp. v případě předimenzování koncepce podnikatelských zón může mít negativní vliv
1.3 Snižovat emise všech znečišťujících látek do ovzduší vody a půdy	-1	+1	0	0	SC6 Při nevhodném provozování a regulaci resp. v případě předimenzování koncepce podnikatelských zón může mít negativní vliv
2.1 Podporovat ekologicky šetrné formy dopravy, včetně managementových opatření a dalšího rozvoje vhodné situovaných cyklostezek,	0	-1	0	0	SC7 Podpora rozvoje logistických center může mít potenciálně negativní vliv na zvýšení tranzitní a nákladní silniční dopravy. Je třeba podporovat logistická centra zaměřená na kombinovanou přepravu tak, aby se část přepravovaných nákladů přenesla na železnici.
2.2. Snižovat zatížení dopravní sítě JMK tranzitní a nákladní silniční dopravou	-/+1	-1	0	0	SC6 Při správné aplikaci opatření v rámci SC6 může mít nepřímý pozitivní vliv na životní prostředí sídel. Je třeba umisťovat průmyslové zóny tak, aby nedocházelo ke zhoršování znečištění ovzduší a hlukové zátěže. Doporučujeme využít příliv investic i ke zlepšování stavu sídel. V opačném případě bude vliv negativní.  SC7 Podpora rozvoje logistických center může mít potenciálně negativní vliv na zvýšení tranzitní a nákladní silniční dopravy. Je třeba podporovat logistická centra zaměřená na kombinovanou přepravu tak, aby se část přepravovaných nákladů přenesla na železnici.
3.1 Chránit lidské zdraví a životní prostředí v sídlech, snižovat znečištění ovzduší, dopravní zátěž, hladiny hluku a vytvářet prostředí vhodné pro zdravý životní styl (městská a příměstská zeleň, obchvaty, pěší zóny),	-/+1	+1	0	0	SC6 Při správné aplikaci opatření v rámci SC6 může mít nepřímý pozitivní vliv na životní prostředí sídel. Je třeba umisťovat průmyslové zóny tak, aby nedocházelo ke zhoršování znečištění ovzduší a hlukové zátěže. Doporučujeme využít příliv investic i ke zlepšování stavu sídel. V opačném případě bude vliv negativní.
4.1 Omezit nové zábery půdy, regulovat neřízenou suburbanizaci, podporovat	+/-2	+/-1	0	0	SC6 +SC7 Pokud bude podpora průmyslových zón a logistických center zacílena na využívání stávajících

využívání brownfields					nevyužívaných průmyslových areálů bude mít potenciálně pozitivní vliv. V případě, že tato podpora povede k výstavbě průmyslových zón a logistických center na zelené louce bude vliv výrazně negativní.
4.2 Zajistit ochranu půdy před vodní a větrnou erozí, prosazovat principy ekologického zemědělství a podporovat mimoprodukční funkce	0	0	0	0	
5.1 Omezovat fragmentaci krajiny a zabezpečovat ochranu a obnovu migrační tras, koridorů a zastávek migrujících druhů	0	0	0	0	
5.2 Zlepšovat retenční funkci krajiny	-1	0	0	0	SC6 Rozvoj podnikatelských zón sebou přinese vyšší podíl zastavěného území a s tím spojenou nižší retenci území.
5.3 Chránit krajinný ráz a kulturní dědictví, lépe využívat kulturní a přírodní památky	0	0	0	0	
6.1 Omezovat množství všech vznikajících odpadů, zvýšit energetické a materiálové využívání odpadů..	0	+1	0	0	SC7 Potenciálně pozitivní vazba z hlediska orientace hospodářství JMK na odvětví s nižší produkcí odpadů.
7.1 Posilovat odpovědné chování obyvatel k životnímu prostředí, zdravý životní styl, poskytování informací, podpora ekologické výchovy a vzdělávání	0	0	+1	+1	SC8/SC9 Potenciálně pozitivní vazba z informovanosti podnikatelské sféry i vzdělávání pracovní síly v případě, že podávané informace přispějí k odpovědnému chování obyvatel k životnímu prostředí (např. informace o povinnostech podnikatelů z hlediska EIA /IPPC, informace o snižování energeticko-materiálové náročnosti výroby, BAT apod.).
8.1 Chránit ohniska (hot spots) biodiversity a omezovat nevhodné využívání přírodních a přírodě blízkých částí krajiny	0	0	0	0	
8.2 Zlepšovat stav lesů (druhová skladba, věková a prostorová struktura), podporovat mimoprodukční funkce lesa	0	0	0	0	
9.1 Snižovat spotřebu a racionálně využívat neobnovitelné zdroje surovin a energie	0	+2	0	0	SC7 Potenciálně pozitivní vazba z hlediska orientace hospodářství JMK na odvětví s nižší energo-materiálovou náročností.
10.1 Podporovat environmentálně šetrné formy cestovního ruchu včetně managementových opatření	0	0	0	0	
11.1 Zlepšit zásobování obyvatel nezávadnou pitnou vodou, zvyšovat podíl obyvatel napojených na ČOV	0	0	0	0	
11.2 Zlepšovat stav a ekologické funkce vodních útvarů	0	0	0	0	
12.1 Odstraňovat staré ekologické zátěže	0	0	0	0	
Návrh reformulace:					
Návrh doplnění:					

Globální cíl prioritního okruhu PRŮMYSL A SLUŽBY deklaruje uplatňování principů udržitelného rozvoje při rozvoji průmyslu JMK. Specifické cíle jsou zaměřeny zejména na podporu podnikatelských zón, vybraných odvětví průmyslu, logistických center a kvalifikaci pracovní síly. Z hlediska vlivů na životní prostředí jsou nejproblematictější potenciálně negativní vazby opatření týkající se rozvoje podnikatelských zón a logistických center zejména z hlediska záborů ZPF, rozšiřování zpevněných ploch, navýšení nákladní silniční přepravy apod. Potenciálně negativní vlivy těchto opatření lze eliminovat pomocí vhodně nastavených kritérií pro výběr projektů. Je nezbytné upřednostňovat realizaci podnikatelských zón resp. logistických center v rámci stávajících nevyužívaných areálů (brownfields), pečlivě analyzovat potřebu, náplň a regionální rozmístění včetně dopravního napojení těchto areálů nejen dle socioekonomických kritérií, ale je nezbytné při lokalizaci rozvojových areálů respektovat rovněž environmentální kritéria (např. třídy ochrany ZPF, oblasti se znečištěným ovzduším, zvýšenou hlukovou zátěží obyvatelstva apod.). Doporučujeme stanovit na úrovni územních plánů velkých územních celků klidové oblasti jako regulativ z hlediska umístování průmyslových provozů i logistických center. Je třeba relativně upřednostňovat



projekty rozvoje logistických center zaměřená na kombinovanou přepravu tak, aby se část přepravovaných nákladů přenesla na železnici.

Při respektování výše uvedených podmínek realizace bude vazba prioritního okruhu PRŮMYSL A SLUŽBY převážně pozitivní zejména díky předpokladu orientace hospodářství kraje na nové perspektivní odvětví, vysoké přidané hodnotě a požadavcích na kvalifikovanou práci a know-how s nízkou energo-materiálovou náročností i produkcí odpadů včetně nebezpečných a nízkou emisí znečišťujících látek do ovzduší. Pozitivní vazbu bude mít prioritní okruh rovněž na determinanty veřejného zdraví a to jak na determinanty životního prostředí, tak zejména na determinanty ekonomické a sociální.

<b>Prioritní okruh C: CESTOVNÍ RUCH...</b> <i>Využívání potenciálu kraje pro rozvoj (udržitelného) cestovního ruchu a zvýšení konkurenceschopnosti odvětví cestovního ruchu a lázeňství v Jihomoravském kraji</i>			
<b>SC10. Zkvalitnění služeb a infrastruktury pro podporu rozvoje cestovního ruchu</b>			
<ol style="list-style-type: none"> <li>1. Rozvoj infrastruktury a služeb v cestovním ruchu</li> <li>2. Rozvoj informovanosti v cestovním ruchu</li> <li>3. Vybudování informačního a rezervačního systému cestovního ruchu</li> <li>4. Podpora využívání dopravní infrastruktury pro potřeby cestovního ruchu</li> </ol>			
<b>SC11. Vytvoření konkurenceschopných produktů cestovního ruchu a jejich propagace</b>			
<ol style="list-style-type: none"> <li>1. Tvorba specifických produktů cestovního ruchu</li> <li>2. Podpora propagace JMK</li> <li>3. Podpora rozvoje lidských zdrojů v cestovním ruchu</li> </ol>			
Referenční cíle ochrany OŽP	SC10	SC11	Komentář
1.1 Snížit emise plynů ohrožujících klimatický systém země, zejména CO <sub>2</sub> a metanu	+/-1	0	SC10 Musí být realizována souběžně s podporou environmentálně šetrných způsobů dopravy. Kladné hodnocení platí v případě, že bude tato podmínka naplněna
1.2 Dosáhnout a nepřekračovat doporučených hodnot krajských emisních stropů pro oxid siřičitý, oxidy dusíku, těžké organické látky a amoniak v horizontu roku 2010	+/-1	0	SC10 Musí být realizována souběžně s podporou environmentálně šetrných způsobů dopravy. Kladné hodnocení platí v případě, že bude tato podmínka naplněna
1.3 Snižovat emise všech znečišťujících látek do ovzduší vody a půdy	+/-1	0	SC10 Musí být realizována souběžně s podporou environmentálně šetrných způsobů dopravy. Kladné hodnocení platí v případě, že bude tato podmínka naplněna
2.1 Podporovat ekologicky šetrné formy dopravy, včetně managementových opatření a dalšího rozvoje vhodně situovaných cyklostezek,	+/-1	0	SC10 Musí být realizována souběžně s podporou environmentálně šetrných způsobů dopravy. Kladné hodnocení platí v případě, že bude tato podmínka naplněna
2.2. Snižovat zatížení dopravní sítě JMK tranzitní a nákladní silniční dopravou	0	0	
3.1 Chránit lidské zdraví a životní prostředí v sídlech, snižovat znečištění ovzduší, dopravní zátěž, hladiny hluku a vytvářet prostředí vhodné pro zdravý životní styl (městská a příměstská zeleň, obchvaty, pěší zóny),	-1	-1	SC10/11 Přivádí do měst další nárazovou dopravu a s ní spojené externality.
4.1 Omezit nové záborů půdy, regulovat neřízenou suburbanizaci, podporovat využívání brownfields	-2	0	SC10 Bude docházet k dalším záborům půdy a výstavbám na zelené louce
4.2 Zajistit ochranu půdy před vodní a větrnou erozí, prosazovat principy ekologického zemědělství a podporovat mimoprodukční funkce	+1	0	SC10 Nepřímo pozitivní vazba z hlediska podpory eko a agroturistiky na zavádění principů ekologického zemědělství a mimoprodukční funkce.
5.1 Omezovat fragmentaci krajiny a zabezpečovat ochranu a obnovu migrační tras, koridorů a zastávek migrujících druhů	0	0	
5.2 Zlepšovat retenční funkci krajiny	-1	0	SC10 Rozvoj infrastruktury cestovního ruchu povede k rozšiřování zastavěných ploch (parkoviště apod.) což se negativně odrazí na retenční schopnosti území.
5.3 Chránit krajinný ráz a kulturní dědictví, lépe využívat kulturní a přírodní památky	+2	+2	SC10/11 Podpora rozvoje cestovního ruchu by se měla odrazit i v podpoře kulturního a přírodního dědictví a tím i rozvíjení potenciálu pro CR

6.1 Omezovat množství všech vznikajících odpadů, zvýšit energetické a materiálové využívání odpadů..	+/-1	0	SC10 Rozvoj infrastruktury cestovního ruchu nutně povede k vyšší produkci odpadů, při správném nastavení kritérií pro výběr projektů může být negativní vliv eliminován
7.1 Posilovat odpovědné chování obyvatel k životnímu prostředí, zdravý životní styl, poskytování informací, podpora ekologické výchovy a vzdělávání	+2	+2	
8.1 Chránit ohniska (hot spots) biodiversity a omezovat nevhodné využívání přírodních a přírodě blízkých částí krajiny	-1	0	Při nerespektování environmentálních kritérií pro výběr projektů může přivést zvýšený počet turistů do environmentálně hodnotných území. Je třeba respektovat při výběru projektů ekologickou únosnost krajiny a plány péče o ZCHÚ.
8.2 Zlepšovat stav lesů (druhová skladba, věková a prostorová struktura), podporovat mimoprodukční funkce lesa	0	0	
9.1 Snižovat spotřebu a racionálně využívat neobnovitelné zdroje surovin a energie	-1	0	SC10 Povede ke zvýšení spotřeby neobnovitelných zdrojů energie. Musí být realizováno souběžně s podporou environmentálně šetrných druhů dopravy.
10.1 Podporovat environmentálně šetrné formy cestovního ruchu včetně managementových opatření	+2	+2	
11.1 Zlepšit zásobování obyvatel nezávadnou pitnou vodou, zvyšovat podíl obyvatel napojených na ČOV	0	0	
11.2 Zlepšovat stav a ekologické funkce vodních útvarů	0	0	
12.1 Odstraňovat staré ekologické zátěže	0	0	
Návrh reformulace:			
Návrh doplnění:			

Prioritní okruh CESTOVNÍ RUCH je zaměřen na rozvíjení udržitelného cestovního ruchu v regionu včetně rozvoje infrastruktury cestovního ruchu i managementových opatření. Je nezbytné realizovat opatření v rámci specifických cílů prioritního okruhu tak, aby nedocházelo k nadměrné a nárazové koncentraci turistů v environmentálně citlivých oblastech, relativně upřednostňovat projekty environmentálně šetrných forem cestovního ruchu. Opatření toho prioritního okruhu musí být realizována současně s podporou environmentálně šetrných druhů dopravy a organizačními opatřeními z hlediska dopravních zón a veřejné dopravy v centrech měst (zřízení pěších zón, území s omezeným parkováním, záchytných parkovišť, cyklostezek a ochrany obyvatel před nadměrným hlukem z dopravy). Domníváme se, že celý blok opatření k podpoře cestovního ruchu by měl podporovat malé a střední podniky, nikoliv megainvestice zahraničních subjektů. Je třeba zahrnout to výběru projektů efektivně navržené environmentální kritéria a citlivě hledat kompromis mezi ekonomickým a sociálním rozvojem a ochranou životního prostředí (hlediska udržitelnosti).

**Prioritní okruh D: ZEMĚDĚLSTVÍ A LESNICTVÍ.**.... *Zemědělství a lesnictví je stabilní páteří integrovaného rozvoje ve venkovském prostoru. Plní vyváženě funkce produkční, environmentální a sociální.*

**SC12. Stabilizace podnikatelské struktury středních a velkých podniků s oporou v přehledných právních vztazích k pozemkovému majetku**

1. Modernizace zemědělských a lesnických podniků ke zlepšování výkonnosti, zlepšování kvality a k zvyšování přidané hodnoty produktů
2. Racionální prostorové uspořádání venkovské krajiny podle potřeb efektivního a environmentálně zodpovědného hospodaření na zemědělské a lesní půdě
3. Odborné vzdělávání a poradenství

**SC13. Koncentrace na základní komodity, ve kterých lze uspět na globálním trhu**

1. Produkce Moravského sladu
2. Produkce vepřového masa
3. Certifikovaná produkce drůbežního masa

**SC14. Spolupráce podnikatelů prvovýroby na vyšším stupni horizontální integrace mezi sebou, i vertikálně s klíčovými dodavateli a zpracovateli**

1. Rozvoj organizací výrobců zemědělské a lesnické prvovýroby stávajících i nově zakládaných k širšímu propojování horizontálnímu i v komoditních vertikálách ke zvyšování konkurenceschopnosti v podmínkách jednotného trhu EU
2. Vytvoření klastru Moravské víno

**SC15. Komplexní zvládnutí vybraných produkčních vertikál s využitím nových, ekologicky příznivějších technologií, zajišťující certifikovanou kvalitu od vstupů po finální výrobky s vyšší přidanou hodnotou**

1. Komoditní vertikála kukuřice
2. Regionální produkce rybiho masa
3. Komoditní vertikála listnaté dřevu

**SC16. Zvyšování nezávislosti oboru na vnějších zdrojích energie**

1. Rozvoj produkce zpracování a využití biomasy jako obnovitelného zdroje energie (OZE)
2. Produkce a zpracování technických obilovin na bioetanol

Referenční cíle ochrany OŽP	SC12	SC13	SC14	SC15	SC16	Komentář
1.1 Snížit emise plynů ohrožujících klimatický systém země, zejména CO <sub>2</sub> a metanu	+1	+1	0	0	+0,25	SC12 Investice do zemědělské techniky a technologie povedou ke snížení emisí znečišťujících plynů zejména z dopravy a ke snížení produkce metanu. SC13 Zlepšení technologie chovu hospodářských zvířat povede ke snížení produkce metanu. SC16 Podpora produkce , zpracování a využití biomasy bude mít potenciálně pozitivní vliv na referenční cíl je-li tím nahrazováno stávající využití fosilních zdrojů.
1.2 Dosáhnout a nepřekračovat doporučených hodnot krajských emisních stropů pro oxid siřičitý, oxidy dusíku, těkavé organické látky a amoniak v horizontu roku 2010	+0,5	0	0	0	+0,25	SC12 Investice do zemědělské techniky a technologie povedou ke snížení emisí znečišťujících plynů SC16 Podpora produkce , zpracování a využití biomasy bude mít potenciálně pozitivní vliv na referenční cíl je-li tím nahrazováno stávající využití fosilních zdrojů.
1.3 Snižovat emise všech znečišťujících látek do ovzduší vody a půdy	+1	+1	0	0	+0,25	SC12/13 Investice do zemědělské techniky a technologie povedou ke snížení úniků znečišťujících látek ze zemědělské výroby do ovzduší, vody a půdy. SC16 Podpora produkce , zpracování a využití biomasy bude mít potenciálně pozitivní vliv na referenční cíl je-li tím nahrazováno stávající

						využívání fosilních zdrojů.
2.1 Podporovat ekologicky šetrné formy dopravy, včetně managementových opatření a dalšího rozvoje vhodně situovaných cyklostezek,	0	0	0	0	+1	SC16 Podpora produkce bioetanolu bude mít potenciálně pozitivní vliv na referenční cíl.
2.2. Snižovat zatížení dopravní sítě JMK tranzitní a nákladní silniční dopravou	0	0	0	0	0	
3.1 Chránit lidské zdraví a životní prostředí v sídlech, snižovat znečištění ovzduší, dopravní zátěž, hladiny hluku a vytvářet prostředí vhodné pro zdravý životní styl (městská a příměstská zeleň, obchvaty, pěší zóny),	0	0	0	0	+0,5	SC16 Podpora produkce , zpracování a využití biomasy bude mít potenciálně pozitivní vliv na referenční cíl je-li tím nahrazováno stávající využívání fosilních zdrojů.
4.1 Omezit nové zábery půdy, regulovat neřízenou suburbanizaci, podporovat využívání brownfields	0	0	0	0	0	
4.2 Zajistit ochranu půdy před vodní a větrnou erozí, prosazovat principy ekologického zemědělství a podporovat mimoprodukční funkce	+2	+1	0	0	+1	SC12 Krajinné plánování a pozemkové úpravy budou mít nepřímo pozitivní vazbu na referenční cíl. SC16 Podpora produkce , zpracování a využití biomasy bude mít potenciálně pozitivní vliv na referenční cíl.
5.1 Omezovat fragmentaci krajiny a zabezpečovat ochranu a obnovu migrační tras, koridorů a zastávek migrujících druhů	+1	0	0	0	0	SC12 Krajinné plánování a pozemkové úpravy budou mít nepřímo pozitivní vazbu na referenční cíl.
5.2 Zlepšovat retenční funkci krajiny	+1	0	0	0	+1	SC12 Krajinné plánování a pozemkové úpravy budou mít nepřímo pozitivní vazbu na referenční cíl. SC16 Podpora produkce , zpracování a využití biomasy bude mít potenciálně pozitivní vliv na referenční cíl.
5.3 Chránit krajinný ráz a kulturní dědictví, lépe využívat kulturní a přírodní památky	+1	0	0	0	0	SC12 Krajinné plánování a pozemkové úpravy budou mít nepřímo pozitivní vazbu na referenční cíl.
6.1 Omezovat množství všech vznikajících odpadů, zvýšit energetické a materiálové využívání odpadů..	+1	0	0	+1	0	SC12 Investice do zemědělské techniky a technologie povedou ke snížení produkce odpadů. SC15 Komplexní využívání produkce kukuřice (sláma i dřevo) a listnatého dřeva bude mít potenciálně pozitivní vazbu na snížení produkce odpadů.
7.1 Posilovat odpovědné chování obyvatel k životnímu prostředí, zdravý životní styl, poskytování informací, podpora ekologické výchovy a vzdělávání	+1	0	0	0	+1	SC12 Podpora odborného vzdělávání a poradenství budou mít nepřímo pozitivní vazbu na referenční cíl.
8.1 Chránit ohniska (hot spots) biodiversity a omezovat nevhodné využívání přírodních a přírodě blízkých částí krajiny	+1	0	0	0	0	SC12 Krajinné plánování a pozemkové úpravy budou mít nepřímo pozitivní vazbu na referenční cíl.
8.2 Zlepšovat stav lesů (druhová skladba, věková a prostorová struktura), podporovat mimoprodukční funkce lesa	+1	0	0	+1	0	SC12 Podpora ekologického lesnictví bude mít nepřímo pozitivní vazbu na referenční cíl. SC15 Orientace lesnictví na listnaté dřevo povede ke zlepšování druhové skladby a prostorové struktury lesa.
9.1 Snižovat spotřebu a racionálně využívat neobnovitelné zdroje surovin a energie	+1	0	0	+1	+2	SC12 Investice do zemědělské techniky a technologie povedou ke snížení spotřeby neobnovitelných zdrojů.

						SC15 Komplexní energetické využívání produkce kukuřice (sláma i dřevo) a listnatého dřeva bude mít potenciálně pozitivní vazbu na referenční cíl. SC16 Podpora produkce, zpracování a využití biomasy bude mít potenciálně pozitivní vliv na referenční cíl.
10.1 Podporovat environmentálně šetrné formy cestovního ruchu včetně managementových opatření	0	0	0	0	0	
11.1 Zlepšit zásobování obyvatel nezávadnou pitnou vodou, zvyšovat podíl obyvatel napojených na ČOV	0	0	0	0	0	
11.2 Zlepšovat stav a ekologické funkce vodních útvarů	+2	0	0	0	0	SC12 Krajinné plánování a pozemkové úpravy budou mít nepřímo pozitivní vazbu na referenční cíl.
12.1 Odstraňovat staré ekologické zátěže	0	0	0	0	0	
Návrh reformulace:						
Návrh doplnění:						

Prioritní okruh ZEMĚDĚLSTVÍ A LESNICTVÍ bude mít potenciálně pozitivní vazbu na referenční cíle ochrany životního prostředí zejména díky modernizacím zemědělské techniky a technologií, stabilizaci primárního sektoru, pozemkovým úpravám a krajinnému plánování, které se pozitivně odráží v péči o krajinu. Nebyla identifikována žádná negativní vazba na referenční cíle OŽP. V případě realizace je třeba dbát na vhodné zemědělské postupy a volbu plodin, tak aby nedocházelo k erozi a degradaci půdy.

## 7.2.2 Prioritní osa ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ

**Prioritní okruh A: ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ...** *Ochrana a zlepšování kvality životního prostředí v Jihomoravském kraji jako základního principu udržitelného rozvoje, snížení znečištění zejména vodních toků a nádrží*

### SC17. Obnova přirozeného stavu malých a středně velkých vodních toků, opatření proti povodním

1. Revitalizace vodních ekosystémů a polyfunkční využívání vodních toků
2. Omezení aktivit v záplavovém území a citlivá opatření proti povodním

### SC18. Rozvoj územní ochrany biodiverzity přírodních systémů a krajinných hodnot

1. Podpora institucionální územní ochrany jednotlivých prvků evropské ekologické sítě (EECONET)
2. Posilování rozvoje udržitelnosti sídel
3. Zpracování projektů trvalé udržitelnosti a podpora jejich zavádění využitím více zdrojů (EU, národní, krajské, lokální)

### SC19. Projekt Čisté povodí Svatky, příprava projektu Čistá vodní nádrž Vranov

1. Obnova kvality vody ve Svatce
2. Příprava projektu „Čistá vodní nádrž Vranov“

### SC20. Řešení dopadů lidské činnosti na životní prostředí

1. Řešení starých ekologických zátěží
2. Snižování hladiny hluku
3. Snižování průmyslového znečištění
4. Realizace programů odpadového hospodářství

### SC21. Realizace projektů na úspory energie

1. Podpora využívání obnovitelných zdrojů energie, iniciace a podpora realizace projektů na úspory energie
2. Snižování energetické spotřeby v kraji

### SC22. Zkvalitnění environmentální výchovy, vzdělávání a osvěty (EVVO)

1. Realizace Konceptce environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty
2. Podpora vznikajícího systému Místních agend 21

Referenční cíle ochrany OŽP	SC17	SC18	SC19	SC20	SC21	SC22	Komentář
1.1 Snížit emise plynů ohrožujících klimatický systém země, zejména CO <sub>2</sub> a metanu	0	0	0	+2	+1	0	
1.2 Dosáhnout a nepřekračovat doporučených hodnot krajských emisních stropů pro oxid siřičitý, oxidy dusíku, těkavé organické látky a amoniak v horizontu roku 2010	0	0	0	+2	+1	0	
1.3 Snižovat emise všech znečišťujících látek do ovzduší vody a půdy	0	0	+1	+2	+1	0	
2.1 Podporovat ekologicky šetrné formy dopravy, včetně managementových opatření a dalšího rozvoje vhodné situovaných cyklostezek,	0	0	0	0	+2	0	
2.2. Snižovat zatížení dopravní sítě JMK tranzitní a nákladní silniční dopravou	0	0	0	+1	0	0	
3.1 Chránit lidské zdraví a životní prostředí v sídlech, snižovat znečištění ovzduší, dopravní zátěž, hladiny hluku a vytvářet prostředí vhodné pro zdravý životní styl (městská a příměstská zeleň, obchvaty, pěší zóny),	+2	+2	0	+2	+1	0	
4.1 Omezit nové zábory půdy, regulovat neřízenou suburbanizaci, podporovat využívání brownfields	+1	+1	0	0	0	0	
4.2 Zajistit ochranu půdy před vodní a větrnou erozí, prosazovat principy ekologického zemědělství a podporovat mimoprodukční funkce	+1	0	+2	0	0	0	
5.1 Omezovat fragmentaci krajiny a zabezpečovat ochranu a obnovu migrační tras, koridorů a zastávek migrujících druhů	+2	+1	+1	0	0	0	
5.2 Zlepšovat retenční funkci krajiny	+2	0	+1	0	0	0	
5.3 Chránit krajinný ráz a kulturní dědictví, lépe využívat kulturní a přírodní památky	0	+1	+1	0	0	0	
6.1 Omezovat množství všech vznikajících odpadů, zvýšit energetické a materiálové využívání odpadů..	0	0	0	+2	+1	0	
7.1 Posilovat odpovědné chování obyvatel k životnímu prostředí,	+1	+1	0	+1	+2	+2	

zdravý životní styl, poskytování informací, podpora ekologické výchovy a vzdělávání							
8.1 Chránit ohniska (hot spots) biodiverzity a omezovat nevhodné využívání přírodních a přírodě blízkých částí krajiny	+1	+2	+1	0	0	0	
8.2 Zlepšovat stav lesů (druhová skladba, věková a prostorová struktura), podporovat mimoprodukční funkce lesa	+1	+1	0	0	0	0	
9.1 Snižovat spotřebu a racionálně využívat neobnovitelné zdroje surovin a energie	0	0	0	0	+2	0	
10.1 Podporovat environmentálně šetrné formy cestovního ruchu včetně managementových opatření	0	0	0	0	0	0	
11.1 Zlepšit zásobování obyvatel nezávadnou pitnou vodou, zvyšovat podíl obyvatel napojených na ČOV	+2	0	+2	0	0	0	
11.2 Zlepšovat stav a ekologické funkce vodních útvarů	+2	+1	+2	0	0	0	
12.1 Odstraňovat staré ekologické zátěže	0	0	0	+2	0	0	
Návrh reformulace:							
Návrh doplnění:							

Prioritní okruh ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ bude mít potenciálně pozitivní vazbu na referenční cíle ochrany životního prostředí ve všech oblastech ochrany přírody a krajiny a pozitivně se odrazí rovněž na veřejném zdraví. Nebyla identifikována žádná negativní vazba na referenční cíle OŽP.

### 7.2.3 Prioritní osa LIDSKÉ ZDROJE

**Prioritní okruh A: OBYVATELSTVO A TRH PRÁCE...** *Moderní, otevřená společnost, jejímž zdrojem je kultivovaný, zdravý lidský potenciál, rozvinutý efektivní a flexibilní trh práce s kvalitní kvalifikovanou a konkurenceschopnou pracovní silou, vytvářející podmínky pro integraci sociálně vyloučených skupin obyvatelstva*

**SC23. Zlepšení profesní přípravy mládeže a odborného vzdělávání pracovníků podporou spolupráce institucí a struktur zajišťujících vazby mezi sférou vzdělání a oblastí trhu práce**

1. Zlepšení možností využívání pracovní síly
2. Vybudování informačního systému o potřebě profesí
3. Systemizace vzdělávání a výcviku poradců při volbě povolání na základních a středních školách
4. Zvyšování kvality vzdělávacích procesů, rozvoj nových programů pro vzdělávání a rekvalifikace
5. Podpora rozvoje terciárního vzdělávání

**SC24. Posílení spolupráce institucí na trhu práce s ohledem na potřebu efektivní realizace aktivní politiky zaměstnanosti, programů prevence před dlouhodobou nezaměstnaností a nezaměstnaností rizikových skupin obyvatelstva (posílení podmínek pro zaměstnávání žen a starší populace, snižování neopodstatněných regionálních rozdílů v podmínkách pro zaměstnanost)**

1. Posílení koordinace institucí, které zajišťují vzdělávací aktivity v JMK, s vazbou na potřeby trhu práce
2. Posílení úlohy krajských institucí v oblasti trhu práce a sociální oblasti
3. Podpora efektivního fungování úřadů práce

**SC25. Zvýšení podílu osob zapojených do systému celoživotního učení, rozvinutí nabídky kvalitních vzdělávacích a populárně naučných programů z hlediska potřeb trhu práce i širších potřeb kultivace lidského potenciálu**

1. Podpora rozvoje celoživotního učení
2. Vytváření podmínek pro rozvoj celoživotního vzdělávání

**SC26. Zlepšování podmínek pro podnikání a rozvoj malého a středního podnikání (zvyšováním flexibility pracovní síly, zlepšováním materiálních podmínek, snižováním administrativní zátěže)**

1. Podpora spolupráce zaměstnavatelů a veřejných institucí
2. Podpora zaměstnavatelů vytvářejících příznivé podmínky pro zaměstnance
3. Zvyšování profesní mobility pracovní síly efektivním systémem rekvalifikací
4. Zvyšování mobility pracovní síly

**SC27. Posílení integrace osob ohrožených sociálním vyloučením, zejména cestou zlepšení přístupu ke vzdělání a zaměstnání**

1. Integrace osob ohrožených sociálním vyloučením
2. Posilování integrace zdravotně postižených a zdravotně znevýhodněných dětí, žáků a studentů

3. Zvýšení efektivity procesu zprostředkování zaměstnání							
4. Posilování rovných příležitostí na trhu práce							
<b>SC28. Zvyšování kvality života obyvatel – rozvinutí preventivních programů (zdravotní prevence, protidrogová prevence, prevence sociálně patologických jevů atd.) a podpora rozvoje terénních sociálních služeb</b>							
1. Realizace specifických preventivních programů							
2. Podpora vytváření podmínek pro poskytování sociální péče v domácím prostředí klienta							
3. Koncepční přístup k péči o zdraví obyvatel							
4. Podpora aktivního života seniorů							
<b>Referenční cíle ochrany OŽP</b>	<b>SC23</b>	<b>SC24</b>	<b>SC25</b>	<b>SC26</b>	<b>SC27</b>	<b>SC28</b>	<b>Komentář</b>
1.1 Snižit emise plynů ohrožujících klimatický systém země, zejména CO <sub>2</sub> a metanu	0	0	0	0	0	0	
1.2 Dosáhnout a nepřekračovat doporučených hodnot krajských emisních stropů pro oxid siřičitý, oxidy dusíku, těkavé organické látky a amoniak v horizontu roku 2010	0	0	0	0	0	0	
1.3 Snižovat emise všech znečišťujících látek do ovzduší vody a půdy	0	0	0	0	0	0	
2.1 Podporovat ekologicky šetrné formy dopravy, včetně managementových opatření a dalšího rozvoje vhodně situovaných cyklostezek,	0	0	0	0	0	0	
2.2. Snižovat zatížení dopravní sítě JMK tranzitní a nákladní silniční dopravou							
3.1 Chránit lidské zdraví a životní prostředí v sídlech, snižovat znečištění ovzduší, dopravní zátěž, hladiny hluku a vytvářet prostředí vhodné pro zdravý životní styl (městská a příměstská zeleň, obchvaty, pěší zóny),	0	0	0	0	0	0	
4.1 Omezit nové zábory půdy, regulovat neřízenou suburbanizaci, podporovat využívání brownfields	0	0	0	0	0	0	
4.2 Zajistit ochranu půdy před vodní a větrnou erozí, prosazovat principy ekologického zemědělství a podporovat mimoprodukční funkce	0	0	0	0	0	0	
5.1 Omezovat fragmentaci krajiny a zabezpečovat ochranu a obnovu migrační tras, koridorů a zastávek migrujících druhů	0	0	0	0	0	0	
5.2 Zlepšovat retenční funkci krajiny	0	0	0	0	0	0	
5.3 Chránit krajinný ráz a kulturní dědictví, lépe využívat kulturní a přírodní památky	0	0	0	0	0	0	
6.1 Omezovat množství všech vznikajících odpadů, zvýšit energetické a materiálové využívání odpadů..	0	0	0	0	0	0	
7.1 Posilovat odpovědné chování obyvatel k životnímu prostředí, zdravý životní styl, poskytování informací, podpora ekologické výchovy a vzdělávání	+1	+1	+1	0	0	0	
8.1 Chránit ohniska (hot spots) biodiversity a omezovat nevhodné využívání přírodních a přírodě blízkých částí krajiny	0	0	0	0	0	0	
8.2 Zlepšovat stav lesů (druhová skladba, věková a prostorová struktura), podporovat mimoprodukční funkce lesa	0	0	0	0	0	0	
9.1 Snižovat spotřebu a racionálně využívat neobnovitelné zdroje surovin a energie	0	0	0	0	0	0	
10.1 Podporovat environmentálně šetrné formy cestovního ruchu včetně managementových opatření	0	0	0	0	0	0	
11.1 Zlepšit zásobování obyvatel nezávadnou pitnou vodou, zvyšovat podíl obyvatel napojených na ČOV	0	0	0	0	0	0	
11.2 Zlepšovat stav a ekologické funkce vodních útvarů	0	0	0	0	0	0	
12.1 Odstraňovat staré ekologické zátěže	0	0	0	0	0	0	
1.1 Snižit emise plynů ohrožujících klimatický systém země, zejména CO <sub>2</sub> a metanu	0	0	0	0	0	0	
Návrh reformulace:							
Návrh doplnění:							



Prioritní okruh OBYVATELSTVO A TRH PRÁCE nebude mít přímý vliv na ŽP. Nebyla identifikována žádná negativní vazba na referenční cíle OŽP. Pozitivně se odrazí zejména na ekonomických a sociálních determinantách veřejného zdraví.

<b>Prioritní okruh B: SOCIÁLNÍ INFRASTRUKTURA..... Podpora všech oblastí sociální infrastruktury zvyšujících efektivitu provozu jednotlivých zařízení a kvalitu poskytovaných služeb, stimulačních kultivaci lidského potenciálu a zvyšujících atraktivitu regionu</b>					
<b>SC29. Podpora optimalizace sítě škol a vzdělávacích oborů při udržení jejich dostupnosti ze všech částí kraje</b>					
<ol style="list-style-type: none"> <li>Zachování dostatečné sítě škol, především v malých a obtížně dostupných obcích</li> <li>Podpora dokončení optimalizace sítě škol v kraji vedoucí k zachování dostatečné husté sítě mateřských a základních škol, zejména v obtížně dostupných oblastech kraje.</li> <li>Přizpůsobení struktury studijních oborů vyučovaných na středních a vyšších odborných školách potřebám trhu práce</li> </ol>					
<b>SC30. Zajištění potřebných kapacit zdravotních a sociálních služeb ve všech částech kraje a jejich vzájemné provázanosti, zlepšení podmínek pro jejich efektivní hospodaření</b> Podpora vybraných odvětví průmyslu					
<ol style="list-style-type: none"> <li>Optimalizace struktury sítě zdravotnických zařízení a výjezdových stanovišť zdravotnické záchranné služby</li> <li>Zvýšení dostupnosti sociálních služeb a zlepšení technického stavu stávajících zařízení sociální péče</li> <li>Podpora poskytovatelů zdravotně-sociálních služeb</li> <li>Vytváření podmínek pro vznik a fungování zařízení poskytujících zdravotně-sociální služby.</li> <li>Zlepšení způsobu financování zařízení sociální péče</li> <li>Zavedení certifikace kvality zdravotnických zařízení a zařízení sociální péče</li> </ol>					
<b>SC31. Stimulace rozvoje služeb v domácím prostředí, rozvoj komunitních center a respitní péče</b>					
<ol style="list-style-type: none"> <li>Podpora subjektů poskytujících sociálních služby v domácím prostředí klienta</li> <li>Podpora fungování zařízení poskytujících respitní péči</li> <li>Podpora rozvoje komunitních center</li> </ol>					
<b>SC32. Rozvinutí infrastruktury, technických prostředků, institucí a aktivit pro zájmovou činnost obyvatel – kulturní a sportovní vyžití, zájmové vzdělávání (knihovny, divadla, kina, informační centra, sportovní areály, volnočasové aktivity, činnost zájmových organizací atd.), péče o přírodní a kulturní dědictví kraje</b>					
<ol style="list-style-type: none"> <li>Podpora kulturních a sportovních aktivit</li> <li>Výstavba a údržba zařízení pro zájmovou činnost (kulturní, sportovní)</li> <li>Podpora informační společnosti</li> <li>Podpora organizací a spolků zabývajících se zájmovou činností obyvatel</li> <li>Péče o přírodní dědictví kraje</li> <li>Péče o kulturní dědictví kraje</li> </ol>					
<b>Referenční cíle ochrany OŽP</b>	<b>SC29</b>	<b>SC30</b>	<b>SC31</b>	<b>SC32</b>	<b>Komentář</b>
1.1 Snížit emise plynů ohrožujících klimatický systém země, zejména CO <sub>2</sub> a metanu	0	0	0	0	
1.2 Dosáhnout a nepřekračovat doporučených hodnot krajských emisních stropů pro oxid siřičitý, oxidy dusíku, těkavé organické látky a amoniak v horizontu roku 2010	0	0	0	0	
1.3 Snižovat emise všech znečišťujících látek do ovzduší vody a půdy	0	0	0	0	
2.1 Podporovat ekologicky šetrné formy dopravy, včetně managementových opatření a dalšího rozvoje vhodně situovaných cyklostezek,	0	0	0	0	
2.2. Snižovat zatížení dopravní sítě JMK tranzitní a nákladní silniční dopravou	0	0	0	0	
3.1 Chránit lidské zdraví a životní prostředí v sídlech, snižovat znečištění ovzduší, dopravní zátěž, hladiny hluku a vytvářet prostředí vhodné pro zdravý životní styl (městská a příměstská zeleň, obchvaty, pěší zóny),	+1	+1	+1	+1	
4.1 Omezit nové zábory půdy, regulovat neřízenou suburbanizaci, podporovat využívání brownfields	0	0	0	0	
4.2 Zajistit ochranu půdy před vodní a větrnou erozí, prosazovat principy ekologického zemědělství a podporovat mimoprodukční funkce	0	0	0	0	
5.1 Omezovat fragmentaci krajiny a zabezpečovat ochranu a obnovu migrační tras, koridorů a zastávek migrujících druhů	0	0	0	0	
5.2 Zlepšovat retenční funkci krajiny	0	0	0	0	
5.3 Chránit krajinný ráz a kulturní dědictví, lépe využívat kulturní a přírodní	0	0	0	0	

památky					
6.1 Omezovat množství všech vznikajících odpadů, zvýšit energetické a materiálové využití odpadů.	0	0	0	0	
7.1 Posilovat odpovědné chování obyvatel k životnímu prostředí, zdravý životní styl, poskytování informací, podpora ekologické výchovy a vzdělávání	0	0	0	0	
8.1 Chránit ohniska (hot spots) biodiversity a omezovat nevhodné využívání přírodních a přírodě blízkých částí krajiny	0	0	0	0	
8.2 Zlepšovat stav lesů (druhová skladba, věková a prostorová struktura), podporovat mimoprodukční funkce lesa	0	0	0	0	
9.1 Snižovat spotřebu a racionálně využívat neobnovitelné zdroje surovin a energie	0	0	0	0	
10.1 Podporovat environmentálně šetrné formy cestovního ruchu včetně managementových opatření	0	0	0	0	
11.1 Zlepšit zásobování obyvatel nezávadnou pitnou vodou, zvyšovat podíl obyvatel napojených na ČOV	0	0	0	0	
11.2 Zlepšovat stav a ekologické funkce vodních útvarů	0	0	0	0	
12.1 Odstraňovat staré ekologické zátěže	0	0	0	0	
Návrh reformulace:					
Návrh doplnění:					

Prioritní okruh SOCIÁLNÍ INFRASTRUKTURA nebude mít přímý vliv na ŽP. Nebyla identifikována žádná negativní vazba na referenční cíle OŽP. Pozitivně se odrazí zejména na sociálních determinantách veřejného zdraví.

## 7.2.4 Prioritní osa OSÍDLENÍ

**Prioritní okruh A: MĚSTSKÁ SÍDLA...** *Racionálně rozvíjet systém osídlení kraje koncepčním usměrňováním suburbanizačních tendencí v okolí města Brna a posilováním pozice marginálních území při respektování přírodních a kulturních hodnot kraje*

### SC33. Koncepčně usměrňovaný proces suburbanizace

1. Zpracování a schválení územních plánů velkých územních celků (Břeclavska, okresu Znojmo, Brněnské regionální aglomerace) a následně zpracování ZÚR JMK (v případě přijetí nového stavebního zákona)
2. Definování suburbánního území a stanovení zásad usměrňování jeho územního rozvoje (vytvoření soustavy nástrojů k ovlivňování rozvoje sídel v tomto území)
3. Zpracování územních plánů a jiných koncepčních rozvojových dokumentů obcí a jejich sdružení

### SC34. Snížení regionálních rozdílů v kvalitě života v jednotlivých oblastech JMK s důrazem na stabilizaci marginálních území (bydlení, podnikání, služby)

1. Definování marginálních oblastí a jejich obcí
2. Stanovení programu podpory sídelní struktury a krajiny marginálních oblastí (vytvoření soustavy nástrojů podpory udržitelného rozvoje sídel v tomto území)
3. Podporování projektů stabilizace a rozvoje bydlení, různých forem podnikání a služeb v marginálních oblastech s cílem zajištění udržitelného rozvoje (zastavení vylidňování, zajištění péče o krajinu)

### SC35. Diferencované zajištění dopravní obslužnosti všech částí kraje

1. Podporování IDS ve vybraných směrech v duchu zásad rozvoje sídelní struktury s cílem usměrnění suburbanizace
2. Zajištění garantované dopravní obsluhy celého území JMK veřejnou dopravou

### SC36. Koordinovaný rozvoj měst při hranici s Rakouskem (Znojmo, Mikulov, Břeclav)

1. Institucionální základ rozvoje měst při hranici s Rakouskem
2. Zpracování programů a projektů přeshraniční spolupráce se zaměřením na turistický ruch, rekreaci, ochranu přírodních hodnot
3. Zpracování projektů zkvalitnění dopravního propojení příhraničních oblastí (doprava, automobilová doprava, cyklistická doprava a pěší pohyb)

### SC37. Stabilizace bydlení ve městech (obnova bytového fondu, regenerace panelových sídlišť, vytvoření krajských nástrojů pro podporu bydlení atd.)

1. Zpracování a naplňování krajské koncepce bydlení
2. Zpracování programu obnovy sídel, nové bytové výstavby a obnovy stávajícího bytového fondu
3. Zpracování programu odstraňování vad panelové výstavby a humanizace sídlišť

4. Zpracování programu regenerace městského prostředí							
<b>SC38. Realizace projektů brownfields</b>							
1. Zpracování pasportu území typu brownfields (nevyužívané průmyslové, zemědělské a vojenské areály)							
2. Zpracování významných projektů typu brownfields							
3. Marketing projektů typu brownfields							
Referenční cíle ochrany OŽP	SC33	SC34	SC35	SC36	SC37	SC38	Komentář
1.1 Snížit emise plynů ohrožujících klimatický systém země, zejména CO <sub>2</sub> a metanu	0	0	+1	0	0	0	SC35 Podpora veřejné dopravy bude mít potenciálně pozitivní vazbu na snížení individuální automobilové dojížděky. Tento specifický cíl by měl být prováděn současně s modernizací vozového parku a podporou alternativních paliv ve veřejné dopravě.
1.2 Dosáhnout a nepřekračovat doporučených hodnot krajských emisních stropů pro oxid siřičitý, oxidy dusíku, těkavé organické látky a amoniak v horizontu roku 2010	0	0	+1	0	0	0	SC35 Podpora veřejné dopravy bude mít potenciálně pozitivní vazbu na snížení individuální automobilové dojížděky. Tento specifický cíl by měl být prováděn současně s modernizací vozového parku a podporou alternativních paliv ve veřejné dopravě
1.3 Snížit emise všech znečišťujících látek do ovzduší vody a půdy	0	0	+1	0	0	0	SC35 Podpora veřejné dopravy bude mít potenciálně pozitivní vazbu na snížení individuální automobilové dojížděky. Tento specifický cíl by měl být prováděn současně s modernizací vozového parku a podporou alternativních paliv ve veřejné dopravě
2.1 Podporovat ekologicky šetrné formy dopravy, včetně managementových opatření a dalšího rozvoje vhodné situovaných cyklostezek,	+1	0	+2	+1	0	0	SC35 Podpora veřejné dopravy bude mít potenciálně pozitivní vazbu na snížení individuální automobilové dojížděky. Tento specifický cíl by měl být prováděn současně s modernizací vozového parku a podporou alternativních paliv ve veřejné dopravě
2.2. Snížit zatížení dopravní sítě JMK tranzitní a nákladní silniční dopravou	0	0	0	0	0		
3.1 Chránit lidské zdraví a životní prostředí v sídlech, snižovat znečištění ovzduší, dopravní zátěž, hladiny hluku a vytvářet prostředí vhodné pro zdravý životní styl (městská a příměstská zeleň, obchvaty, pěší zóny),	+1	+2	+1	+1	+2	+1	SC36 Může mít potenciální nepřímo pozitivní vazbu na snížení dopravní zátěže v příhraničních městech, přímo bude pozitivně ovlivněna kvalita života v sídlech budováním infrastruktury pro cestovní ruch (sportoviště apod.), veřejných prostranství, pěších zón..
4.1 Omezit nové záborů půdy, regulovat neřízenou suburbanizaci, podporovat využívání brownfields	+2	0	0	-1	-1	+1	SC36 Potenciálně negativní vazba z hlediska rozvoje komerčních zón vázaných na pohraniční oblasti (viz Hatě-Znojmo apod.) na zelené louce. SC37 Bude docházet k novým záborům půdy pro bytovou výstavbu a vzniku satelitních sídelních útvarů. SC38 Podporou využívání brownfields dojde ke snížení nových záborů ZPF.
4.2 Zajistit ochranu půdy před vodní a větrnou erozí, prosazovat principy ekologického zemědělství a podporovat mimoprodukční funkce	0	0	0	0	0	0	
5.1 Omezovat fragmentaci krajiny a zabezpečovat ochranu a obnovu migrační tras, koridorů a zastávek migrujících druhů	+1	0	0	0	0	0	
5.2 Zlepšovat retenční funkci krajiny	0	0	0	-1	-1	0	SC36/37 Dojde k výstavbě nových zpevněných ploch.
5.3 Chránit krajinný ráz a kulturní	+1	0	0	+1/-1	-1	0	SC36/37 Necitlivě provedená výstavba

dědictví, lépe využívat kulturní a přírodní památky							může vést k narušení krajinného rázu a historické hodnoty sídel. SC36 Podpora turistického ruchu v rakouském přhraničí by se měla odrazit mimo jiné na stavu historických památek.
6.1 Omezovat množství všech vznikajících odpadů, zvýšit energetické a materiálové využívání odpadů..	0	0	0	-1	-1	0	SC36/37 Stavební činností dojde ke zvýšení množství vznikajících odpadů.
7.1 Posilovat odpovědné chování obyvatel k životnímu prostředí, zdravý životní styl, poskytování informací, podpora ekologické výchovy a vzdělávání	+1	0	+1	0	0	0	
8.1 Chránit ohniska (hot spots) biodiversity a omezovat nevhodné využívání přírodních a přírodě blízkých částí krajiny	+1	0	0	+1/-1	-1	0	SC36/37 Nevhodně lokalizovaná výstavba v rámci přírodních a přírodě blízkých částí krajiny by mohla vést k narušení ekologické stability.
8.2 Zlepšovat stav lesů (druhová skladba, věková a prostorová struktura), podporovat mimoprodukční funkce lesa	0	0	0	0	0	0	
9.1 Snižovat spotřebu a racionálně využívat neobnovitelné zdroje surovin a energie	0	0	+1	0	0	0	SC35 Podpora veřejné dopravy bude mít potenciálně pozitivní vazbu na snížení individuální automobilové dojížděky. Tento specifický cíl by měl být prováděn současně s modernizací vozového parku a podporou alternativních paliv ve veřejné dopravě
10.1 Podporovat environmentálně šetrné formy cestovního ruchu včetně managementových opatření	0	0	+1	+1	0	0	
11.1 Zlepšit zásobování obyvatel nezávadnou pitnou vodou, zvyšovat podíl obyvatel napojených na ČOV	0	0	0	0	0	0	
11.2 Zlepšovat stav a ekologické funkce vodních útvarů	0	0	0	0	0	0	
12.1 Odstraňovat staré ekologické zátěže	0	0	0	0	0	+1	SC38 Využívání brownfields je spojeno s odstraňováním ekologických zátěží.
Návrh reformulace:							
Návrh doplnění:							

Prioritní okruh MĚSTSKÁ SÍDLA bude mít převážně pozitivní vliv na ŽP veřejné zdraví, zejména na zvýšení kvality života v městských sídlech. Mohla by nastat potenciálně negativní vazba z hlediska rozvoje komerčních zón vázaných na pohraniční oblasti (viz Hatě-Znojmo apod.) – výstavby na zelené louce, vyvolaná doprava, narušení krajinného rázu, rozšiřování zpevněných ploch. Při výběru projektů je třeba dbát na to, aby bytovou výstavbou nedocházelo k neřízené suburbanizaci a výstavbám na zelené louce. Pozitivně se prioritní okruh odrazí zejména na ekonomických a sociálních determinantách veřejného zdraví.

**Prioritní okruh B: VENKOVSKÝ PROSTOR** ..... *Rozvíjet venkovský prostor jako prosperující, atraktivní, kulturní a integrované území, podporované funkční infrastrukturou a dostupnou občanskou vybaveností harmonicky spjatou s venkovskou krajinou a využívající potenciál krajiny, přírodní a kulturní dědictví*

**SC39. Diferencované zvýšení atraktivity venkovských obcí pro bydlení i pro podnikání prostřednictvím zkvalitňování jejich dopravní a technické infrastruktury a občanské vybavenosti, s rozvinutím podmínek specifických pro oblast cestovního ruchu**

4. Zpracování programů rozvoje venkova
5. Podpora aktivit oživujících rázovitost venkova a jeho stavebního fondu
6. Obnova veřejných budov, veřejných prostranství, památek a místních pozoruhodností s cílem zachování specifického rázu sídel a venkovské krajiny
7. Zajištění nezbytné technické infrastruktury venkovských sídel na úrovni minimálních standardů EU

8. Podpora rozvoje místní občanské vybavenosti a veřejných služeb s přednostním využíváním stávajících nevyužitých objektů
9. Podpora rozvoje veřejné dopravy jako podmínky zajištění obslužnosti venkovského prostoru
10. Podpora rozvoje partnerské spolupráce na společných projektech rozvoje infrastruktury a vybavenosti venkovských sídel (podpora sdružení obcí)
11. Identifikace potenciálních rozvojových jader ve venkovském prostoru

**SC40. Diverzifikace podnikatelských aktivit ve venkovských oblastech kraje**

1. Podpora energetické nezávislosti venkovského prostoru
2. Podpora rozvoje řemesel a místních (krajových) originalit
3. Podpora venkovské turistiky a agroturistiky a navazujících služeb v rekreačně a krajinářsky vhodných lokalitách
4. Podpora vzniku a rozvoje nových firem přinášejících výrobu s vyspělou technologií, vysokou přidanou hodnotou nebo s využitím místních zdrojů
5. Rozvoj poradenských a informačních služeb vč. rozvoje informatiky a využití informačních technologií ve venkovském prostoru
6. Rozvoj profesní přípravy pro podnikatelskou činnost a nové technologie

Referenční cíle ochrany OŽP	SC39	SC40	Komentář
1.1 Snižít emise plynů ohrožujících klimatický systém země, zejména CO <sub>2</sub> a metanu	0	+1	
1.2 Dosáhnout a nepřekračovat doporučených hodnot krajských emisních stropů pro oxid siřičitý, oxidy dusíku, těžké organické látky a amoniak v horizontu roku 2010	0	+1	
1.3 Snižovat emise všech znečišťujících látek do ovzduší vody a půdy	0	+1	
2.1 Podporovat ekologicky šetrné formy dopravy, včetně managementových opatření a dalšího rozvoje vhodně situovaných cyklostezek,	+1		
2.2. Snižovat zatížení dopravní sítě JMK tranzitní a nákladní silniční dopravou	+1	0	
3.1 Chránit lidské zdraví a životní prostředí v sídlech, snižovat znečištění ovzduší, dopravní zátěž, hladiny hluku a vytvářet prostředí vhodné pro zdravý životní styl (městská a příměstská zeleň, obchvaty, pěší zóny),	+2	+2	
4.1 Omezit nové zábory půdy, regulovat neřízenou suburbanizaci, podporovat využívání brownfields	+1	0	
4.2 Zajistit ochranu půdy před vodní a větrnou erozí, prosazovat principy ekologického zemědělství a podporovat mimoprodukční funkce	+1	+1	
5.1 Omezovat fragmentaci krajiny a zabezpečovat ochranu a obnovu migrační tras, koridorů a zastávek migrujících druhů	0	0	
5.2 Zlepšovat retenční funkci krajiny	0	0	
5.3 Chránit krajinný ráz a kulturní dědictví, lépe využívat kulturní a přírodní památky	+2	+2	
6.1 omezovat množství všech vznikajících odpadů Zvýšit využívání odpadů, s upřednostněním recyklace, na 55 % všech vznikajících odpadů do roku 2012.	+1	+1	
7.1 Posilovat odpovědné chování obyvatel k životnímu prostředí, zdravý životní styl, poskytování informací, podpora ekologické výchovy a vzdělávání	+1	+1	
8.1 Chránit ohniska (hot spots) biodiversity a omezovat nevhodné využívání přírodních a přírodě blízkých částí krajiny	0	+1	
8.2 Zlepšovat stav lesů (druhá skladba, věková a prostorová struktura), podporovat mimoprodukční funkce lesa	0	0	
9.1 Snižovat spotřebu a racionálně využívat neobnovitelné zdroje surovin a energie	+1	+2	
10.1 Podporovat environmentálně šetrné formy cestovního ruchu včetně managementových opatření	+2	+2	
11.1 Zlepšit zásobování obyvatel nezávadnou pitnou vodou, zvyšovat podíl obyvatel napojených na ČOV	+2	0	
11.2 Zlepšovat stav a ekologické funkce vodních útvarů	0	0	
12.1 Odstraňovat staré ekologické zátěže	0	0	
Návrh reformulace:			
Návrh doplnění:			

Prioritní okruh VENKOVSKÝ PROSTOR bude mít převážně pozitivní vliv na ŽP a veřejné zdraví, zejména na zvýšení kvality života ve venkovských oblastech. Pozitivně se prioritní okruh odrazí zejména na ekonomických a sociálních determinantách veřejného zdraví.

## 7.2.5 Prioritní osa DOPRAVNÍ A TECHNICKÁ INFRASTRUKTURA

**Prioritní okruh A: DOPRAVA A DOPRAVNÍ INFRASTRUKTURA ... Zvýšení využití příznivé geografické polohy kraje a zejména dopavně výhodné pozice města Brna. Významné z kvalitnění stavu vybudované sítě běžných dopravních komunikací**

### SC41. Dobudování a z kvalitnění silniční sítě

1. Dobudování sítě rychlostních silnic a z kapacitnění páteřní dálnice D1
2. Modernizace sítě silnic I. třídy
3. Opravy havarijního technického stavu silnic II. a III. tř. a jejich objektů, modernizace sítě krajských silnic
4. Zavádění systémů telematiky do řízení silničního provozu

### SC42. Modernizace železniční infrastruktury

1. Modernizace a z kapacitnění nejvýznamnějších nekoridorových tratí
2. Přestavba nejvýznamnějších železničních uzlů Brno a Břeclav
3. Doplnění nových železničních zastávek ve vhodných lokalitách
4. Rozvoj kombinované dopravy a veřejné logistiky
5. Zajištění územní ochrany pro vysokorychlostní tratě
6. Modernizace železniční trati Brno – Přerov

### SC43. Rozvoj letecké dopravy

1. Modernizace a rozvoj mezinárodního letiště Brno-Tuřany

### SC44. Rozvoj veřejné osobní dopravy

1. Zavedení integrovaného dopravního systému na celém území kraje, budování a modernizace přestupních uzlů
2. Modernizace vozového parku dopravců
3. Spolupráce v dopravě se sousedními kraji a státy
4. Projektová příprava páteřního severojižního regionálního diametru

### SC45. Rozvoj cyklistické dopravy

1. Větší segregace cyklistické a automobilové dopravy

Referenční cíle ochrany OŽP	SC41	SC42	SC43	SC44	SC45	Komentář
1.1 Snížit emise plynů ohrožujících klimatický systém země, zejména CO <sub>2</sub> a metanu	-1	+1	-1	+1	0	SC41 Rozšíření silniční sítě povede k nárůstu silniční dopravy a s tím spojených externalit (znečištění ovzduší, havárie, úniky ropných látek, hluk apod.). SC42 Modernizace železnic má potenciálně pozitivní vliv na snížení emisí z dopravy. SC43 Letecká doprava patří z environmentálního hlediska k nejméně příznivým druhům dopravy (emise, zábory půdy pro letiště, hluk apod.).
1.2 Dosáhnout a nepřekračovat doporučených hodnot krajských emisních stropů pro oxid siřičitý, oxidy dusíku, těžké organické látky a amoniak v horizontu roku 2010	-1	+1	-1	+1	0	SC41 Rozšíření silniční sítě povede k nárůstu silniční dopravy a s tím spojených externalit (znečištění ovzduší, havárie, úniky ropných látek, hluk apod.). SC42 Modernizace železnic má potenciálně pozitivní vliv na snížení emisí z dopravy. SC43 Letecká doprava patří z environmentálního hlediska k nejméně příznivým druhům dopravy (emise, zábory půdy pro letiště, hluk apod.).
1.3 Snižovat emise všech znečišťujících látek do ovzduší vody a půdy	-1	+1	-1	+1	0	SC41 Rozšíření silniční sítě povede k nárůstu silniční dopravy a s tím spojených externalit (znečištění ovzduší, havárie, úniky ropných látek, hluk apod.). SC42 Modernizace železnic má potenciálně pozitivní vliv na snížení emisí z dopravy. SC43 Letecká doprava patří

						z environmentálního hlediska k nejméně příznivým druhům dopravy (emise, zábory půdy pro letiště, hluk apod.).
2.1 Podporovat ekologicky šetrné formy dopravy, včetně managementových opatření a dalšího rozvoje vhodné situovaných cyklostezek,	-2	+2	-1	+2	+2	SC41 Rozšíření silniční sítě povede k nárůstu silniční dopravy a s tím spojených externalit (znečištění ovzduší, havárie, úniky ropných látek, hluk apod.). SC42 Modernizace železnic má potenciálně pozitivní vliv na vyšší využívání železniční dopravy na úkor dopravy silniční. SC43 Letecká doprava patří z environmentálního hlediska k nejméně příznivým druhům dopravy (emise, zábory půdy pro letiště, hluk apod.).
2.2. Snižovat zatížení dopravní sítě JMK tranzitní a nákladní silniční dopravou	-2	+2	0	0	0	SC41 Rozšíření silniční sítě povede k nárůstu silniční dopravy a s tím spojených externalit (znečištění ovzduší, havárie, úniky ropných látek, hluk apod.). SC42 Modernizace železnic má potenciálně pozitivní vliv na vyšší využívání železniční dopravy na úkor dopravy silniční.
3.1 Chránit lidské zdraví a životní prostředí v sídlech, snižovat znečištění ovzduší, dopravní zátěž, hladiny hluku a vytvářet prostředí vhodné pro zdravý životní styl (městská a příměstská zeleň, obchvaty, pěší zóny),	-1	+1	-1	+1	+2	SC41 Rozšíření silniční sítě povede k nárůstu silniční dopravy a s tím spojených externalit (znečištění ovzduší, havárie, úniky ropných látek, hluk apod.). SC42 Modernizace železnic má potenciálně pozitivní vliv na vyšší využívání železniční dopravy na úkor dopravy silniční. SC43 Letecká doprava patří z environmentálního hlediska k nejméně příznivým druhům dopravy (emise, zábory půdy pro letiště, hluk apod.).
4.1 Omezit nové zábory půdy, regulovat neřízenou suburbanizaci, podporovat využívání brownfields	-1	0	-1	+1	0	SC41 Rozšíření silniční sítě povede k novým záborům půdy. SC43 Letecká doprava patří z environmentálního hlediska k nejméně příznivým druhům dopravy (emise, zábory půdy pro letiště, hluk apod.).
4.2 Zajistit ochranu půdy před vodní a větrnou erozí, prosazovat principy ekologického zemědělství a podporovat mimoprodukční funkce	0	0	0	0	0	
5.1 Omezovat fragmentaci krajiny a zabezpečovat ochranu a obnovu migrační tras, koridorů a zastávek migrujících druhů	-2	-1	0	0	0	SC41/42 Rozšíření silniční sítě a případné nevhodné trasování VRT má potenciálně negativní vliv na zvýšení fragmentace krajiny.
5.2 Zlepšovat retenční funkci krajiny	0	0	-1	0	0	SC43 Rozvoj letištní infrastruktury povede k výstavbě nových zpevněných ploch.
5.3 Chránit krajinný ráz a kulturní dědictví, lépe využívat kulturní a přírodní památky	-1	-1	0	0	0	SC41/42 Nevhodně trasované komunikace resp. VRT mohou narušit krajinný ráz.
6.1 Omezovat množství všech vznikajících odpadů, zvýšit energetické a materiálové využívání odpadů..	-1	-1	0	0	0	SC41/42 Výstavba komunikací resp. stavební úpravy železniční infrastruktury povedou k nárůstu množství odpadů.
7.1 Posilovat odpovědné chování obyvatel k životnímu prostředí, zdravý životní styl, poskytování informací, podpora ekologické výchovy a vzdělávání	0	0	0	+1	0	
8.1 Chránit ohniska (hot spots) biodiversity a omezovat nevhodné využívání přírodních a	-1	-1	0	0	0	SC41/42 Nevhodně trasované komunikace resp. VRT mohou mít potenciálně negativní vliv na ohniska

přírodě blízkých částí krajiny						biodiverzity.
8.2 Zlepšovat stav lesů (druhovú skladba, věková a prostorová struktura), podporovat mimoprodukční funkce lesa	0	0	0	0	0	
9.1 Snižovat spotřebu a racionálně využívat neobnovitelné zdroje surovin a energie	0	+1	-1	+1	0	SC43 Letecká doprava patří z environmentálního hlediska k nejméně příznivým druhům dopravy (emise, spotřeba neobnovitelných zdrojů, zábory půdy pro letiště, hluk apod.).
10.1 Podporovat environmentálně šetrné formy cestovního ruchu včetně managementových opatření	-1	+1	-1	+1	+1	SC43 Letecká doprava patří z environmentálního hlediska k nejméně příznivým druhům dopravy (emise, zábory půdy pro letiště, hluk apod.).
11.1 Zlepšit zásobování obyvatel nezávadnou pitnou vodou, zvyšovat podíl obyvatel napojených na ČOV	0	0	0	0	0	
11.2 Zlepšovat stav a ekologické funkce vodních útvarů	0	0	0	0	0	
12.1 Odstraňovat staré ekologické zátěže	0	0	0	0	0	
Návrh reformulace:						
Návrh doplnění:						

Prioritní okruh DOPRAVA A DOPRAVNÍ INFRASTRUKTURA bude mít jako celek potenciálně mírné negativní dopady na životní prostředí. Vliv automobilové dopravy na životní prostředí, zejména dálniční síť a síť rychlostních silnic má vždy negativní dopad na životní prostředí, zejména na jeho přírodní složku. Přináší sebou zvýšenou dopravní zátěž přírodně cenných území a fragmentaci krajiny liniovými stavbami (včetně VRT), tento problém je možné zmírnit technickými opatřeními, avšak z hlediska ochrany přírody a krajiny se jeví jako nevhodné umísťovat trasy nových komunikací do přírodně cenných území a do dopravou nefragmentovaných polygonů UAT. Proto budou konkrétní projekty bezesporu předmětem veřejných diskusí, zejména v průběhu procesu EIA. Nevhodný návrh tras i technického řešení může způsobit lokální zhoršení čistoty ovzduší, zvýšené hladiny dopravního hluku. Při výstavbě dochází k záborům ZPF, k úbytku přírodních ploch, narušení krajinného rázu, snížení prostupnosti krajiny apod. Negativní dopady na ŽP musí být minimalizovány vhodnou volbou tras a technického řešení, které však mohou narazit na zvýšené stavební náklady. Lze předpokládat vyšší respekt k životnímu prostředí v souvislosti se spolufinancováním většiny projektů ze zdrojů EU. Modernizace železnic má potenciálně pozitivní vliv na vyšší využívání železniční dopravy na úkor dopravy silniční. Letecká doprava patří z environmentálního hlediska k nejméně příznivým druhům dopravy (emise, zábory půdy pro letiště, hluk apod.).

Na druhou stranu budou mít dílčí opatření v rámci specifických cílů prioritního okruhu doprava a dopravní infrastruktura i mnohé pozitivní důsledky na životní prostředí, zejména v oblasti podpory veřejné dopravy a železniční dopravy, modernizací vozového parku dopravců segregací cyklistických stezek...



**Prioritní okruh B: TECHNICKÁ INFRASTRUKTURA....** Dosažení vysokého stupně napojení na kanalizační soustavy a ČOV a zásobení obyvatelstva kvalitní pitnou vodou

**SC46. Zabezpečení dostatečného objemu kvalitní pitné vody z povrchových a z podzemních zdrojů a její dodávky technicky dokonalými veřejnými vodovody. Zajištění důsledné ochrany vodních zdrojů v nezbytném rozsahu a čistoty povrchových vod především napojením sídel na kanalizační soustavy a ČOV**

1. Podpora rekonstrukce zastaralých a nevhovujících vodovodních sítí
2. Důsledné sledování možných ohrožení kvality vodních zdrojů a předcházení negativním vlivům hospodářské činnosti na vodní zdroje
3. Inicivace vyhledávání nových zdrojů kvalitní pitné vody
4. Podpora zpracovávání dokumentace k řešení komplexního čištění vod v území
5. Podpora a iniciace budování kanalizace a čistíren odpadních vod v obcích
6. Podpora rekonstrukce nevhovujících kanalizačních systémů

Referenční cíle ochrany OŽP	SC46	Komentář
1.1 Snižit emise plynů ohrožujících klimatický systém země, zejména CO2 a metanu	0	
1.2 Dosáhnout a nepřekračovat doporučených hodnot krajských emisních stropů pro oxid siřičitý, oxidy dusíku, těžké organické látky a amoniak v horizontu roku 2010	0	
1.3 Snižovat emise všech znečišťujících látek do ovzduší vody a půdy	+1	
2.1 Podporovat ekologicky šetrné formy dopravy, včetně managementových opatření a dalšího rozvoje vhodně situovaných cyklostezek,	0	
2.2. Snižovat zatížení dopravní sítě JMK tranzitní a nákladní silniční dopravou	0	
3.1 Chránit lidské zdraví a životní prostředí v sídlech, snižovat znečištění ovzduší, dopravní zátěž, hladiny hluku a vytvářet prostředí vhodné pro zdravý životní styl (městská a příměstská zeleň, obchvaty, pěší zóny),	0	
4.1 Omezit nové zábory půdy, regulovat neřízenou suburbanizaci, podporovat využívání brownfields	0	
4.2 Zajistit ochranu půdy před vodní a větrnou erozí, prosazovat principy ekologického zemědělství a podporovat mimoprodukční funkce	0	
5.1 Omezovat fragmentaci krajiny a zabezpečovat ochranu a obnovu migrační tras, koridorů a zastávek migrujících druhů	+1	
5.2 Zlepšovat retenční funkci krajiny	+1	
5.3 Chránit krajinný ráz a kulturní dědictví, lépe využívat kulturní a přírodní památky	0	
6.1 Omezovat množství všech vznikajících odpadů, zvýšit energetické a materiálové využívání odpadů..	+1	
7.1 Posilovat odpovědné chování obyvatel k životnímu prostředí, zdravý životní styl, poskytování informací, podpora ekologické výchovy a vzdělávání	+1	
8.1 Chránit ohniska (hot spots) biodiversity a omezovat nevhodné využívání přírodních a přírodě blízkých částí krajiny	0	
8.2 Zlepšovat stav lesů (druhová skladba, věková a prostorová struktura), podporovat mimoprodukční funkce lesa	0	
9.1 Snižovat spotřebu a racionálně využívat neobnovitelné zdroje surovin a energie	0	
10.1 Podporovat environmentálně šetrné formy cestovního ruchu včetně managementových opatření	0	
11.1 Zlepšit zásobování obyvatel nezávadnou pitnou vodou, zvyšovat podíl obyvatel napojených na ČOV	+2	
11.2 Zlepšovat stav a ekologické funkce vodních útvarů	+2	
12.1 Odstraňovat staré ekologické zátěže	0	
Návrh reformulace:		
Návrh doplnění:		

Prioritní okruh TECHNICKÁ INFRASTRUKTURA si bere za cíl zejména dosažení vysokého stupně napojení na kanalizační soustavy a ČOV a zásobení obyvatelstva kvalitní pitnou vodou. Prioritní okruh bude mít nesporně pozitivní vliv na životní prostředí a veřejné zdraví. Nebyla identifikována žádná negativní vazba na referenční cíle OŽP.

## 7.2.6 Prioritní osa SPOLUPRÁCE

**Prioritní okruh A: SPOLUPRÁCE ...** Vybudování silných partnerských vztahů založených na meziregionální, transnacionální a přeshraniční spolupráci v oblasti rozvoje lidských zdrojů, kultury, výzkumu, vědy, inovací, podnikání a obchodu, zvyšování atraktivní nabídky cestovního ruchu, rozvoje dopravní infrastruktury, životního prostředí a krajiny

**SC47. Podpora institucionální spolupráce při přípravě a realizaci projektů v rámci přeshraniční spolupráce (Slovensko a Rakousko)**

1. Regionální a přeshraniční otázky v regionu CENTROPKE
2. Inicivace přeshraniční spolupráce obcí, podnikatelských i neziskových subjektů
3. Podpora komplexních řešení problémů příhraničních oblastí
4. Rozvoj spolupráce JMK a euroregionů

**SC48. Rozvoj spolupráce různých subjektů na mezinárodní úrovni, zejména v oblasti vědy, inovací, hospodářství, lidských zdrojů, kultury a cestovního ruchu**

1. Posilování vědeckých kontaktů v regionu CENTROPKE a v zemích Visegrádské spolupráce
2. Spolupráce JMK se zahraničními regiony a zahraničními subjekty
3. Podpora zahraničních aktivit subjektů z Jihomoravského kraje

**SC49. Rozvoj partnerství při řešení společných problémů a přípravě nebo realizaci společných projektů jak mezi kraji v rámci regionu, tak s ostatními kraji v rámci ČR, podporující udržitelný rozvoj kraje a upevňující vztahy mezi regiony**

1. Rozvíjení spolupráce s krajem Vysočina
2. Koncepční řešení rozvoje území na hranicích krajů
3. Inicivace společných rozvojových projektů se sousedními kraji

**SC50. Rozvoj všestranné spolupráce mezi regionálními partnery na území kraje při uskutečňování přijatých rozvojových záměrů**

1. Vytváření nástrojů pro efektivní spolupráci obcí při jejich rozvoji
2. Podpora spolupráce soukromého a veřejného sektoru při realizaci rozvojových projektů
3. Posílení role Rady hospodářské a sociální dohody JMK
4. Podpora koncepčního zapojení neziskových organizací a občanů do spolupráce při rozvoji kraje

Referenční cíle ochrany OŽP	SC47	SC48	SC49	SC50	Komentář
1.1 Snižit emise plynů ohrožujících klimatický systém země, zejména CO <sub>2</sub> a metanu	0	0	0	0	
1.2 Dosáhnout a nepřekračovat doporučených hodnot krajských emisních stropů pro oxid siřičitý, oxidy dusíku, těkavé organické látky a amoniak v horizontu roku 2010	0	0	0	0	
1.3 Snižovat emise všech znečišťujících látek do ovzduší vody a půdy	0	0	0	0	
2.1 Podporovat ekologicky šetrné formy dopravy, včetně managementových opatření a dalšího rozvoje vhodně situovaných cyklostezek,	0	0	0	0	
2.2. Snižovat zatížení dopravní sítě JMK tranzitní a nákladní silniční dopravou	0	0	0	0	
3.1 Chránit lidské zdraví a životní prostředí v sídlech, snižovat znečištění ovzduší, dopravní zátěž, hladiny hluku a vytvářet prostředí vhodné pro zdravý životní styl (městská a příměstská zeleň, obchvaty, pěší zóny),	0	0	0	0	
4.1 Omezit nové zábory půdy, regulovat neřízenou suburbanizaci, podporovat využívání brownfields	0	0	0	0	
4.2 Zajistit ochranu půdy před vodní a větrnou erozí, prosazovat principy	0	0	0	0	

ekologického zemědělství a podporovat mimoprodukční funkce					
5.1 Omezovat fragmentaci krajiny a zabezpečovat ochranu a obnovu migrační tras, koridorů a zastávek migrujících druhů	0	0	0	0	
5.2 Zlepšovat retenční funkci krajiny	0	0	0	0	
5.3 Chránit krajinný ráz a kulturní dědictví, lépe využívat kulturní a přírodní památky	0	0	0	0	
6.1 Omezovat množství všech vznikajících odpadů, zvýšit energetické a materiálové využívání odpadů.	0	0	0	0	
7.1 Posilovat odpovědné chování obyvatel k životnímu prostředí, zdravý životní styl, poskytování informací, podpora ekologické výchovy a vzdělávání	+1	+1	+1	+1	SC47-48 Odpovědným chováním obyvatel k životnímu prostředí jsou myšleni i pracovníci veřejné správy a podnikatelé. Prioritní okruh Spolupráce jednoznačně přispívá k podpoře odpovědného chování k životnímu prostředí, ekologické informovanosti a to i v přeshraničních a meziregionálních souvislostech (přeshraniční posuzování vlivů na ŽP, komise pro správu hraničních vodních toků apod.)
8.1 Chránit ohniska (hot spots) biodiversity a omezovat nevhodné využívání přírodních a přírodě blízkých částí krajiny					
8.2 Zlepšovat stav lesů (druhová skladba, věková a prostorová struktura), podporovat mimoprodukční funkce lesa	0	0	0	0	
9.1 Snižovat spotřebu a racionálně využívat neobnovitelné zdroje surovin a energie	0	0	0	0	
10.1 Podporovat environmentálně šetrné formy cestovního ruchu včetně managementových opatření	0	0	0	0	
11.1 Zlepšit zásobování obyvatel nezávadnou pitnou vodou, zvyšovat podíl obyvatel napojených na ČOV	0	0	0	0	
11.2 Zlepšovat stav a ekologické funkce vodních útvarů	0	0	0	0	
12.1 Odstraňovat staré ekologické zátěže	0	0	0	0	
Návrh reformulace:					
Návrh doplnění:					

Prioritní okruh SPOLUPRÁCE jednoznačně přispívá k podpoře odpovědného chování obyvatel, zejména pracovníků veřejné správy, k životnímu prostředí, ekologické informovanosti a to i v přeshraničních a meziregionálních souvislostech (přeshraniční posuzování vlivů na ŽP, komise pro správu hraničních vodních toků apod.).

## 8. Plánovaná opatření pro předcházení, snížení nebo kompenzaci všech závažných negativních vlivů na životní prostředí vyplývajících z provedení koncepce

Vzhledem k charakteru Strategie rozvoje kraje jako koncepce zpracované za účelem stanovení základních prioritních směrů pro rozvoj Jihomoravského kraje v období let 2007-2013, která však nemá konkrétní nástroje pro realizaci opatření, nelze konkretizovat případné specifické negativní vlivy na životní prostředí. Vyhodnocení vlivů Strategie rozvoje kraje na životní prostředí si v prvé řadě klade za cíl zhodnotit, zda návrh Strategie rozvoje kraje dostatečně zohledňuje problematiku životního prostředí a jeho ochrany, resp. zda jeho realizace nebude představovat potenciální významná rizika pro životní prostředí a zdraví obyvatelstva. Předmětem SEA hodnocení Strategie rozvoje kraje bylo rovněž zjištění zda a do jaké míry návrh koncepce zahrnuje environmentální pilíř udržitelného rozvoje. Opatření pro předcházení, snížení a kompenzaci všech závažných negativních vlivů životního prostředí lze tedy chápat jako způsob a míru zohlednění problematiky životního prostředí a jeho ochrany v jednotlivých částech Strategie rozvoje kraje.

Na základě hodnocení návrhu strategie a priorit Strategie rozvoje kraje a vyhodnocení vlivu jednotlivých specifických cílů koncepce na referenční cíle ochrany životního prostředí (viz kapitola 7) byly v relevantních případech navrženy podmínky jejich realizace, které jsou aplikovatelné na navazující koncepcí.

Nedílnou součástí opatření pro zamezení významných negativních dopadů realizace Strategie rozvoje kraje na životní prostředí je navržený soubor environmentálních kritérií pro systém výběru projektů, které budou na základě Strategie rozvoje kraje a následných koncepčních dokumentů a programů podpořeny, a návrh indikátorů pro hodnocení implementace Strategie rozvoje kraje. Realizace návrhu environmentálních kritérií by měla při výběru projektů vést k relativnímu upřednostnění environmentálně šetrných projektů a projektů, které by mohly přispět ke zlepšení stavu životního prostředí v regionu a zároveň by měla zamezit podpoře projektů s potenciálně významnými negativními vlivy na životní prostředí.

Pomocí indikátorů pro hodnocení implementace Strategie rozvoje kraje bude možné na základě monitoringu realizace jejích cílů promítnutých do strategických dokumentů na nižších úrovních monitorovat přínosy její realizace a vyvodit důsledky pro další programová období.

## 9. Výčet důvodů pro výběr zkoumaných variant a popis, jak bylo posuzování provedeno, včetně případných problémů při shromažďování požadovaných údajů (např. technické nedostatky nebo nedostatečné know-how)

### 9.1 Výběr zkoumaných variant

Strategie rozvoje Jihomoravského kraje je předkládán jako jednovariantní. Varianty optimálního řešení navrhovaných cílů, priorit a oblastí podpory byly předmětem diskuze v rámci diskusních skupin při samotné přípravě koncepce a při připomínkovém řízení v rámci kraje.

Alternativy mohou nastat při implementaci Strategie rozvoje Jihomoravského kraje, aplikaci jejích cílů do nižších strategických dokumentů a při realizaci konkrétních projektů v rámci následných politik a programů. Vzhledem k tomu je nutné, aby systém hodnocení projektů a monitoringu strategie obsahoval i environmentální kritéria a indikátory dle návrhu SEA týmu.

### 9.2 Popis provedení posouzení vlivů Strategie rozvoje Jihomoravského kraje na životní prostředí

Vyhodnocení vlivů koncepce Strategie rozvoje Jihomoravského kraje na životní prostředí bylo zpracováno v souladu s přílohou č. 9 zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí, ve znění zákona č. 163/2006 Sb., a v rozsahu stanoveném v závěru zjišťovacího řízení dle § 10d zákona který byl vydán odborem posuzování vlivů na životní prostředí a IPPC Ministerstva životního prostředí dne 18. 8. 2006 pod číslem jednacím 59112/ENV/710/06. Při zpracování posouzení vlivů koncepce na životní prostředí byla zohledněna metodika SEA pro Kohezní politiku v programovém období 2007-2013<sup>10</sup> doporučená Evropskou komisí a metodika SEA doporučená MŽP ČR<sup>11</sup>.

Hodnocení vlivů návrhu Strategie rozvoje Jihomoravského kraje na životní prostředí se opírá o následující kroky:

- Charakteristika hlavních trendů v oblasti životního prostředí.
- Analýza relevantních strategických koncepčních rozvojových dokumentů na mezinárodní, národní a krajské úrovni.
- Stanovení referenčního rámce pro hodnocení (sada referenčních cílů ochrany životního prostředí) na základě současných mezinárodních, národních a regionálních environmentálních trendů.
- Hodnocení popisné části Strategie rozvoje Jihomoravského kraje.
- Hodnocení návrhové části Strategie rozvoje Jihomoravského kraje na základě referenčních cílů.
- Hodnocení prioritních os, okruhů priorit, specifických cílů a opatření.
- Návrhy úprav, doporučení a podmínek realizace Strategie rozvoje Jihomoravského kraje na základě provedeného hodnocení.
- Návrh environmentálních indikátorů pro sledování vlivů implementace Strategie rozvoje Jihomoravského kraje na životní prostředí.
- Návrh environmentálních kritérií pro výběr projektů.

### 9.3 Problémy při shromažďování požadovaných údajů

Předkladatel i zpracovatel Strategie rozvoje Jihomoravského kraje poskytli zpracovateli SEA dostatečné množství relevantních údajů pro zpracování hodnocení. Při shromažďování požadovaných údajů nenastaly žádné relevantní problémy.

<sup>10</sup> Handbook on SEA for Cohesion Policy 2007-2013. GRDP (February 2006).

<sup>11</sup> Metodika posuzování vlivů koncepcí podle zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí, ve znění zákona č. 93/2004 Sb. MŽP (červenec 2004).

## 10. Stanovení monitorovacích ukazatelů (indikátorů) vlivu koncepce na životní prostředí

### *Východí předpoklady pro navržený systém sledování vlivů implementace SRJMK*

Návrh systému sledování vlivů implementace Strategie rozvoje Jihomoravského kraje na životní prostředí vychází z předpokladu, že nástrojem implementace Strategie rozvoje Jihomoravského kraje budou především navazující strategické dokumenty v čele s Programem rozvoje Jihomoravského kraje a jednotlivé projekty, předkládané v rámci její realizace. Navrhovaný systém zohledňuje skutečnost, že při sledování indikátorů na regionální úrovni nelze odlišit dopady Strategie rozvoje Jihomoravského kraje na tyto indikátory od vlivu jiných aktivit/intervencí.

Rovněž je nezbytné, aby systém monitoringu Strategie rozvoje Jihomoravského kraje obsahoval i environmentální indikátory a hlediska. Navrhovaný systém monitoringu koncepce, stejně jako kritérií pro výběr projektů je vzhledem k tomu, že na základě SRJMK nebudou konkrétní projekty přímo realizovány (SRJMK určuje hlavní směry vývoje kraje pro následující programové období 2007-2013, projekty budou realizovány v závislosti na opatřeních Programu rozvoje kraje, který ze SRJMK vychází, a financovány převážně z jednotlivých operačních programů – ROP NUTS 2 Jihovýchod, OP Podnikání a inovace, OP Životní prostředí, OP Doprava, OP Vzdělávání, OP Věda a výzkum pro inovace, OP Lidské zdroje a zaměstnanost, OP Přeshraniční spolupráce, z rozpočtu kraje a programů financovaných ze státního rozpočtu) navržen tak, aby byl kompatibilní především s Programem rozvoje kraje, který je jakousi „prováděcí“ koncepcí SRJMK, a rovněž s ROP NUTS 2 Jihovýchod i ostatními operačními programy na národní úrovni a tím i schématem kohezní politiky EU v následujícím programovém období. To umožní provázat systém implementace koncepce tak, aby bylo možné vyhodnotit její realizaci v návaznosti na hodnocení realizace Programu rozvoje kraje a dílčích operačních programů. Takto získávaná data musí být v rámci jednotlivých strategických dokumentů kompatibilní. Strategie rozvoje kraje je tedy pomyslným „vrcholkem pyramidy“, zastřešující všechny rozvojové záměry Jihomoravského kraje, ke které, resp. od které, se budou odvíjet jednotlivé rozvojové projekty a programy v následujícím programovém období 2007-2013, realizované v návaznosti na Program rozvoje kraje a financované z rozpočtu kraje resp. jiných zdrojů a ze zdrojů jednotlivých operačních programů.

Předpokladem pro monitoring, tak jak jej navrhl zpracovatel SEA, je zajištění dostatečných personálních a odborných kapacit v rámci realizační struktury Strategie rozvoje Jihomoravského kraje. Níže uvedený návrh monitorovacích ukazatelů vlivu koncepce na životní prostředí je třeba přizpůsobit způsobu implementace SRJMK, charakteru předkládaných projektů a kapacitním možnostem realizačního týmu SRJMK resp. Programu rozvoje kraje.

### *Vazba monitoringu vzhledem k referenčním cílům ochrany životního prostředí*

Na základě analýzy cílů specifikovaných v koncepčních v dokumentech na národní, mezinárodní i regionální úrovni (viz kapitola 2.7), analýzy stavu životního prostředí a hlavních problémů životního prostředí v regionu byla stanovena sada referenčních cílů, které jsou relevantní vzhledem k náplni prioritních os Strategie rozvoje Jihomoravského kraje a které tak posloužily jako základní referenční rámec pro hodnocení vlivu koncepce na životní prostředí.

Uvedená sada referenčních cílů reprezentuje relevantní pozitivní trendy v ochraně životního prostředí a jednotlivé cíle a opatření navrhované v Strategie rozvoje Jihomoravského kraje by měly v optimálním případě přispět k plnění těchto trendů, a z tohoto hlediska jsou v rámci posouzení vlivů na životní prostředí hodnoceny. Referenční cíle ochrany životního prostředí nenahrazují priority v oblasti životního prostředí, které jsou součástí návrhu Strategie rozvoje Jihomoravského kraje (nicméně mohou s nimi být v částečném překryvu) – nejsou tedy primárním předmětem Strategie rozvoje Jihomoravského kraje.

Sada referenčních cílů bude využita v rámci sledování dopadů implementace Strategie rozvoje Jihomoravského kraje na životní prostředí tak, že bude monitorována míra ovlivnění těchto cílů prostřednictvím indikátorů. Monitorování a vyhodnocování implementace SRJMK na životní prostředí pomůže zamezit případným negativním vlivům koncepce na životní prostředí a v neposlední řadě může být determinantem, který povede ke kvalitativně vyšší úrovni projektů předkládaných v rámci navazujících koncepčních dokumentů a OP.

### **System monitorování vlivů realizace Strategie rozvoje Jihomoravského kraje na životní prostředí**

Dle ustanovení §10h zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí, ve znění zákona č. 163/2006 Sb., musí být v rámci implementace Strategie rozvoje Jihomoravského kraje prováděno sledování a rozbor vlivů koncepce na životní prostředí a veřejné zdraví. Předkladatel koncepce (Jihomoravský kraj) je povinen zajistit sledování a rozbor vlivů schválené koncepce na životní prostředí a veřejné zdraví. V případě, že zjistí nepředvídané závažné negativní vlivy provádění koncepce na životní prostředí nebo veřejné zdraví, musí zajistit přijetí opatření k odvrácení nebo zmírnění takových vlivů, informovat Ministerstvo životního prostředí a dotčené správní úřady a současně rozhodnout o změně Strategie rozvoje Jihomoravského kraje.

Pro sledování míry vlivu Strategie rozvoje Jihomoravského kraje na jednotlivé referenční cíle navrhnul zpracovatel SEA environmentální indikátory, které vychází z národního číselníku indikátorů doporučeného Ministerstvem pro místní rozvoj<sup>12</sup>. K tomu, aby bylo možné odhadnout vliv Strategie rozvoje Jihomoravského kraje na navržené indikátory a zároveň vyloučit zahrnutí jiných vlivů než vlivů Strategie rozvoje Jihomoravského kraje, je nutné sledování indikátorů navázat na environmentální hodnocení projektů předkládaných v rámci navazujících koncepčních dokumentů (Program rozvoje kraje) a OP, který je se systémem navrženým v SRJMK plně kompatibilní, tj. využít environmentální indikátory zároveň jako kritéria pro hodnocení a výběr projektů. Sledováním a sumarizací hodnocení jednotlivých projektů pak bude možné odhadnout celkový dopad Strategie rozvoje Jihomoravského kraje na stanovené indikátory, respektive na referenční cíle ochrany životního prostředí. Pro zajištění dostatečné účinnosti sledování vlivů Strategie rozvoje Jihomoravského kraje na životní prostředí je nutné environmentální indikátory, navržené v rámci SEA Strategie rozvoje Jihomoravského kraje, zapracovat do celkového systému sledování dopadů Strategie rozvoje Jihomoravského kraje. Jejich sledování by mělo být prováděno v celém programovacím období a výsledky by měly být pravidelně zveřejňovány, nejlépe elektronickou formou na Internetu.

### **Doporučení zpracovatele SEA Strategie rozvoje Jihomoravského kraje k monitoringu**

#### **Organizace monitoringu:**

- Zahrnout environmentální indikátory, navržené v rámci SEA Strategie rozvoje Jihomoravského kraje, do celkového systému sledování dopadů implementace koncepce a koncepcí z ní vycházejících, včetně zajištění personálních a odborných kapacit pro environmentální oblast v rámci implementační struktury Strategie rozvoje Jihomoravského kraje.
- Provádět soustavné sledování a vyhodnocování implementace SRJMK a jeho výsledky pravidelně zveřejňovat.
- Zajistit dostatečnou informovanost žadatelů o environmentální problematice a o možných vazbách předkládaných projektů na životní prostředí a poskytovat poradenské a konzultační služby předkladatelům projektů a všem zainteresovaným subjektům a jednotlivcům.
- V rámci monitoringu zajistit a vyhodnocovat informační kampaň o činnostech v rámci SRJMK.
- Koordinovat monitorování vlivů realizace Strategie rozvoje Jihomoravského kraje na životní prostředí s Ministerstvem životního prostředí a příslušnými orgány ochrany přírody a přizpůsobit jej vzhledem k charakteru předkládaných projektů.
- Zefektivnit realizaci Strategie rozvoje Jihomoravského kraje pomocí provázání environmentálních kritérií pro hodnocení projektů a systému monitoringu implementace koncepce.
- Iniciovat příslušné kroky při zjištění negativních dopadů Strategie rozvoje Jihomoravského kraje na životní prostředí.

Naplnění výše uvedených doporučení přispěje k zamezení celkových negativních dopadů Strategie rozvoje Jihomoravského kraje na životní prostředí a zároveň napomůže zvýšení pozitivních vlivů. Ponecháváme ke zvážení předkladateli Strategie rozvoje Jihomoravského kraje způsob zajištění výše uvedených doporučení.

<sup>12</sup> Zásady tvorby indikátorů pro monitoring a evaluaci. Ministerstvo pro místní rozvoj, odbor Rámce podpory Společenství, Evaluační jednotka strukturálních fondů, březen 2006.

Klíčovým pro efektivní systém sledování implementace koncepce je výběr přesně zacílených relevantních environmentálních indikátorů a jejich provázanost s environmentálními kritérii pro výběr projektů. Zpracovatelem SEA Strategie rozvoje Jihomoravského kraje navržená níže uvedená základní sada indikátorů vychází z referenčních cílů, jež byly použity pro hodnocení vlivů SRJMK na životní prostředí, a je rovněž provázána se sadou environmentálních kritérií pro výběr a hodnocení projektů (viz kapitola 10) a se systémem monitoringu koncepce a hodnocení projektů v rámci Programu rozvoje kraje a koordinována s přípravou jednotlivých operačních programů. Lze předpokládat, že indikátory i environmentální kritéria, jejich obsah i rozsah, mohou doznat změn v závislosti na charakteru předkládaných projektů v průběhu realizační fáze SRJMK.

**Tab.19: Environmentální indikátory pro monitoring implementace SRJMK:**

Referenční cíl	Indikátory (jestliže jsou obsaženy v národním číselníku indikátorů je uveden jejich kód)	Jednotka	Zdroj dat
1.1 Snížit emise plynů ohrožujících klimatický systém země, zejména CO <sub>2</sub> a metanu	81 24 00 Měrné emise ze všech zdrojů CO	t/rok/km <sup>2</sup> tis. Kč	MŽP kraj ČSÚ
1.2 Dosáhnout a nepřekračovat doporučených hodnot krajských emisních stropů pro oxid siřičitý, oxidy dusíku, těkavé organické látky a amoniak v horizontu roku 2010	81 22-23 00 Měrné emise ze všech zdrojů SO <sub>2</sub> NO <sub>x</sub>	t/rok/km <sup>2</sup> tis. Kč	MŽP kraj ČSÚ
1.3 Snižovat emise všech znečišťujících látek do ovzduší vody a půdy	81 21 00 Měrné emise ze všech zdrojů Tuhé částice Ostatní znečišťující látky	t/rok/km <sup>2</sup> tis. Kč	MŽP kraj ČSÚ
2.1 Podporovat ekologicky šetrné formy dopravy, včetně managementových opatření a dalšího rozvoje vhodně situovaných cyklostezek,	85 06 00 Počet vlakových spojů 85 05 00 Spoje veřejné autobusové dopravy 85 04 00 Přírůstek počtu cestujících MHD 85 07 00 Obce zapojené do IDS v regionu 88 21 00 Délka cyklostezek na území regionu celkem 88 21 01 z toho separovaných	Počet spojů Počet obcí mil. Osob Změna délky cyklostezek v km/%	kraj
2.2. Snižovat zatížení dopravní sítě JMK tranzitní a nákladní silniční dopravou	Intensita tranzitní a nákladní silniční dopravy	Počet aut/24 hodin	MD kraj
3.1 Chránit lidské zdraví a životní prostředí v sídlech, snižovat znečištění ovzduší, dopravní zátěž, hladiny hluku a vytvářet prostředí vhodné pro zdravý životní styl (městská a příměstská zeleň, obchvaty, pěší zóny),	83 01 00 Počet podpořených projektů na regeneraci a revitalizaci zanedbaných objektů v městských sídlech 83 01 00 Počet podpořených projektů na regeneraci a revitalizaci zanedbaných objektů venkovských oblastí Počet obyvatel vystavených nadměrnému hluku ve městech	Počet projektů ha / % Počet obyvatel	MŽP kraj SZÚ Data z OP Města
4.1 Omezit nové zábory půdy, regulovat neřízenou suburbanizaci, podporovat využívání brownfields	Plocha nově zabraného LPF a ZPF v ha	ha	kraj MŽP ČSÚ Data z OP
4.2 Zajistit ochranu půdy před vodní a větrnou erozí, prosazovat principy ekologického zemědělství a podporovat mimoprodukční funkce	Spotřeba dusíkatých hnojiv Spotřeba fosforečných hnojiv	t/km <sup>2</sup> obdělávané půdy	Mze kraj



5.1 Omezovat fragmentaci krajiny a zabezpečovat ochranu a obnovu migrační tras, koridorů a zastávek migrujících druhů	Celková výměra dopravou nefragmentovaných území o plošné výměře větší než 100 km <sup>2</sup> (limity fragmentace jsou silnice s intenzitou dopravy vyšší než 1000 vozidel/den a víceokojné železniční tratě)	Změna rozlohy nefragmentovaných ploch v Km <sup>2</sup>	MŽP AOPK
5.2 Zlepšovat retenční funkci krajiny	Četnost výskytu dvou a víceletých povodňových vln	Počet vln/návrhové období/tok	ČHMÚ
5.3 Chránit krajinný ráz a kulturní dědictví, lépe využívat kulturní a přírodní památky	Celkové investice do kulturních památek Celkové investice do ZCHÚ	Kč	MŽP Kraj AOPK
6.1 Omezovat množství všech vznikajících odpadů, zvýšit energetické a materiálové využívání odpadů.	81 11 00 Celkový objem odpadů - podíl recyklovaných odpadů	v tis. Tun %	MŽP ČSÚ kraj
7.1 Posilovat odpovědné chování obyvatel k životnímu prostředí, zdravý životní styl, poskytování informací, podpora ekologické výchovy a vzdělávání	66 01 00 Počet projektů zaměřených na celoživotní vzdělávání - podíl projektů zaměřených na environmentální vzdělávání	Počet projektů	Data z OP
8.1 Chránit ohniska (hot spots) biodiversity a omezovat nevhodné využívání přírodních a přírodě blízkých částí krajiny	Procento ohrožených živočišných a rostlinných druhů. Změny stavu ohrožených živočišných a rostlinných druhů ve ZCHÚ.	Procento ohrožených živočišných a rostlinných druhů. Změny stavu ohrožených živočišných a rostlinných druhů ve ZCHÚ.	kraj MŽP AOPK
8.2 Zlepšovat stav lesů (druhová skladba, věková a prostorová struktura), podporovat mimoprodukční funkce lesa	81 62 00 Výměra nově zalesněných ploch Výměra lesa osázená listnatým dřevem	ha	MŽP kraj ČSÚ
9.1 Snižovat spotřebu a racionálně využívat neobnovitelné zdroje surovin a energie	Spotřeba primárních neobnovitelných zdrojů energie v porovnání s předchozí spotřebou	Spotřeba primárních neobnovitelných zdrojů energie	MŽP kraj ČSÚ
10.1 Podporovat environmentálně šetrné formy cestovního ruchu včetně managementových opatření	88 02 00 Počet projektů zaměřených na rozvoj cestovního ruchu - podíl projektů zaměřených na rozvoj ekologicky šetrných forem CR	Počet projektů	Data z OP kraj
11.1 Zlepšit zásobování obyvatel nezávadnou pitnou vodou, zvyšovat podíl obyvatel napojených na ČOV	81 01 00 Počet obyvatel nově připojených na vodovod 81 02 00 Počet obyvatel nově připojených na kanalizaci	Počet obyvatel nově připojených na vodovod pro veřejnou spotřebu Počet obyvatel nově připojených na kanalizaci pro veřejnou spotřebu	MŽP ČSÚ kraj SZÚ
11.2 Zlepšovat stav a ekologické funkce vodních útvarů	84 45-46 00 Čištěná odpadní voda Celkem Splašková Průmyslová a ostatní	V tisících m <sup>3</sup> podíl čištěných odpadních vod	MŽP ČSÚ kraj
12.1 Odstraňovat staré ekologické zátěže	81 05 00 Plocha revitalizovaných území	Přírůstek plochy revitalizovaného území v km <sup>2</sup>	MŽP kraj Data SRJMK

## **11. Popis plánovaných opatření k eliminaci, minimalizaci a kompenzaci negativních vlivů zjištěných při provádění koncepce**

Plánovaná opatření k eliminaci, minimalizaci a kompenzaci negativních vlivů zjištěných při provádění koncepce jsou blíže charakterizována v kapitole č. 8 tohoto posouzení, jelikož obsah obou kapitol je totožný.

## 12. Stanovení environmentálních kritérií pro výběr projektů

Vyhodnocení vlivů na životní prostředí Strategie rozvoje Jihomoravského kraje si klade za cíl navrhnout takový systém hodnocení projektů podaných v rámci SRJMK, aby bylo možné stanovit relativní pořadí projektů z hlediska jejich potenciálních vlivů (včetně pozitivních) na životní prostředí a přispět tak k efektivnímu rozhodovacímu procesu při výběru projektů, které budou v rámci SRJMK podpořeny. Hlavním účelem stanovení environmentálních kritérií pro výběr projektů je zajistit, aby nebyly podpořeny projekty s potenciálně negativními vlivy na životní prostředí, a aby byly naopak při výběru projektů upřednostňovány takové projekty, které by mohly přispět ke zlepšení stavu životního prostředí resp. zdraví obyvatel regionu. **Vzhledem ke skutečnosti, že přímo na základě SRJMK nebudou vybírány konkrétní projekty je tato kapitola koncipována tak, aby byla přímo provázána se systémem výběru projektů v rámci Programu rozvoje kraje a plně s ním kompatibilní.**

### **Hodnocení projektů z hlediska jejich vlivu na životní prostředí**

Projekty, předkládané a realizované v rámci Strategie rozvoje Jihomoravského kraje resp. navazujících koncepcí, představují finální fázi implementace z hlediska životního prostředí. Tyto projekty mohou mít přímé vlivy na životní prostředí (pozitivní i negativní). Vzhledem k tomu je pro zajištění účinnosti SEA Strategie rozvoje Jihomoravského kraje, tj. pro zajištění minimální negativních dopadů a maximalizace pozitivních vlivů Strategie rozvoje Jihomoravského kraje na životní prostředí, nutné do systému hodnocení a výběru projektů v rámci Strategie rozvoje Jihomoravského kraje zahrnout také environmentální kritéria.

Cílem níže uvedeného návrhu je primární podpora těch předložených projektů v rámci realizační struktury Strategie rozvoje Jihomoravského kraje, jejichž realizace přinese pozitivní efekt pro životní prostředí. Systém environmentálních kritérií nenahrazuje jiné nástroje ochrany životního prostředí dle příslušných právních předpisů (např. EIA, IPPC atd.), ale měl by zajistit maximalizaci pozitivních dopadů Strategie rozvoje Jihomoravského kraje na životní prostředí.

Environmentální hodnocení projektů předkládaných v rámci SRJMK bude prováděno pomocí environmentálních kritérií. Pro stanovení kritérií byly využity indikátory pro životní prostředí (viz Kap. 9). Hodnocení má odpovědět na otázku, jakým způsobem předkládaný projekt může ovlivnit referenční cíle ochrany životního prostředí.

Hodnocení projektů dle navržených kritérií by mělo být prováděno jako nedílná součást rozhodování o schválení přidělení finanční dotace konkrétnímu projektu v rámci Strategie rozvoje Jihomoravského kraje, tj. hodnocení dle environmentálních kritérií by mělo být součástí souhrnného hodnocení předkládaného projektu. Na základě hodnocení projektů dle environmentálních kritérií by měly být následně schváleny či doporučeny k realizaci ty projekty, které budou hodnoceny jako nejpříznivější z hlediska životního prostředí.

Environmentální hodnocení projektů je navrhováno ve dvou fázích:

- před-projektové environmentální hodnocení při přípravě projektů,
- formální environmentální hodnocení v rámci výběrových řízení.

### **Před-projektové hodnocení**

Je velmi důležité, aby předkladatelé projektů měli možnost seznámit se s hodnotícími kritérii již před zahájením zpracování projektové žádosti a mohli tak projekt upravit tak, aby obdržel co nejlepší hodnocení z hlediska jeho dopadů na životní prostředí. Hodnocení bude provádět předkladatel. Zároveň by předkladatelé měli mít možnost konzultace s odpovědnými pracovníky zprostředkovatelského orgánu (viz výše návrh na pracovníky s odpovědností za oblast životního prostředí).

Možnost před-projektového hodnocení povede ke zkvalitnění přípravy projektů a k úsporám finančních prostředků na zpracování projektové dokumentace. Hodnocení projektu z hlediska životního prostředí se provádí formou slovního hodnocení, tj. projekt má *pozitivní/žádný/negativní* vliv na jednotlivé environmentální kritéria. V případě existujících kvantitativních údajů lze uvést i tyto informace.

Předkladatel projektu (s využitím konzultace s příslušným pracovníkem s odpovědností za problematiku životního prostředí v rámci Strategie rozvoje Jihomoravského kraje) může také využít environmentální kritéria jako inspirativní – tj. začleněním podpory určité oblasti životního prostředí do návrhu projektu může dosáhnout vyššího bodového hodnocení projektu za oblast životního prostředí (např. v případě návrhu na systém školení a vzdělávání pracovníků společnosti může být jednou z oblastí také problematika průmyslového znečištění nebo environmentálního managementu).

### Formální hodnocení při výběru projektů

Formální environmentální hodnocení bude prováděno jako nedílná součást výběrových řízení pro udělení dotace v rámci jednotlivých programových dokumentů. Hodnocení by měla provádět hodnotící komise projektů. Toto hodnocení bude mj. i určovat podmínky pro přidělení prostředků. Hodnocení je zaměřeno především kvalitativně, tj. zda projekt může (zejména pozitivně) ovlivnit jednotlivá kritéria. V případě relevance a dostupnosti kvantitativních údajů lze do hodnocení zahrnout i tyto. Na základě hodnocení může hodnotitel navrhnout změny či doplnění projektu a/nebo podmínky pro realizaci projektu. Při realizaci projektu by měla být prováděna kontrola dodržování a naplňování stanovených podmínek. Jejich nedodržení v průběhu realizace projektu může vést ke změně rozhodnutí o přidělení finančních prostředků na daný projekt.

### Environmentální kritéria pro hodnocení projektů

Zpracovatel SEA navrhuje následující environmentální kritéria. Tato kritéria by měla být začleněna do systému hodnocení a výběru projektů v rámci implementace Strategie rozvoje Jihomoravského kraje. Lze předpokládat jejich výběr, úpravu či změny v závislosti na obsahu předkládaných projektů, tak aby kritéria reflektovala zaměření předkládaných a hodnocených projektů.

Systém hodnocení projektů je z hlediska jeho efektivity naprosto nezbytné provázat se systémem monitoringu implementace koncepce (viz kapitola 10). Pro jeho organizaci platí rovněž stejná doporučení jako pro organizaci monitoringu.

Sada environmentálních kritérií pro výběr a hodnocení projektů, navržená zpracovatelem SEA, by se měla stejně jako sada navržených environmentálních indikátorů stát základním východiskem pro výběr a modifikaci relevantních environmentálních kritérií pro konkrétní oblasti podpory SRJMK resp. jednotlivé předkládané projekty. Z toho důvodu je nezbytné zajistit dostatečné personální a odborné kapacity v environmentální oblasti v rámci implementační struktury SRJMK.

Za účelem toho, aby se environmentální kritéria pro výběr projektů nestala z pohledu žadatelů administrativní překážkou, ale naopak fungovala jako prostředek ke zvýšení celkové kvality projektů, je žádoucí zajistit v rámci realizace SRJMK informační a konzultační servis pro předkladatele projektů.

Tab. 20: Environmentální kritéria pro výběr projektů

Referenční cíl	Otázky pro hodnocení a výběr projektů z hlediska životního prostředí
1.1 Snížit emise plynů ohrožujících klimatický systém země, zejména CO <sub>2</sub> a metanu	Přispěje realizace projektu ke snížení emisí? 1. CO <sub>2</sub> ekvivalent (tun/rok)
1.2 Dosáhnout a nepřekračovat doporučených hodnot krajských emisních stropů pro oxid siřičitý, oxidy dusíku, těkavé organické látky a amoniak v horizontu roku 2010	Přispěje realizace projektu ke snížení emisí? 1. SO <sub>2</sub> 2. VOC 3. NO <sub>x</sub> 4. NH <sub>4</sub>
1.3 Snižovat emise všech znečišťujících látek do ovzduší vody a půdy	Přispěje realizace projektu ke snížení emisí? 1. PM10 2. Ostatní znečišťující látky
2.1 Podporovat ekologicky šetrné formy dopravy, včetně managementových opatření a dalšího rozvoje vhodně situovaných cyklostezek,	Přispěje realizace projektu k vyššímu využití environmentálně šetrných druhů veřejné dopravy (IDS, kombinovaná přeprava, alternativní paliva, nemotorová doprava)? Ano/ne?
2.2. Snižovat zatížení dopravní sítě JMK tranzitní a nákladní silniční dopravou	Přispěje realizace projektu ke snížení zatížení dopravní sítě JMK tranzitní a nákladní silniční dopravou? Ano/ne?
3.1 Chránit lidské zdraví a životní prostředí v sídlech, snižovat znečištění ovzduší, dopravní zátěž, hladiny hluku a vytvářet prostředí vhodné pro zdravý životní styl (městská a příměstská zeleň, obchvaty, pěší zóny),	Přispěje projekt ke snížení hlukové zátěže obyvatel? Ano/ne? (počet obyvatel zatížených hlukem)  Přispěje projekt k rozšíření/záboru zelených ploch v rámci sídel? (rozloha rozšíření/záboru zelené plochy)

	v ha).
4.1 Omezit nové záboru půdy, regulovat neřízenou suburbanizaci, podporovat využívání brownfields	Dojde v rámci projektu k záboru lesního a/nebo zemědělského půdního fondu? (rozloha záboru ZPF, LPF v ha)  Rozloha využitých brownfields v rámci projektu v ha
4.2 Zajistit ochranu půdy před vodní a větrnou erozí, prosazovat principy ekologického zemědělství a podporovat mimoprodukční funkce	Dojde realizací projektu k opatřením proti vodní resp.
5.1 Omezovat fragmentaci krajiny a zabezpečovat ochranu a obnovu migrační tras, koridorů a zastávek migrujících druhů	Zvýší/sníží projekt celkovou výměru dopravou nefragmentovaných území? Ano/ne?
5.2 Zlepšovat retenční funkci krajiny	Dojde realizací projektu k výstavbě nových zpevněných ploch?
5.3 Chránit krajinný ráz a kulturní dědictví, lépe využívat kulturní a přírodní památky	Dojde v rámci projektu k narušení krajinného rázu?  Dojde v rámci projektu ke zlepšení stavu kulturního/přírodního dědictví?  Ano/ne?
6.1 Omezovat množství všech vznikajících odpadů, zvýšit energetické a materiálové využívání odpadů.	Počítá projekt s využitím vznikajících odpadů?
7.1 Posilovat odpovědné chování obyvatel k životnímu prostředí, zdravý životní styl, poskytování informací, podpora ekologické výchovy a vzdělávání	Přispěje projekt k posilování ekologického povědomí obyvatel? Ano/ne?
8.1 Chránit ohniska (hot spots) biodiversity a omezovat nevhodné využívání přírodních a přírodě blízkých částí krajiny	Má projekt významný pozitivní/negativní vliv na ohnisko biodiversity (pozn.: maloplošná ZCHÚ, 1. zóny velkoplošných ZCHÚ, skladebné prvky ÚSES, EVL)? Ano/ne?
8.2 Zlepšovat stav lesů (druhová skladba, věková a prostorová struktura), podporovat mimoprodukční funkce lesa	Přispěje projekt ke zlepšení druhové skladby lesů? Ano/ne?
9.1 Snižovat spotřebu a racionálně využívat neobnovitelné zdroje surovin a energie	Přispěje projekt ke snížení spotřeby neobnovitelných zdrojů energie v porovnání s předchozí spotřebou? Ano/ne?
10.1 Podporovat environmentálně šetrné formy cestovního ruchu včetně managementových opatření	Přispěje realizace projektu k vyššímu využití environmentálně šetrných forem cestovního ruchu? Ano/ne?  Přispěje realizace projektu k nárůstu délky cyklistických stezek, hipposteze, pěších turistických stezek, in-line tras, lyžařských tras? Ano/ne?
11.1 Zlepšit zásobování obyvatel nezávadnou pitnou vodou, zvyšovat podíl obyvatel napojených na ČOV	Rozšíří projekt počet obyvatel napojených na ČOV? (počet ekvivalentních obyvatel nově napojených na ČOV). Ano/ne?
11.2 Zlepšovat stav a ekologické funkce vodních útvarů	Přispěje realizace projektu k revitalizaci toků? Ano/Ne?
12.1 Odstraňovat staré ekologické zátěže	Rozloha revitalizovaného území v ha.

### 13. Vlivy koncepce na veřejné zdraví

Hodnocení vlivů na veřejné zdraví (HIA – z anglického „health impact assessment“) je dle zákona nedílnou součástí procesu posouzení vlivů Strategie rozvoje Jihomoravského kraje na životní prostředí.

Zákon č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví, v platném znění, definuje veřejné zdraví jako zdravotní stav obyvatelstva, jenž je určován souhrnem přírodních, životních a pracovních podmínek a způsobem života. Zdravotní stav obyvatelstva je určován souhrnem vzájemně působících příčin a podmínek. Vedle životního stylu se v interakci s genetickými dispozicemi uplatňují faktory životního prostředí, psychosociální a socioekonomické. Vzájemné působení činitelů na zdraví může být přímé i zprostředkované s pozitivními i negativními vlivy o různých intenzitách na zdraví v rámci souboru mnohočetných příčin onemocnění.

Hodnocení koncepce z hlediska vlivů na veřejné zdraví tak vyžaduje zvážení celého spektra možných zdravotních determinant a pravděpodobnosti jejich, více či méně zprostředkovaných změn, způsobených plánovanou aktivitou. Musí být použit odborný odhad pravděpodobného vývoje různých determinant prostředí, institucionálních i individuálních a jejich možné změny. Jedná se o komplexní proces, kdy změna jednoho či několika faktorů nemusí znamenat měřitelnou změnu zdravotního stavu. Důležitým faktorem, který je často z hlediska zdraví podceňován je tzv. „well being“ – tedy „pohoda“ jako výsledné působení řady faktorů a podmínek.

V rámci hodnocení vlivů Strategie rozvoje Jihomoravského kraje na veřejné zdraví se zpracovatel snažil vyhledat vlivy na determinanty i podmínky ovlivňující pohodu tak, aby byla co nejvíce respektována definice zdraví dle Světové zdravotnické organizace (WHO).

#### 13.1. Vztah Strategie rozvoje Jihomoravského kraje ke koncepcím v oblasti ochrany veřejného zdraví

Základní cíle ochrany a tvorby veřejného zdraví jsou zakotveny na komunitární úrovni v ustanovení článku 152 Amsterodamské smlouvy Evropské unie, kde je řečeno, že vysoká úroveň lidského zdraví musí být zahrnuta do všech politik a strategií Evropského společenství. Na evropské a celosvětové úrovni jsou požadavky veřejného zdraví definovány zejména následujícími koncepčními materiály:

- *Akční plán zdraví a životní prostředí 2004-2010 EU*
- *Evropský akční plán životního prostředí a zdraví dětí z roku 2004*
- *Zdraví pro 21. století WHO*

Cíle a požadavky veřejného zdraví z těchto koncepcí jsou promítnuty do strategických dokumentů v oblasti veřejného zdraví na národní úrovni, které jsou definovány dvěma základními strategickými dokumenty:

- *Akční plán zdraví a životního prostředí ČR (vybrané cíle NEHAP, relevantní vzhledem k SRK)*
  - stanovovat priority ve zlepšování kvality ovzduší ze zdravotního hlediska prostřednictvím hodnocení rizik;
  - dále zvyšovat kvalitu ovzduší cestou snižování emisí škodlivin, včetně tzv. skleníkových plynů;
  - stanovit priority pro intervence ke zlepšování kvality a zdravotní nezávadnosti vody ze zdravotních hledisek;
  - předcházet poškození zdraví z požívání a užívání vod;
  - chránit podzemní i povrchové vody před kontaminací, se zvláštním zaměřením na ochranu zdrojů pitných vod a vod pro rekreaci;
  - zlepšovat kvalitu a zdravotní nezávadnost pitné vody veřejného zásobování a zabezpečit její stálou jakost;
  - chránit půdu jako základní složku životního prostředí s důrazem na zabezpečení jejích funkcí;
  - uplatňovat princip prevence poškozování půdy;
  - omezit degrační procesy, zejména kontaminaci a zrychlenou erozi půd;

vhodným využíváním půdy zajistit ochranu dalších složek životního prostředí, zejména vody;

omezovat negativní působení hluku na zdraví;

zastavit nárůst hluku, zejména dopravního, a rozšiřovat chráněné zóny;

snižovat expozici hluku prostředky územního plánování;

zabezpečovat prevenci a omezování důsledků velkých průmyslových a jaderných havárií a přírodních katastrof;

soustavně sledovat parametry životního prostředí a ukazatelů zdravotního stavu populace.

- *Dlouhodobý program zlepšování zdravotního stavu obyvatelstva ČR Zdraví pro všechny v 21. století (Zdraví 21):*

CÍL 1: SOLIDARITA VE ZDRAVÍ V EVROPSKÉM REGIONU;

CÍL 2: SPRAVEDLNOST VE ZDRAVÍ;

CÍL 3: ZDRAVÝ START DO ŽIVOTA;

CÍL 4: ZDRAVÍ MLADÝCH;

CÍL 5: ZDRAVÉ STÁRNUTÍ;

CÍL 6: ZLEPŠENÍ DUŠEVNÍHO ZDRAVÍ;

CÍL 7: PREVENCE INFEKČNÍCH ONEMOCNĚNÍ;

CÍL 8: SNÍŽENÍ VÝSKYTU NEINFEKČNÍCH NEMOCÍ;

CÍL 9: SNÍŽENÍ VÝSKYTU PORANĚNÍ ZPŮSOBENÝCH NÁSILÍM A ÚRAZY.

## 13.2. Zdravotní stav obyvatel Jihomoravského kraje

Vzhledem k velké variabilitě chování obyvatel nelze přesvědčivě definovat vliv jednotlivých faktorů životního stylu (výživové a pohybové zvyklosti populace, kouření a konzumace alkoholu) a faktorů prostředí na rozvoj nemocnosti či jednoznačnou příčinu úmrtí.

Při posuzování vlivu jednotlivých faktorů životního prostředí na zdraví obyvatel zůstávají nezodpovězené mnohé otázky, které se týkají zejména vztahu dávka - odpověď a poruch zdraví, změn životního prostředí a následné změny zdraví v různých věkových skupinách populace, interakce v působení faktorů socioekonomických, životního stylu a faktorů životního prostředí na zdraví, apod. Dále je třeba objasnit vzájemné vztahy a výsledný vliv faktorů životního prostředí s faktory dalšími.

### **Jihomoravský kraj**

K 31.12.2004<sup>13</sup> měl Jihomoravský kraj 1 123 201 obyvatel, 544 878 mužů a 578 323 žen. Ve srovnání s rokem 2003 došlo k nárůstu počtu obyvatel o 631. Stejně jako v ostatních krajích republiky i v Jihomoravském kraji byl počet narozených převyšován počtem zemřelých (o 932), přirozený přírůstek dosáhl v přepočtu na 1 000 obyvatel hodnoty -0,8.

Podíl dětské populace na celkovém počtu obyvatel zůstal stejný jako v roce 2003, a to 15,0 %. Počet osob ve věku 65 let a více na 100 dětí ve věku 0-14 let, tzv. index stáří, se zvýšil z 96,7 v roce 2003 na 99,1 v roce 2004. Věková struktura obyvatel Jihomoravského kraje je třetí „nejstarší“ v republice po Praze a Plzeňském kraji.

V roce 2004 se v kraji narodilo 10 689 dětí, 10 660 živě a 29 mrtvě. Počet živě narozených dětí byl o 653 větší než v roce 2003 a došlo tak ke zvýšení porodnosti, která se však pohybuje pod celorepublikovým průměrem. Relace počtu živě narozených na 1 000 obyvatel činila 9,5 (8,9 v roce 2003). Z hlediska plodnosti se Jihomoravský kraj pohybuje na posledních místech v rámci krajů ČR.

<sup>13</sup> Data dle zdravotnické ročenky Jihomoravského kraje 2004

V roce 2004 zemřelo v kraji 11 592 osob, 5 819 mužů a 5 773 žen. Hrubá míra úmrtnosti, tj. počet zemřelých na 1 000 obyvatel, činila u mužů 10,7 a u žen 10,0 (celkem 10,3). Standardizovaná úmrtnost činila v roce 2004 v kraji 1056 u mužů a 615, 4 u žen. Nejvyšší standardizovaná úmrtnost (u mužů i u žen) byla v roce 2004 zaznamenána v okresech Blansko a Hodonín. Struktura příčin smrti zůstává dlouhodobě stabilní. V pořadí podle četnosti se jedná o nemoci oběhové soustavy, novotvary, poranění a otravy, nemoci trávicí soustavy a nemoci dýchací soustavy.

Střední délka života<sup>14</sup> při narození vyjadřuje počet let, kterých se průměrně dožije novorozenec za předpokladu zachování úmrtnosti z období jejího výpočtu. V Jihomoravském kraji byla střední délka života v posledních dvou letech téměř stejná, v roce 2004 mírně vzrostla na 72,9 u mužů a 79,6 u žen, což je nad celorepublikovým průměrem.

Pozitivním rysem demografického vývoje v kraji bylo snížení kojenecké a novorozenecké úmrtnosti. Do jednoho roku věku zemřelo 14 chlapců (23 chlapců v roce 2003) a 11 děvčat (14 děvčat v roce 2003). Hodnotou 2,3 pro kojeneckou a 1,6 pro novorozeneckou úmrtnost na 1000 živě narozených dětí se tak Jihomoravský kraj řadí na první místo v republice.

Podle konečných údajů Národního onkologického registru České republiky bylo v roce 2002 hlášeno v Jihomoravském kraji 6 964 nových onemocnění zhoubnými novotvary a novotvary in situ, což představuje nárůst o 284 hlášení oproti roku 2001. Do Registru tuberkulózy bylo v roce 2004 v kraji nahlášeno 127 onemocnění, z nich 78 bylo bakteriologicky ověřených.

V roce 2003 se v kraji živě narodilo 388 dětí s vrozenou vadou, v tom 162 dívek a 226 chlapců. U dětí do jednoho roku věku narozených v roce 2003 bylo podchyceno 514 vrozených vad, z toho 302 u chlapců a 212 u dívek. Největší skupinu tvořily vrozené srdeční vady (25,1 % všech hlášených vad) a byly zjištěny u 54 dívek a 75 chlapců. Počet dětí s vrozenou vadou se dlouhodobě pohybuje pod celorepublikovým průměrem.

V Jihomoravském kraji v roce 2004 činilo průměrné procento pracovní neschopnosti 6,161, přičemž nejvyšší bylo v okrese Hodonín (7,128) a nejnižší v okrese Vyškov (5,325). V úhrnu za všechny diagnózy trvala průměrně jedna pracovní neschopnost 37,3 dne u mužů a 38,4 dne u žen, průměrné procento pracovní neschopnosti i průměr trvání jednoho případu je u obou pohlaví o něco vyšší než je republikový průměr.

Na pracovištích zajišťujících ambulantní péči o alkoholiky a toxikomany bylo evidováno celkem 3 840 pacientů užívajících psychoaktivní látky, z nich alkohol požívalo 2 706 osob, přičemž 81 % bylo na alkoholu závislých. Z 1 134 osob, které užívaly drogy, byla závislost zjištěna u 74 %.

V roce 2004 bylo uskutečněno 262 865 případů hospitalizace obyvatel Jihomoravského kraje ve všech nemocnicích České republiky. Ženy se na hospitalizacích podílely 56,5 %. Na tisíc obyvatel kraje připadalo v průměru 234 hospitalizací; 210 na 1 000 mužů a 257 na 1 000 žen. Průměrná doba hospitalizace na všechny diagnózy dosahovala téměř shodně 7,9 dne u mužů a 7,8 dne u žen. Z registru hospitalizace plyne, že počty hospitalizovaných obyvatel JMK odpovídají celorepublikovému průměru. Podobně jako například v Praze nebo Královéhradeckém kraji tj. krajích s vysoce specializovanou nemocniční péčí, platí i pro kraj Jihomoravský, že je zde hospitalizováno relativně vysoké procento obyvatel bydlících mimo daný kraj (13%).

### 13.3 Determinanty vlivů koncepce na veřejné zdraví

Jak bylo již výše uvedeno je zdraví obyvatel ovlivňováno řadou faktorů. Působí na něj stav životního prostředí, zdravotní péče, životní styl obyvatel, vrozené dispozice i socioekonomické faktory. Vlivy koncepce s dopadem na životní prostředí se většinou odrazí ve veřejném zdraví, jedná se o většinu již posuzovaných vlivů na jednotlivé složky ŽP, vstup toxických látek do ŽP, hluk, ale i vlivy na estetickou kvalitu ŽP resp. psychickou pohodu, jako je krajinný ráz apod. Vlivy koncepce na životní prostředí a na zdraví obyvatelstva se tedy z velké části překrývají, avšak mohou existovat i vlivy s dopadem na životní prostředí, které se ve zdraví obyvatel přímo neprojeví, resp. které se neodrazí ve stavu životního prostředí, zato ale ovlivní lidské zdraví.

<sup>14</sup> Střední délky života při narození za kraje se počítá za období dvou let (předchozí a uvedený)



Životní prostředí ovlivňuje lidské zdraví nepřetržitým působením prostřednictvím interakce organismu a fyzikálních, chemických i biologických faktorů dýcháním, příjmem potravy a tekutin, kontaktem se smyslovými receptory sliznicemi i pokožkou. Vzhledem k šíři působení prostředí na lidské zdraví je však velice obtížné přesně vyhodnotit jednotlivé vlivy faktorů ŽP na lidské zdraví. Zlepšení kvality životního prostředí v nejširším významu, včetně omezení používání nebezpečných chemických látek a odstranění dlouhodobě působících zátěží, znamená splnění jedné z podmínek pro zlepšení zdraví obyvatelstva.

Neméně důležitou determinantou lidského zdraví jsou i socioekonomické vlivy, které se odrážejí na objektivním i subjektivním zdravotním stavu obyvatelstva v rámci různých socioekonomických skupin v interakci se životním stylem stejně jako vzděláním. Subjektivní pocit dobrého zdraví a psychické pohody je ovlivněn zařazením člověka v rámci socioekonomické struktury společnosti. Strategie rozvoje Jihomoravského kraje může tyto determinanty ovlivnit jak pozitivně, tak i negativně – podporou neformálního vzdělávání, podporou zaměstnanosti, změnou počtu pracovních příležitostí, kvalitou života v sídlech i na venkově, možnostmi zdravého využití volného času.

Z výše uvedeného popisu zdravotních determinant, relevantních cílů koncepčních dokumentů v oblasti zdraví a zdravotního stavu obyvatel lze vyvodit následující zdravotní determinanty s vazbou k Strategie rozvoje Jihomoravského kraje:

- faktory životního prostředí, zejména kvalita ovzduší, hluk, toxické látky v prostředí;
- zaměstnanost;
- vzdělanost
- zdravé využití volného času;
- úroveň a dostupnost zdravotní péče;
- bezpečnost (od bezpečnosti dopravy, po např. kvalitní bezpečné stavební materiály, zejména v případě recyklace odpadů).

Tab. 21: Vztah zdravotních determinant a oblastí podpory koncepce

Zdravotní determinanty	Specifické cíle s možným negativním vlivem na danou determinantu	Specifické cíle s možným pozitivním vlivem na danou determinantu
faktory životního prostředí, zejména kvalita ovzduší, hluk, toxické látky v prostředí;	SC6, SC7, SC10, SC41, SC43	SC16, SC18, SC19, SC20, SC38, SC42, SC43, SC44, SC45, SC46
zaměstnanost;		SC1, SC2, SC6, SC7, SC9, SC10, SC24, SC25, SC26, SC27, SC39, SC40
vzdělanost		SC1, SC2, SC3, SC5, SC22, SC23, SC25, SC27, SC29,
zdravé využití volného času		SC10, SC19, SC32, SC39, SC45
úroveň a dostupnost zdravotních a sociálních služeb		SC28, SC30, SC31
bezpečnost (od bezpečnosti dopravy, po např. kvalitní bezpečné stavební materiály, zejména v případě recyklace odpadů).		SC6, SC17, SC41, SC46

Rozvoj dopravní infrastruktury bude mít potenciálně jak pozitivní vliv na bezpečnost obyvatel (zvýšená kvalita komunikací, bezpečnostní opatření typu mimoúrovňových křižovatek, obchvatů měst apod.), tak i vliv nepřímo negativní (rozvoj dopravní infrastruktury se odrazí v navýšení absolutního počtu vozidel na komunikacích a tak nepřímo povede k absolutnímu zvýšení počtu nehod). Zda dojde spíše k negativnímu nebo pozitivnímu ovlivnění bezpečnosti obyvatelstva závisí na výběru projektů, které budou v rámci Strategie rozvoje Jihomoravského kraje podpořeny. Obdobná charakteristika platí i pro ostatní specifické cíle, u kterých byla identifikována nějaká potenciálně negativní vazba na determinanty veřejného zdraví.

Nebyl identifikován žádný specifický cíl, který by vykazoval výrazně negativní vazbu na některou zdravotní determinantu, bez jiných pozitivních vlivů, a u kterého by zároveň nebylo možné tuto negativní vazbu eliminovat, nebo alespoň zmírnit pomocí správně nastavených kritérií pro implementaci koncepce.

### 13.4 Vyhodnocení vlivů Strategie rozvoje Jihomoravského kraje na veřejné zdraví

#### Vyhodnocení vlivů Strategie rozvoje Jihomoravského kraje na zdraví prostřednictvím životního prostředí:

Vyhodnocení vlivů Strategie rozvoje Jihomoravského kraje na veřejné zdraví vychází z relevantních cílů ochrany a podpory zdraví ve vztahu k životního prostředí, které lze nalézt v přijatých koncepcích, strategiích a akčních plánech na mezinárodní i národní úrovni (viz kapitola 13.1).

Smyslem hodnocení vlivů Strategie rozvoje Jihomoravského kraje na veřejné zdraví je zjištění, zda předkládaná koncepce resp. její oblasti podpory nenarušují cíle ochrany zdraví a zda v souladu s nimi napomáhá vytvářet podmínky pro zlepšení zdravotního stavu obyvatel. V optimálním případě by realizace Strategie rozvoje Jihomoravského kraje měla znamenat podporu zdraví obyvatelstva regionu. Byly hodnoceny možné vlivy priorit a oblastí podpory SRK na tyto referenční cíle. Vzhledem k tomu, že vlivy SRK na ŽP byly vyhodnoceny již v předchozích kapitolách, a konkrétní vlivy ve specifických územích budou záviset na realizaci předkládaných projektů, nejsou v této části hodnoceny vlivy na veřejné zdraví zprostředkované životním prostředím. Požadavky a cíle veřejného zdraví vzhledem k vlivům na zdraví prostřednictvím životního prostředí byly zahrnuty do referenčních cílů ochrany životního prostředí a vlivy prioritních os, specifických cílů a opatření SRJMK na tyto cíle byly vyhodnoceny v rámci kapitoly 7.3.

#### Potenciální dopady jednotlivých oblastí podpory na veřejné zdraví:

Následující tabulka ukazuje možné dopady jednotlivých oblastí podpory SRK na veřejné zdraví tak, jak vyplynuly z vyhodnocení vlivů Strategie rozvoje Jihomoravského kraje na životní prostředí a veřejné zdraví.

Tab. 22: Potenciální dopady jednotlivých prioritních okruhů na veřejné zdraví

Prioritní osy/oblasti podpory	Oblast podpory může negativně ovlivnit veřejné zdraví pokud	Oblast podpory může pozitivně ovlivnit veřejné zdraví pokud
Věda výzkum a inovace		<ul style="list-style-type: none"> <li>- povede ke zvýšení vzdělanosti a kvalifikace ob obyvatelstva</li> <li>- přispěje k využívání nových environmentálně šetrnějších technologií v průmyslu</li> </ul>
Průmysl a služby	<ul style="list-style-type: none"> <li>- zvýší zátěž látkami emitovanými z dopravy</li> <li>- zvýší riziko havárií a úniků toxických látek do ovzduší</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- povede k orientaci průmyslu na environmentálně šetrnější odvětví</li> <li>- zvýší nabídku pracovních míst</li> <li>- pomocí rekvalifikací a podporou vzdělávání zvýší vzdělanost obyvatel</li> </ul>
Cestovní ruch		<ul style="list-style-type: none"> <li>- zvýší nabídku pracovních míst</li> <li>- budování infrastruktury pro cestovní ruch umožní zdravé trávení volného času obyvatel</li> <li>- separace cyklostezek sníží nehodovost cyklistů</li> </ul>
Zemědělství a lesnictví		<ul style="list-style-type: none"> <li>- kvalitní zemědělské výrobky povedou ke zlepšení výživy obyvatel</li> </ul>
Životní prostředí		<ul style="list-style-type: none"> <li>- povede ke zlepšení stavu životního prostředí v regionu</li> </ul>
Obyvatelstvo a trh práce		<ul style="list-style-type: none"> <li>- zvýší nabídku pracovních míst</li> <li>- zvýší vzdělanost</li> <li>- pomocí preventivních programůlepší parametry zdraví obyvatelstva</li> </ul>

<b>Sociální infrastruktura</b>		<ul style="list-style-type: none"> <li>- lepší dostupnost a kvalitu zdravotní péče a sociálních a preventivních programů</li> <li>- zvýší vzdělanost</li> <li>- lepší možnosti zdravého trávení volného času</li> </ul>
<b>Městská sídla</b>		<ul style="list-style-type: none"> <li>- lepší kvalitu života a bydlení ve městech</li> </ul>
<b>Venkovský prostor</b>		<ul style="list-style-type: none"> <li>- lepší kvalitu života a bydlení na venkově</li> <li>- lepší nabídku pracovních míst na venkově</li> </ul>
<b>Doprava a dopravní infrastruktura</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- zvýší zátěž látkami emitovanými z vyvolané dopravy</li> <li>- zvýší vystavení obyvatel hluku z dopravy</li> <li>- navýšená doprava povede ke zvýšenému riziku dopravních nehod</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- sníží množství individuální dopravy, a tím počet obyvatel žijících na území s překročenými imisními limity</li> <li>- bude veřejná doprava využívat alternativní zdroje energie (biopaliva)</li> <li>- moderní dopravní infrastruktura (obchvaty, kruhové objezdy, mimoúrovňové křižovatky) přispěje ke snížení nehodovosti</li> </ul>
<b>Technická infrastruktura</b>		<ul style="list-style-type: none"> <li>- povede ke zlepšení zásobování obyvatel kvalitní pitnou vodou</li> </ul>
<b>Územní a meziregionální spolupráce</b>		

**Podmínky implementace Strategie rozvoje Jihomoravského kraje z hlediska jeho vlivů na veřejné zdraví:**

Při rozhodování o podpoře projektů v rámci SRK by měly mít relativní přednost projekty splňující následující kritéria:

- Projekty, které snižují zátěž ovzduší látkami ze spalovacích procesů
- Projekty, které snižují zátěž ovzduší emisemi z průmyslu.
- Projekty, které snižují riziko vzniku havárií a omezují vstupy toxických látek z průmyslu do ovzduší vody a půdy.
- Projekty, které zlepšují zásobování obyvatel nezávadnou pitnou vodou.
- Projekty, které snižují zátěž obyvatelstva hlukem z dopravy.
- Projekty, které umožňují zdravý životní styl.
- Projekty, které zvyšují vzdělanost populace.
- Projekty, které zvyšují nabídku pracovních míst.
- Projekty, které zvyšují bezpečnost dopravy.

Pro sledování dopadů SRK na veřejné zdraví jsou využitelné následující indikátory:

- Pohyb obyvatelstva (sleduje UZIS, ČSÚ).
- Specifická úmrtnost (sleduje UZIS).

**Závěry plynoucí z vyhodnocení vlivů Strategie rozvoje Jihomoravského kraje na veřejné zdraví:**

Realizací Strategie rozvoje Jihomoravského kraje nebude většina zdravotních determinant významně dotčena. V optimálním případě bude mít Strategie rozvoje Jihomoravského kraje pozitivní vliv na veřejné zdraví, zejména zlepšením ekonomických a sociálních determinant obyvatel. Jedná se zejména o zvýšení nabídky pracovních míst, zvýšení dostupnosti zdravotnické a sociální péče, zlepšení možností vzdělávání, včetně rekvalifikací a celoživotního vzdělávání, zlepšení možností zdravého trávení volného času a zlepšení kvality bydlení a života ve městech i na venkově. Pokud bude implementace Strategie rozvoje Jihomoravského kraje prováděna v souladu s výstupy jeho posouzení vlivů na životní prostředí není očekáváno zhoršení životního prostředí a jeho zdravotních determinant. Potenciálně negativním vlivům na životní prostředí resp. veřejné zdraví lze předejít při výběru konkrétních projektů.

## 14. Netechnické shrnutí výše uvedených údajů

Strategie rozvoje Jihomoravského kraje je koncepční dokument, který formuluje pro delší časový horizont přístup kraje k podpoře rozvoje jeho územního obvodu. Stanovuje strategické cíle rozvoje kraje jako celku a jeho funkčních částí a specifikuje důležitá opatření, která mohou vést k naplnění vytyčených cílů. V tomto významu se Strategie stává věcným východiskem pro vypracování nebo aktualizaci programových dokumentů dalších subjektů na území kraje. Z tohoto důvodu je i základním rámcem pro aktualizaci návrhové části Programu rozvoje Jihomoravského kraje.

Strategie rozvoje Jihomoravského kraje určuje hlavní směry vývoje kraje pro následující programové období 2007-2013 s přesahem do roku 2016, projekty budou realizovány v závislosti na opatřeních Programu rozvoje kraje, který ze SRJMK vychází, a financovány převážně z jednotlivých operačních programů – ROP NUTS 2 Jihovýchod, OP Podnikání a inovace, OP Životní prostředí, OP Doprava, OP Vzdělávání, OP Věda a výzkum pro inovace, OP Lidské zdroje a zaměstnanost, OP Přeshraniční spolupráce.

Globálním cílem strategie je Jihomoravský kraj jako ekonomicky silný a dynamicky se rozvíjející region při udržení kvalitního životního prostředí a krajiny. Hospodářským těžištěm budou aktivity založené na moderních technologiích. Průmysl bude produkovat výrobky s vysokou přidanou hodnotou. Vzroste vzdělanostní úroveň obyvatelstva, zkvalitní se procesy vzdělávání a zlepší se možnosti uplatnění lidských zdrojů v občanské a profesní sféře. Zemědělství bude tvořit součást páteře integrovaného rozvoje ve venkovském prostoru. Cestovní ruch bude v turisticky atraktivních oblastech aktivně přispívat k rozvoji území.

Vyhodnocení vlivů koncepce (dále jen "vyhodnocení") STRATEGIE ROZVOJE JIHOMORAVSKÉHO KRAJE na životní prostředí je zpracováno dle přílohy č. 9 zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí, v platném znění (dále jen zákon), a v rozsahu stanoveném v závěru zjišťovacího řízení dle § 10d zákona který byl vydán odborem posuzování vlivů na životní prostředí a IPPC Ministerstva životního prostředí dne 18. 8. 2006 pod číslem jednacím 59112/ENV/06.

Proces posouzení vlivů koncepce na životní prostředí probíhal souběžně s přípravou samotného strategického dokumentu. V rámci procesu SEA byly hodnoceny všechny části Strategie rozvoje Jihomoravského kraje. K vyhodnocení vlivů Strategie rozvoje Jihomoravského kraje na životní prostředí byla použita metoda referenčních cílů. Referenční cíle ochrany životního prostředí představují základní rámec pro hodnocení jednotlivých částí Strategie rozvoje Jihomoravského kraje a slouží zejména k vyhodnocení souladu specifických cílů, prioritních os a opatření s referenčními cíly ochrany životního prostředí. Cíle ochrany životního prostředí byly určeny na základě analýzy cílů specifikovaných v koncepčních dokumentech na národní, mezinárodní i regionální úrovni analýzy stavu životního prostředí a hlavních problémů životního prostředí v regionu .

V rámci vyhodnocení vlivů koncepce na životní prostředí byly navrženy dílčí úpravy Strategie a podmínky implementace Strategie rozvoje Jihomoravského kraje. Dalším významným výstupem hodnocení je návrh systému výběru a hodnocení projektů a návrh systému sledování implementace koncepce. Součástí Strategie rozvoje Jihomoravského kraje je rovněž vyhodnocení vlivů koncepce na veřejné zdraví a lokality soustavy Natura 2000.

Pro účely informování a zapojení veřejnosti do přípravy a posuzování Strategie rozvoje Jihomoravského kraje byly veškeré relevantní výstupy zveřejňovány na internetových stránkách kraje i zpracovatele posouzení vlivů na životní prostředí.

## **15. Souhrnné vypořádání vyjádření obdržných ke koncepci z hlediska vlivů na životní prostředí a veřejné zdraví**

Proces posouzení vlivů Strategie rozvoje Jihomoravského kraje probíhal spolu s přípravou samotného strategického dokumentu. Veřejnost stejně jako dotčené orgány státní správy i územní samosprávné celky měly možnost vznášet připomínky či dotazy v průběhu celého dosavadního průběhu posouzení. Vypořádání připomínek veřejnosti a způsob zohlednění závěru zjišťovacího řízení Ministerstva životního prostředí jsou uvedeny v příloze 3 a 4 tohoto dokumentu.

## 16. Závěry a doporučení včetně návrhu stanoviska ke koncepci

# STANOVISKO

## Ministerstva životního prostředí

podle § 10g zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí,  
ve znění zákona č. 93/2004 Sb.,

## k návrhu koncepce

## „Strategie rozvoje Jihomoravského kraje“

## verze z dubna 2006

**Předkladatel koncepce:** Jihomoravský kraj a kraj Vysočina

**Zpracovatel koncepce:** konsorcium firem  
GaREP, spol.s.r.o.  
Vysoké učení technické v Brně  
Mgr. Kateřina Chabičová  
Doc. RNDr. Alois Hynek, CSc.,

**Zpracovatel posouzení:** INVEST projekt NNC, s.r.o.  
Ing. Petr Mynář  
(osvědčení odborné způsobilosti pro posuzování vlivů na životní prostředí č.j. 1278/167/OPVŽP/97)  
Mgr. Jana Nezvalová, INVEST projekt NNC, s.r.o.

Mgr. Eva Chvojková  
(autorizace č.j. 630/214/05 podle § 45i zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, v platném znění)

### **Průběh posuzování:**

Oznámení koncepce, zpracované v rozsahu přílohy č. 7 zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí, ve znění zákona č. 163/2006 Sb., (dále jen „zákon č. 100/2001 Sb.“), bylo předloženo Ministerstvu životního prostředí předloženo, zjišťovací řízení bylo zahájeno dne 4. 7. 2006 zveřejněním oznámení koncepce v Informačním systému SEA a rozesláním oznámení koncepce dotčeným správním úřadům a dotčeným územním samosprávným celkům. Zjišťovací řízení bylo ukončeno dne 18. 8. 2006 vydáním závěru zjišťovacího řízení.

Návrh koncepce včetně vyhodnocení vlivů na životní prostředí, zpracovaném v rozsahu přílohy č. 9 zákona č. 100/2001 Sb., byl Ministerstvu životního prostředí předložen dne ... .. 2006 a po kontrole náležitostí byl dne ... .. 2006 zveřejněn v Informačním systému SEA a rozeslán dotčeným správním úřadům a dotčeným územním samosprávným celkům. Veřejné projednání "Strategie rozvoje Jihomoravského kraje" včetně vyhodnocení vlivů koncepce na životní prostředí se konalo dne ... .. 2006 na Krajském úřadě v Brně. Zápis z veřejného projednání obdrželo Ministerstvo životního prostředí dne ... .. 2006.

### **Stručný popis koncepce:**

Strategie rozvoje Jihomoravského kraje je koncepční dokument, který formuluje pro delší časový horizont přístup kraje k podpoře rozvoje jeho územního obvodu. Stanovuje strategické cíle rozvoje kraje jako celku a jeho funkčních částí a specifikuje důležitá opatření, která mohou vést k naplnění vytyčených cílů. V tomto významu se Strategie stává věčným východiskem pro vypracování nebo aktualizaci programových dokumentů dalších subjektů na území kraje. Z tohoto důvodu je i základním rámcem pro aktualizaci návrhové části Programu rozvoje Jihomoravského kraje.

Strategie rozvoje kraje vychází z analýzy vývoje a stavu jednotlivých stránek hospodářského a sociálního rozvoje kraje a jeho funkčních součástí, rozvíjí tyto poznatky o nové, obsažené v doposud zpracovaných koncepčních dokumentech celokrajského významu, shrnuje a vyhodnocuje zjištěné skutečnosti. Formuluje základní vizi rozvoje a globální cíle pro jednotlivé prioritní osy rozvoje, které věcně konkretizuje ve struktuře strategických cílů rozvoje a opatření k jejich naplňování. Důležitou součástí Strategie rozvoje kraje je dále nastínění finančního rámce, jehož účelem je poskytnout představu o disponibilních zdrojích a o možných trendech vývoje ve finanční oblasti.

Globálním cílem strategie je Jihomoravský kraj jako ekonomicky silný a dynamicky se rozvíjející region při udržení kvalitního životního prostředí a krajiny. Hospodářským těžištěm budou aktivity založené na moderních technologiích. Průmysl bude produkovat výrobky s vysokou přidanou hodnotou. Vzroste vzdělanostní úroveň obyvatelstva, zkvalitní se procesy vzdělávání a zlepší se možnosti uplatnění lidských zdrojů v občanské a profesní sféře. Zemědělství bude tvořit součást páteře integrovaného rozvoje ve venkovském prostoru. Cestovní ruch bude v turisticky atraktivních oblastech aktivně přispívat k rozvoji území.

### **Stručný popis posouzení:**

Posouzení vlivů "Strategie rozvoje Jihomoravského kraje" na životní prostředí bylo provedeno v souladu se zákonem a zpracováno v rozsahu přílohy č. 9 zákona č. 100/2001 Sb. Posuzování bylo prováděno průběžně se zpracováním koncepce, k posouzení byla využita metoda



referenčních cílů, tj. porovnávání možného vlivu specifických cílů "Strategie rozvoje Jihomoravského kraje" na stanovené referenční cíle ochrany životního prostředí. Vyhodnocení vychází z analýzy SWOT a míry zohlednění cílů ochrany životního prostředí při činnostech, které předpokládá "Strategie rozvoje Jihomoravského kraje" v oblasti vstupů do krajiny, v oblasti ochrany složek životního prostředí a v oblasti očekávaných důsledků realizace strategického materiálu. Tabelární forma matice předpokládaných vlivů nezjistila významné očekávané negativní nebo limitující působení některého navrženého opatření z pohledu ochrany životního prostředí.

"Strategie rozvoje Jihomoravského kraje" byla rovněž vyhodnocena dle § 45i zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, v platném znění, a to z hlediska důsledků na evropsky významné lokality a ptačí oblasti a stav jejich ochrany z uvedených hledisek dle § 45h zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, v platném znění.

### **Závěry posouzení:**

Ministerstvo životního prostředí jako příslušný orgán podle § 21 zákona č. 100/2001 Sb., na základě návrhu koncepce, zpracovaného posouzení koncepce dle zákona č. 100/2001 Sb., včetně vyhodnocení koncepce dle § 45i zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, v platném znění, vyjádření dotčených orgánů státní správy, dotčených územně samosprávných celků a veřejnosti a výsledků veřejného projednání vydává:

## **SOUHLASNÉ STANOVISKO**

### **k návrhu koncepce**

### **„Strategie rozvoje Jihomoravského kraje“**

**verze duben 2006**

**Realizace koncepce " Strategie rozvoje Jihomoravského kraje " nebude mít významný negativní vliv na životní prostředí za dodržení níže uvedených podmínek stanoviska (část A).**

**Realizace koncepce " Strategie rozvoje Jihomoravského kraje " nebude mít významný negativní vliv na evropsky významné lokality a ptačí oblasti soustavy Natura 2000 za dodržení níže uvedených podmínek stanoviska (část B).**

#### **A. Podmínky souhlasného stanoviska:**

- 1) Při realizaci "Strategie rozvoje Jihomoravského kraje" budou respektovány podmínky a doporučení, stanovené vyhodnocením vlivů koncepce na životní prostředí.

**B. Podmínky souhlasného stanoviska z hlediska vlivů na lokality soustavy Natura 2000:**

- 1) Každé opatření, navržené ve "Strategii rozvoje Jihomoravského kraje", bude realizováno s respektováním ochrany území evropsky významných lokalit a ptačích oblastí soustavy Natura 2000.

Ministerstvo životního prostředí dále předpokládá, že řídicí složky realizace této koncepce zajistí u každého navrženého řešení co nejširší publicitu a informování veřejnosti.



## Připomínky ze strany zpracovatele SEA pro SRJMK, plynoucí z vyhodnocení jeho vlivů na životní prostředí.

Určení	Připomínka – komentář (pozn.: návrhy změn či doplnění textu jsou barevně resp. graficky zvýrazněny)	Akceptováno/ neakceptováno
Obecně	Nedílnou součástí opatření pro zamezení významných negativních dopadů realizace Strategie rozvoje kraje na životní prostředí je navržený soubor environmentálních kritérií pro systém výběru projektů, které budou na základě navazujících koncepčních dokumentů podpořeny, a návrh indikátorů pro hodnocení implementace Strategie rozvoje kraje. Tato kritéria a indikátory je třeba při realizaci koncepce respektovat.	
Obecně	Do systému výběru projektů doporučujeme zahrnout i výsledky vyhodnocení vlivů koncepce na veřejné zdraví.	
Vize	Hlavní myšlenky koncepce tedy její vize a globální cíl zůstávají totožné se Strategií rozvoje Jihomoravského kraje, tím je zachována jednotnost a kontinuita základních rozvojových strategií regionu. Obě teze vycházejí z principů udržitelného rozvoje a respektují dobrý stav životního prostředí jako jednu z podmínek rozvoje a konkurenceschopnosti regionu. Přesto považuje zpracovatel SEA vyhodnocení slovní spojení „udržuje přijatelný stav životního prostředí a krajiny“, obsažený ve vizi JMK, za obrat evokující rezignaci kraje na zlepšení stávajícího stavu životního prostředí a odsuzující do budoucna k pasivnímu udržování minimální hodnoty bez ambicí na její růst. Ponecháváme ke zvážení zpracovateli APRJMK změnu formulace vize například následovně: „...dosahuje a rozvíjí dobrý stav životního prostředí a krajiny...“	
Prioritní okruh PRŮMYSL A SLUŽBY	Je nezbytné upřednostňovat realizaci podnikatelských zón resp. logistických center v rámci stávajících nevyužívaných areálů (brownfields), pečlivě analyzovat potřebu, náplň a regionální rozmístění včetně dopravního napojení těchto areálů nejen dle socioekonomických kritérií, ale je nezbytné při lokalizaci rozvojových areálů respektovat rovněž environmentální kritéria (např. třídy ochrany ZPF, oblasti se znečištěným ovzduším, zvýšenou hlukovou zátěží obyvatelstva apod.). Doporučujeme stanovit na úrovni územních plánů velkých územních celků klidové oblasti jako regulativ z hlediska umístování průmyslových provozů i logistických center. Je třeba relativně upřednostňovat projekty rozvoje logistických center zaměřená na kombinovanou přepravu tak, aby se část přepravovaných nákladů přenesla na železnici.	
Prioritní okruh CESTOVNÍ RUCH	Je nezbytné realizovat opatření v rámci specifických cílů prioritního okruhu tak, aby nedocházelo k nadměrné a nárazové koncentraci turistů v environmentálně citlivých oblastech, relativně upřednostňovat projekty environmentálně šetrných forem cestovního ruchu. Opatření toho prioritního okruhu musí být realizována současně s podporou environmentálně šetrných druhů dopravy a organizačními opatřeními z hlediska dopravních zón a veřejné dopravy v centrech měst (zřizování pěších zón, území s omezeným parkováním, záchytných parkovišť, cyklostezek a ochrany obyvatel před nadměrným hlukem z dopravy).	
Prioritní okruh ZEMĚDĚLSTVÍ A LESNICTVÍ	V případě realizace je třeba dbát na vhodné zemědělské postupy a volbu plodin, tak aby nedocházelo k erozi a degradaci půdy.	
Prioritní okruh MĚSTSKÁ SÍDLA	Při výběru projektů je třeba dbát na to, aby bytovou výstavbou nedocházelo k neřízené suburbanizaci a výstavbám na zelené louce.	
Prioritní okruh DOPRAVA A DOPRAVNÍ INFRASTRUKTURA	Přináší sebou zvýšenou dopravní zátěž přírodně cenných území a fragmentaci krajiny liniovými stavbami (včetně VRT), tento problém je možné zmírnit technickými opatřeními, avšak z hlediska ochrany přírody a krajiny se jeví jako nevhodné umísťovat trasy nových komunikací do přírodně cenných území a do dopravou nefragmentovaných polygonů UAT. Proto budou konkrétní projekty bezesporu předmětem veřejných diskusí, zejména v průběhu procesu EIA. Nevhodný návrh tras i technického řešení může způsobit lokální zhoršení čistoty ovzduší, zvýšení hladiny dopravního hluku. Při výstavbě dochází k záborům ZPF, k úbytku přírodních ploch, narušení krajinného rázu, snížení prostupnosti krajiny apod. Negativní dopady na ŽP musí být minimalizovány vhodnou volbou tras a technického řešení staveb, které však mohou narazit na zvýšené stavební náklady	



# Strategie rozvoje Jihomoravského kraje

---

## Hodnocení vlivů koncepce na lokality soustavy Natura 2000



Mgr. Eva Chvojková,  
autorizovaná osoba pro hodnocení dle § 45i zákona č. 114/1992 Sb.

srpen 2006

Předmět hodnocení:	Strategie rozvoje Jihomoravského kraje
Zadavatel:	INVESTprojekt NNC, s.r.o. Brno Špitálka 16/70, Brno 602 00 IČ: 26211564, DIČ: CZ26211564
Zpracovatelka:	Mgr. Eva Chvojková autorizovaná osoba pro hodnocení dle § 45i zákona č. 114/1992 Sb., v platném znění (rozhodnutí č.j. 630/214/05 ze dne 8.3.2005) Jesenická 33, 323 23 Plzeň IČ: 66353670, DIČ: CZ7860192109
Kontakt:	T: 605 702 744 E: <a href="mailto:eva.chvojkova@sev-ametyst.cz">eva.chvojkova@sev-ametyst.cz</a>
Spolupráce:	Stanislav Filip Mgr. Ondřej Volf

V Plzni dne 30. srpna 2006

.....  
podpis  
Mgr. Eva Chvojková

**Rozdělovník:**

2 výtisky: zadavatel

1 výtisk: zpracovatel

## Obsah

1	Úvod .....	3
2	Stručný popis koncepce.....	5
3	Popis lokalit soustavy Natura 2000 .....	8
3.1	Lokality soustavy Natura 2000 v dotčeném území .....	8
3.1.1	Předměty ochrany dotčených Ptačích oblastí .....	9
3.1.2	Předměty ochrany dotčených Evropsky významných lokalit.....	10
4	Vyhodnocení vlivů koncepce na soustavu Natura 2000.....	18
4.1	Zhodnocení úplnosti podkladů pro posouzení.....	18
4.2	Vyhodnocení vlivů .....	18
4.4	Vyhodnocení variant .....	30
4.5	Vyhodnocení možných kumulativních vlivů.....	30
4.6	Závěr.....	30
5	Seznam použitých podkladů.....	31



# 1 ÚVOD

---

V souvislosti se vstupem České republiky do Evropské unie vyvstala povinnost implementovat do české legislativy právní normy Evropské unie na ochranu přírody. Při novelizaci zákona č. 114/1992 Sb. o ochraně přírody a krajiny v roce 2004 tak byly do českého legislativního rámce transponovány dvě klíčové směrnice – Směrnice Rady č. 79/409/EEC o ochraně volně žijících ptáků a Směrnice Rady č. 92/43/EEC o ochraně přírodních stanovišť, volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin.

Natura 2000 je evropskou soustavou území, která umožňuje zachovat přírodní stanoviště a stanoviště druhů v jejich přirozeném areálu rozšíření ve stavu příznivém z hlediska ochrany nebo popřípadě umožní tento stav obnovit. Na území České republiky je Natura 2000 tvořena ptačími oblastmi a evropsky významnými lokalitami.

**Ptačí oblasti** se vyhláší na základě směrnice o ptácích. Vyhláší se pro druhy ptáků, uvedené v Příloze I směrnice o ptácích. Tyto druhy musí být předmětem zvláštních opatření, týkajících se ochrany jejich stanovišť, s cílem zajistit přežití těchto druhů a rozmnožování v jejich areálu rozšíření. Ptačí oblasti jsou v ČR novou kategorií chráněného území a jsou zřizovány nařízením vlády.

**Evropsky významné lokality** (EVL) se vyhláší na základě směrnice o stanovištích a v ČR požívají smluvní ochranu nebo jsou chráněny jako zvláště chráněné území. EVL se vyhláší pro typy přírodních stanovišť v zájmu Společenství a pro druhy živočichů a rostlin v zájmu Společenství, jejichž ochrana vyžaduje vyhlášení zvláštních oblastí ochrany.

Tyto povinnosti stanovuje § 45h zák. č. 114/1992, který říká: „Jakákoliv koncepce nebo záměr, který může samostatně nebo ve spojení s jinými významně ovlivnit území evropsky významné lokality nebo ptačí oblasti, podléhá hodnocení jeho důsledků na toto území a stav jeho ochrany z uvedených hledisek...“ Dále k tomu § 45i odst. 2: „Jestliže orgán ochrany přírody svým stanoviskem podle odstavce 1 významný vliv podle § 45h odst. 1 nevyloučí, musí být daná koncepce nebo záměr předmětem posouzení podle tohoto ustanovení a zvláštních právních předpisů“.

Odpovědným orgánem ochrany přírody nebyl vyloučen vliv koncepce „Program rozvoje Jihomoravského kraje“ a tedy i jeho součástí „Strategie rozvoje Jihomoravského kraje“ na lokality soustavy Natura 2000. Je tedy nutné provést posouzení vlivů koncepce z hlediska soustavy Natura 2000. Toto posouzení se stane součástí SEA dokumentace.

Součástí těchto směrnic je i povinnost zajistit územní ochranu pro vybraná stanoviště – biotopy – a lokality vybraných organismů tzv. Natura 2000. Následně je nutno posuzovat vliv jakýchkoliv plánovaných záměrů včetně těch koncepčního charakteru na tento systém územní ochrany ohrožených fenoménů.

Toto hodnocení je zpracováno na základě objednávky zadavatele (firma INVESTprojekt NNC, s.r.o. Brno). Předložené hodnocení je vypracováno dle ustanovení §45i zákona

č. 114/1992 Sb. o ochraně přírody a krajiny v platném znění. Současně s hodnocením Strategie rozvoje Jihomoravského kraje proběhlo též hodnocení Programu rozvoje Jihomoravského kraje na soustavu Natura 2000. Bylo zpracováno v samostatném dokumentu.

## **2 STRUČNÝ POPIS KONCEPCE**

---

Strategie rozvoje Jihomoravského kraje je koncepční dokument, který formuluje pro delší časový horizont (2006-2016) přístup kraje k podpoře rozvoje jeho územního obvodu. Stanovuje strategické cíle rozvoje kraje jako celku a jeho funkčních částí, hlavní cesty k jejich dosažení a poskytuje potřebná východiska a základní rámec pro vypracování Programu rozvoje kraje a Strategických plánů rozvoje měst nebo jiných územních celků kraje.

Návrhová část Strategie vychází ze závěrů analýz v Profilu kraje, a také z celkových i resortních krajských a národních strategických a koncepčních dokumentů. Obsahuje vizi a globální cíl Jihomoravského kraje, a dále globální a specifické cíle jednotlivých prioritních os rozvoje, naplňované prostřednictvím jednotlivých strategických opatření.

SRJMK si vytyčila 6 základních prioritních os, které se dále dělí do okruhů, v nichž jsou vymezeny specifické cíle. Vzhledem k charakteru dokumentu, který má být poměrně obecný, pokrývají zde uvedené cíle a opatření spektrum rozmanitých oblastí rozvoje kraje.

### **PRIORITNÍ OSA HOSPODÁŘSTVÍ**

#### **VĚDA A VÝZKUM**

Globální cíl

Posilování výzkumného, vývojového a inovačního potenciálu a výkonnosti JMK na úroveň vyspělých regionů EU, tak aby se JMK stal významným místem koncentrace těchto aktivit v EU

#### **PRUMYSL A SLUŽBY**

Globální cíl

JMK z hlediska růstu HDP patří mezi deset nejrychleji rostoucích regionů NUTS III v EU, a to při uplatňování principů udržitelného rozvoje

#### **CESTOVNÍ RUCH**

Globální cíl

Využívání potenciálu pro rozvoj (udržitelného) cestovního ruchu a zvýšení konkurenceschopnosti odvětví cestovního ruchu a lázeňství v Jihomoravském kraji

#### **ZEMĚDĚLSTVÍ A LESNICTVÍ**

Globální cíl

Zemědělství a lesnictví je stabilní páteří integrovaného rozvoje ve venkovském prostoru. Plní vyváženě funkce produkční, environmentální a sociální

### **PRIORITNÍ OSA ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ**

#### **ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ**

Globální cíl

Ochrana a zlepšování kvality životního prostředí v Jihomoravském kraji jako základního principu udržitelného rozvoje, snížení znečištění zejména vodních toků a nádrží

## **PRIORITNÍ OSA LIDSKÉ ZDROJE**

### **OBYVATELSTVO A TRH PRÁCE**

#### **Globální cíl**

Moderní, otevřená společnost, jejímž zdrojem je kultivovaný, zdravý lidský potenciál, rozvinutý efektivní a flexibilní trh práce s kvalitní kvalifikovanou a konkurenceschopnou pracovní silou, vytvářející podmínky pro integraci sociálně vyloučených skupin obyvatelstva

### **SOCIÁLNÍ INFRASTRUKTURA**

#### **Globální cíl**

Podpora všech oblastí sociální infrastruktury zvyšujících efektivitu provozu jednotlivých zařízení a kvalitu poskytovaných služeb, stimulujících kultivaci lidského potenciálu a zvyšujících atraktivitu regionu

## **PRIORITNÍ OSA OSÍDLENÍ**

### **MĚSTSKÁ SÍDLA**

#### **Globální cíl**

Racionálně rozvíjet systém osídlení kraje koncepčním usměrňováním suburbanizačních tendencí v okolí města Brna a posilováním pozice marginálních území při respektování přírodních a kulturních hodnot kraje

### **VENKOVSKÝ PROSTOR**

#### **Globální cíl**

Rozvíjet venkovský prostor jako prosperující, atraktivní, kulturní a integrované území, podporované funkční infrastrukturou a dostupnou občanskou vybaveností harmonicky spjatou s venkovskou krajinou a využívající potenciál krajiny, přírodní a kulturní dědictví

## **PRIORITNÍ OSA DOPRAVNÍ A TECHNICKÁ INFRASTRUKTURA**

### **DOPRAVA A DOPRAVNÍ INFRASTRUKTURA**

#### **Globální cíl**

Zvýšení využití příznivé geografické polohy kraje a zejména dopravně výhodné pozice města Brna. Významné zkvalitnění stavu vybudované sítě běžných dopravních komunikací

### **TECHNICKÁ INFRASTRUKTURA**

#### **Globální cíl**

Dosažení vysokého stupně napojení na kanalizační soustavy a ČOV a zásobení obyvatelstva kvalitní pitnou vodou

## **PRIORITNÍ OSA SPOLUPRÁCE**

### **ÚZEMNÍ A REGIONÁLNÍ A SPOLUPRÁCE**

#### **Globální cíl**

Vybudování silných partnerských vztahů založených na meziregionální, transnacionální a přeshraniční spolupráci v oblasti rozvoje lidských zdrojů, kultury, výzkumu, vědy, inovací,

podnikání a obchodu, zvyšování atraktivní nabídky cestovního ruchu, rozvoje dopravní infrastruktury, životního prostředí a krajiny

### **Globální cíl Strategie rozvoje Jihomoravského kraje**

Jihomoravský kraj bude ekonomicky silný a dynamicky se rozvíjející region při udržení kvalitního životního prostředí a krajiny. Hospodářským těžištěm budou aktivity založené na moderních technologiích. Průmysl bude produkovat výrobky s vysokou přidanou hodnotou. Vzroste vzdělanostní úroveň obyvatelstva, zkvalitní se procesy vzdělávání alepší se možnosti uplatnění lidských zdrojů v občanské a profesní sféře. Zemědělství bude tvořit součást páteře integrovaného rozvoje ve venkovském prostoru. Cestovní ruch bude v turisticky atraktivních oblastech aktivně přispívat k rozvoji území.

### 3 POPIS LOKALIT SOUSTAVY NATURA 2000

#### 3.1 Lokality soustavy Natura 2000 v dotčeném území

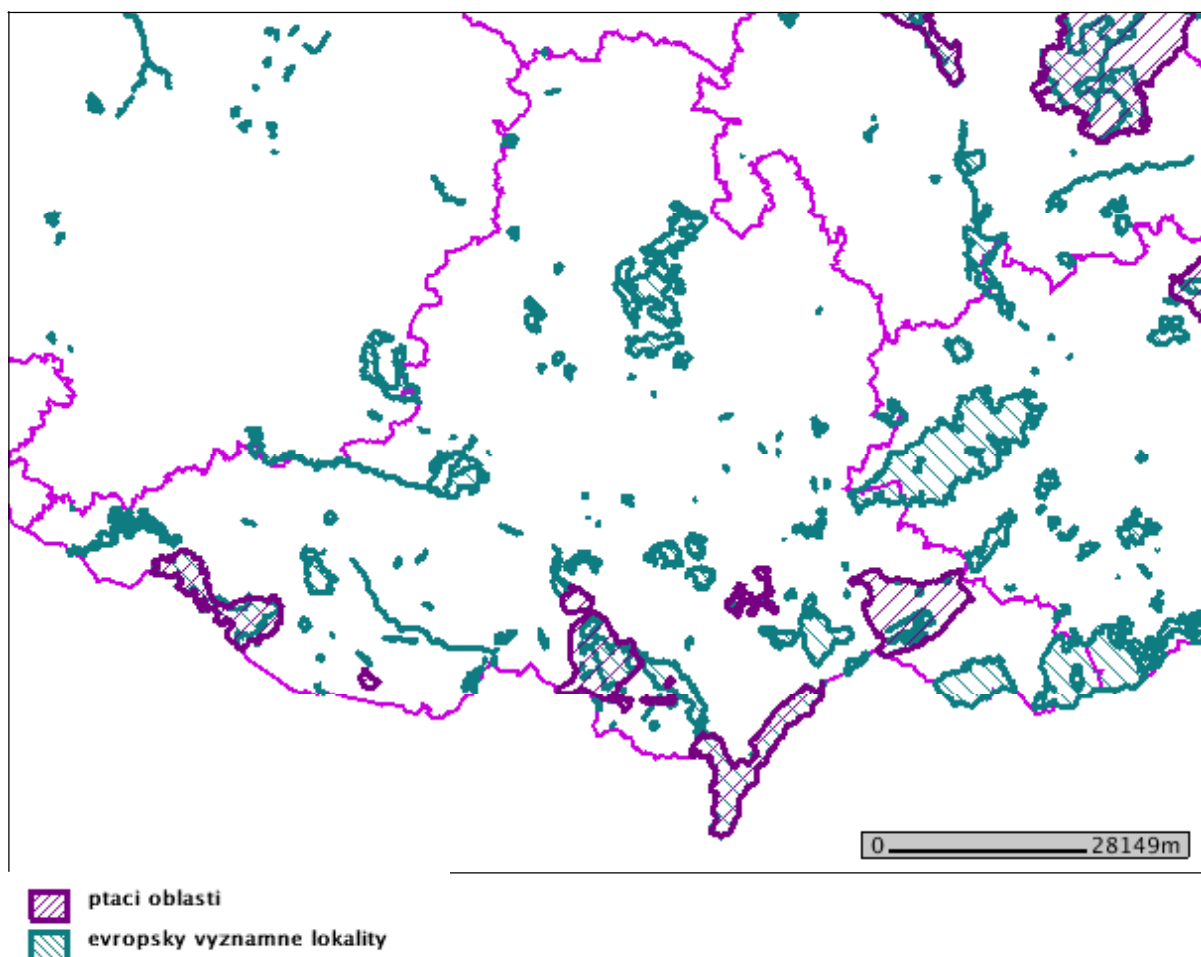
Území Jihomoravského kraje je jednou z nejvýznamnějších oblastí výskytu volně žijících ptáků v rámci celé ČR.

Na území Jihomoravského kraje zasahuje 5 ptačích oblastí (PO) vyhlášených samostatnými nařízeními vlády.

Dále se zde nachází 171 evropsky významných lokalit navržených do Národního seznamu evropsky významných lokalit podle Nařízení vlády 132/2005 Sb.

Následující mapa znázorňuje tyto PO a EVL v jihovýchodní části ČR.

**Mapa 1:** Lokality soustavy Natura 2000 v Jihomoravském kraji a okolí, zdroj AOPK ČR ([http://mapmaker.nature.cz/mapmaker\\_lupus/aopk/](http://mapmaker.nature.cz/mapmaker_lupus/aopk/))



### 3.1.1 Předměty ochrany dotčených Ptačích oblastí

Přehled ptačích oblastí je uveden v následující tabulce, včetně kódu lokality dle nařízení vlády, rozlohy a uvedení předmětů ochrany. Dále jsou uvedeny další zajímavé druhy, které se také vyskytují na lokalitě.

**Tabulka 1:** Ptačí oblasti v regionu NUTS 2 Jihovýchod, zdroj: AOPK ČR (<http://ptaci.natura2000.cz/>)

Název	Kód lokality	Rozloha (ha)	Druhy, jež jsou předmětem ochrany	Druhy, jež se také vyskytují na této lokalitě
Bzenecká Doubrava - Strážnické Pomoraví	CZ0621025	11.720,56	čáp bílý; lelek lesní; moták pochop; skřivan lesní; strakapoud jižní; strakapoud prostřední	bukač velký; bukáček malý; chřástal kropenatý; chřástal malý; chřástal polní; čáp černý; datel černý; jeřáb popelavý; ledňáček říční; lejsek bělokrký; luňák červený; luňák hnědý; pěnice vlašská; slavík modráček; ťuhýk obecný; včelojed lesní; žluna šedá
Hovoransko - Čejkovicko	CZ0621026	1.412,71	pěnice vlašská; strakapoud jižní; strnad zahradní	ťuhýk obecný
Jaroslavičké rybníky	CZ0621031	357,63	kvakoš noční	ledňáček říční; luňák hnědý
Lednické rybníky	CZ0621028	689,02	husa velká; kvakoš noční; lžičák pestrý; zrzohlávka rudozobá	bukač velký; bukáček malý; chřástal malý; čáp bílý; datel černý; husa běločelá; husa polní; kopřivka obecná; ledňáček říční; lejsek bělokrký; moták pochop; pěnice vlašská; slavík modráček; strakapoud jižní; strakapoud prostřední; ťuhýk obecný; volavka stříbřitá; žluna šedá
Pálava	CZ0621029	8.535,70	čáp bílý; lejsek bělokrký; orel mořský; pěnice vlašská; strakapoud jižní; strakapoud prostřední; ťuhýk obecný; včelojed lesní	bukáček malý; chřástal malý; čáp černý; datel černý; ledňáček říční; luňák červený; luňák hnědý; moták pochop; raroh velký; slavík modráček; výr velký; žluna šedá
Podují	CZ0621032	7.676,69	pěnice vlašská; strakapoud jižní	chřástal polní; čáp černý; datel černý; ledňáček říční; lejsek bělokrký; lejsek malý; lelek lesní; moták pochop; skřivan lesní; sokol stěhovavý; strakapoud prostřední; sýc rousný; ťuhýk obecný; včelojed lesní; výr velký; žluna šedá
Soutok - Tvrdonicko	CZ0621027	9.576,12	čáp bílý; ledňáček říční; lejsek bělokrký; luňák červený; luňák hnědý; raroh velký; strakapoud prostřední; včelojed lesní; žluna šedá	bukač velký; chřástal kropenatý; chřástal malý; chřástal polní; čáp černý; datel černý; moták pilich; moták pochop; orel mořský; pěnice vlašská; ťuhýk obecný
Střední nádrž Vodního Díla Nové Mlýny	CZ0621030	1.047,17	husa běločelá; husa polní; husa velká; orel mořský; rybák obecný; Vodní druhy ptáků v celkovém počtu vyšším než 20 000 jedinců	bukáček malý; ledňáček říční; racek černohlavý; slavík modráček

### 3.1.2 Předměty ochrany dotčených Evropsky významných lokalit

V následující tabulce je uveden přehled EVL v abecedním pořadí. V tabulce jsou uvedeny kódy lokalit, rozloha a předměty ochrany, kvůli kterým byla lokalita navržena do Národního seznamu.

**Tabulka 2:** Evropsky významné lokality v regionu NUTS 2 Jihovýchod, zdroj: nařízení vlády 132/2005 Sb., AOPK ČR (<http://stanoviste.natura2000.cz/>)

Název	Kód lokality	Rozloha (ha)	Biogeografické oblasti	Kategorie chráněného území	Stanoviště	Předmět ochrany	
						Živočiškové	Rostliny
Baštinský potok	CZ0623022	9,44	Panonská	Přírodní památka		piskoř pruhovaný	
Bezručova alej	CZ0623803	15,75	Panonská	Přírodní památka		páchník hnědý	
Bílá hora	CZ0622220	1,79	Panonská	Přírodní památka			koniklec velkokvětý
Bílé Karpaty	CZ0724090	14.915,20	Kontinentální	Chráněná krajinná oblast	stanoviště	bourovec trnkový; modrásek bahenní; modrásek očkovaný; ohniváček černočárý; přástevník; ostivalový; střevlík hrbolatý; vrkoč bažinný; vrkoč útlý; žluťásek barvoměnný	srpice karbincolistá; střevlíček pantoflíček
Bílý kopec u Čejče	CZ0623035	74,27	Panonská	Přírodní památka		chrobák; přástevník kostivalový	
Biskupský kopec	CZ0622150	8,21	Kontinentální	Přírodní rezervace			koniklec velkokvětý
Blansko - kostel	CZ0623701	0,07	Kontinentální	Přírodní památka		netopýr velký	
Borotín - zámek	CZ0623702	0,12	Kontinentální	Přírodní památka		netopýr velký	
Bosonožský hájek	CZ0624094	48,1	Kontinentální	Přírodní rezervace	stanoviště		střevlíček pantoflíček
Božické rybníky	CZ0623798	57,45	Panonská	Přírodní památka		vrkoč bažinný	
Božický mokřad	CZ0623772	4,91	Panonská	Přírodní památka		kuřka ohnivá	
Břeclav - kaple u nádraží	CZ0623003	0,04	Panonská	Přírodní památka		netopýr velký	
Břežanka a Břežanský rybník	CZ0623004	20,42	Panonská	Přírodní památka		vrkoč bažinný	
Bučovice - zámek	CZ0623775	0,32	Panonská	Přírodní památka		netopýr velký	
Bzenecká stělnice	CZ0620073	28,74	Panonská	Přírodní památka	stanoviště		
Citonice - rybník Skalka	CZ0623345	2,25	Kontinentální	Přírodní památka		žolek dravý	
Crhov - Rozsídka	CZ0623354	27,49	Kontinentální	Přírodní památka		přástevník kostivalový	
Čejkovické Špidláký	CZ0624116	17,35	Panonská	Přírodní rezervace	stanoviště	střevlík	katrán tatarský; pelyněk jihomoravský
Čekal	CZ0623359	3,33	Kontinentální	Přírodní památka		kuřka ohnivá	
Černecký a Milonický hájek	CZ0624062	204,04	Panonská, Kontinentální	Přírodní památka	stanoviště		střevlíček pantoflíček



Název	Kód lokality	Rozloha (ha)	Biogeografické oblasti	Kategorie chráněného území	Předmět ochrany		
					Stanoviště	Živočiškové	Rostliny
Čertoryje	CZ0624072	4.728,16	Kontinentální	Chráněná krajinná oblast	stanoviště	bourovec trnkový; ohniváček černočárý; přástevník kostivalový; roháč obecný; tesářík obrovský; žlutásek barvoměnný	mečík bahenní; srpice karbincolistá; střevíčník pantoflíček
Červené stráně	CZ0622181	6,22	Panonská, Kontinentální	Přírodní památka			hvozdík moravský
Dědice - kostel	CZ0623703	0,06	Kontinentální	Přírodní památka		netopýr velký	
Dědkovo	CZ0612133	5,63	Kontinentální	Přírodní památka			střevíčník pantoflíček
Děvín	CZ0624104	406,32	Panonská	Chráněná krajinná oblast	stanoviště	netopýr černý; netopýr velkouchý; přástevník kostivalový; roháč obecný; střevlík	hvozdík Lumnižerův ; kosatec skalní písečný
Dlouhá Lhota	CZ0623704	0,04	Kontinentální	Přírodní památka		vrápenec malý	
Drnholecký luh	CZ0623799	149,63	Panonská	Přírodní památka		kuřka ohnivá; lesák rumákovy	
Dunajovické kopce	CZ0622218	84,76	Panonská	Národní přírodní památka			katrán tatarský; pelyněk jihomoravský; srpice karbincolistá
Emin zámeček	CZ0623778	0,12	Panonská	Přírodní památka		netopýr velký	
Hadcové stráně v údolí Jihlavy	CZ0620112	12,28	Kontinentální	Přírodní rezervace	stanoviště		
Hevlínské jezero	CZ0623010	9,37	Panonská	Přírodní památka		kuřka ohnivá	
Hobrtanky	CZ0623807	131,17	Kontinentální	Přírodní památka		roháč obecný	
Hodonínská doubrava	CZ0624070	3.029,08	Panonská	Přírodní památka	stanoviště	kuřka ohnivá; netopýr černý; netopýr velkouchý; přástevník kostivalový; roháč obecný	mečík bahenní
Horky u Milotic	CZ0622007	18,89	Panonská	Přírodní rezervace			hadinec nachový
Hostim - zámek	CZ0623705	0,32	Kontinentální	Přírodní památka		netopýr velký	
Hovoranské louky	CZ0622009	10,99	Panonská	Přírodní rezervace			hadinec nachový; katrán tatarský; koniklec velkokvětý; srpice karbincolistá
Hovoranský hájek	CZ0623040	82,56	Panonská	Přírodní památka		roháč obecný	
Chřiby	CZ0724091	19.226,50	Kontinentální	Přírodní památka	stanoviště	ohniváček černočárý; tesářík alpský; vrkoč útlý	
Jankovec	CZ0623348	15,06	Kontinentální	Přírodní památka		kuřka ohnivá	
Jaroslavice - zámek	CZ0623780	0,82	Panonská	Přírodní památka		vrápenec malý	

Název	Kód lokality	Rozloha (ha)	Biogeografické oblasti	Kategorie chráněného území	Předmět ochrany		
					Stanoviště	Živočiškové	Rostliny
Jasenová	CZ0624066	53,23	Kontinentální	Přírodní památka	stanoviště		hadinec nachový
Javorník - hliník	CZ0623349	1,43	Kontinentální	Přírodní památka		kuřka žlutobíhá	
Ječmeniště	CZ0620162	62,92	Panonská	Přírodní památka	stanoviště		
Jedlový les a údolí Rokytné	CZ0610179	375,04	Kontinentální	Přírodní rezervace	stanoviště		
Jevišovka	CZ0623041	20,09	Panonská	Přírodní památka		sekavec písečný	
Jezero	CZ0620078	9,54	Panonská	Přírodní památka	stanoviště		
Kamenný vrch	CZ0624067	13,78	Kontinentální	Přírodní rezervace		střevlík	koniklec velkokvětý
Kamenný vrch u Kurdějova	CZ0624115	103,65	Panonská	Přírodní rezervace	stanoviště		hadinec nachový
Kaolinka Únanov	CZ0623368	4,97	Kontinentální	Přírodní památka		čolek dravý	
Kapánsko	CZ0620177	706,29	Panonská	Přírodní památka	stanoviště		
Klentnice - kostel svatého Jiří	CZ0623781	0,03	Panonská	Přírodní památka		netopýr velký	
Knížecí les	CZ0623800	12,33	Panonská	Přírodní památka		kuřka ohnivá	
Kopečky u Únanova	CZ0622162	8,43	Kontinentální	Přírodní památka			koniklec velkokvětý
Krumlovsko-Rokytenské slepence	CZ0624128	99,32	Kontinentální	Přírodní památka	stanoviště	tesařík obrovský	hvozdík moravský ; koniklec velkokvětý
Krumlovský les	CZ0624064	1.945,52	Panonská, Kontinentální	Přírodní rezervace	stanoviště	čolek velký	
Křetín - zámek	CZ0623709	0,09	Kontinentální	Přírodní památka		vrápenec malý	
Křtiny - kostel	CZ0623710	0,2	Kontinentální	Přírodní památka		netopýr velký; vrápenec malý	
Kuntínov	CZ0624101	661,46	Panonská	Přírodní památka	stanoviště	přástevník kostivalový; roháč obecný	hadinec nachový ; střevíčník pantoflíček ; včelník rakouský
Květnice	CZ0624065	127,51	Kontinentální	Přírodní památka	stanoviště	vrápenec malý	
Lednice - zámek	CZ0623016	0,8	Panonská	Přírodní památka		vrápenec malý	
Letiště Marchanice	CZ0623370	20,88	Kontinentální	Přírodní památka		sysel obecný	
Lipov - kostel	CZ0623711	0,06	Kontinentální	Přírodní památka		netopýr velký	
Lom u Žerítek	CZ0623372	1,78	Kontinentální	Přírodní památka		čolek dravý	
Louky pod Kumstátem	CZ0622017	3,63	Panonská	Přírodní rezervace			hadinec nachový; koniklec velkokvětý
Lovčický potok a Jordánek	CZ0623355	36,19	Kontinentální	Přírodní památka		přástevník kostivalový	
Lužní údolí	CZ0624129	125,97	Kontinentální	Přírodní památka	stanoviště	čolek velký	
Malhostovická pecka	CZ0622165	1,84	Kontinentální	Přírodní památka			koniklec velkokvětý
Mašovice - lom	CZ0623357	10,14	Kontinentální	Přírodní památka		čolek dravý	
Mikulovický les	CZ0620101	153,51	Kontinentální	Přírodní rezervace	stanoviště		
Milejovské louky	CZ0622166	10,97	Kontinentální	Přírodní památka			hadinec nachový

Název	Kód lokality	Rozloha (ha)	Biogeografické oblasti	Kategorie chráněného území	Předmět ochrany		
					Stanoviště	Živočiškové	Rostliny
Milotice - letiště	CZ0623018	26,96	Panonská	Přírodní památka		sysel obecný	
Milovický les	CZ0624100	2.443,21	Panonská	Chráněná krajinná oblast	stanoviště	bourovec trnkový; netopýr žerný; netopýr velkouchý; přástevník kostivalový; roháč obecný	
Miroslavské kopce	CZ0620147	31,86	Panonská	Národní přírodní památka	stanoviště		
Moravský kras	CZ0624130	6.485,37	Panonská, Kontinentální	Přírodní památka	stanoviště	Kovařík; netopýr brvitý; netopýr žerný; netopýr velkouchý; netopýr velký; přástevník kostivalový; vranka obecná; vrápenec malý	hadinec nachový; koniklec velkokvětý; střevíčník pantoflíček; šikoušek zelený
Mouřínov - Druhý rybník	CZ0623358	4,55	Kontinentální	Přírodní památka		kuřka ohnivá	
Mušenice	CZ0622168	14,45	Panonská	Přírodní rezervace			střevíčník pantoflíček
Mušovský luh	CZ0624103	557,45	Panonská	Přírodní rezervace	stanoviště	lesák rumělkový; roháč obecný; vydra říční	
Na Adamcích	CZ0624117	7,23	Panonská	Národní přírodní památka	stanoviště		hadinec nachový
Na Kocourkách	CZ0622169	3,39	Panonská	Přírodní rezervace			koniklec velkokvětý; kosatec skalní písečný
Na lesní horce	CZ0622170	2,59	Kontinentální	Přírodní památka			koniklec velkokvětý
Načeratický kopec	CZ0620154	130,55	Panonská	Přírodní památka	stanoviště		
Nad Brněnskou přehradou	CZ0623344	567,06	Kontinentální	Přírodní památka		roháč obecný	
Nad kapličkou	CZ0623351	3,84	Kontinentální	Přírodní památka		modrásek bahenní	
Nad Vápenkou	CZ0622172	0,57	Kontinentální	Přírodní památka			koniklec velkokvětý
Netopýrky	CZ0622173	0,91	Kontinentální	Přírodní památka			koniklec velkokvětý
Niva Dyje	CZ0624099	3.249,04	Panonská	Chráněná krajinná oblast	stanoviště	bobr evropský; hořavka duhová; kuřka ohnivá; lesák rumělkový; ohniváček černočárý; páchník hnědý; piskoř pruhovaný; roháč obecný; svinutec tenký; tesařík obrovský; vrápenec malý	
Nový zámek Jevišovice	CZ0623708	0,28	Kontinentální	Přírodní památka		netopýr brvitý	
Očov	CZ0624071	292,28	Panonská	Přírodní památka	stanoviště	hořavka duhová	
Ochřizky - Nedánov	CZ0620169	472,31	Panonská	Přírodní památka	stanoviště		
Oleksovická mokřina	CZ0623019	44,42	Panonská	Přírodní památka		sekavec písečný	

Název	Kód lokality	Rozloha (ha)	Biogeografické oblasti	Kategorie chráněného území	Předmět ochrany		
					Stanoviště	Živočiškové	Rostliny
Panský les - Jezdiny	CZ0622174	26,08	Kontinentální	Přírodní památka			střevíčník pantoflíček
Paví kopec	CZ0620049	2,58	Panonská	Přírodní památka	stanoviště		
Pekárka	CZ0622175	12,82	Kontinentální	Přírodní památka			hvozdík moravský; koniklec velkokvětý
Pisárky	CZ0623808	70,7	Kontinentální	Přírodní památka		roháč obecný	
Písečný rybník	CZ0623021	43,78	Panonská	Přírodní rezervace		svinutec tenký	
Pod Rybníkem	CZ0622176	1,1	Kontinentální	Přírodní památka			koniklec velkokvětý
Podmolí - strouha	CZ0623360	5,1	Kontinentální	Přírodní památka		čolek dravý	
Podyjí	CZ0624096	6.273,13	Panonská, Kontinentální	Národní park	stanoviště	čolek velký; kovařík; netopýr žerný; netopýr velkouchý; přástevník kostivalový; roháč obecný; tesařík; brovský; vranka obecná; vrápenec malý	koniklec velkokvětý ; střevíčník pantoflíček
Polámanky	CZ0620139	16,25	Kontinentální	Přírodní památka	stanoviště		
Popice - fara	CZ0623788	0,03	Panonská	Přírodní památka		vrápenec malý	
Pouzdránská step - Kolby	CZ0624060	180,81	Panonská	Národní přírodní rezervace	stanoviště	přástevník kostivalový; roháč obecný; střevlík	katrán tatarský ; pelyněk jihomoravský
Přední kout	CZ0624114	692,83	Panonská	Přírodní památka	stanoviště	přástevník kostivalový	
Přísnostický les	CZ0623801	11,6	Panonská	Přírodní památka		čolek velký	
Rakšické louky	CZ0623365	74,98	Kontinentální	Přírodní památka		čolek velký	
Rendezvous	CZ0623045	65,91	Panonská	Národní přírodní památka		páchník hnědý; roháč obecný; tesařík obrovský	
Rosice - zámek	CZ0623713	0,23	Kontinentální	Přírodní památka		netopýr velký	
Rumunská bažantnice	CZ0620158	92,2	Panonská	Přírodní památka	stanoviště		
Rybniční zámček	CZ0623782	0,05	Panonská	Přírodní památka		netopýr brvitý	
Řeka Rokytná	CZ0623819	123,67	Kontinentální	Přírodní památka		hrouzek běloploutvý; velevrub tupý	
Sivický les	CZ0620037	236,55	Panonská, Kontinentální	Přírodní památka	stanoviště		
Skalky u Havraníků	CZ0624118	15,52	Panonská	Přírodní památka	stanoviště		koniklec velkokvětý
Skalky u Sedlece	CZ0620048	67,03	Panonská	Přírodní památka	stanoviště		
Slanisko Dobré Pole	CZ0620031	3,7	Panonská	Přírodní rezervace	stanoviště		
Slanisko Novosedly	CZ0620187	2,09	Panonská	Přírodní rezervace	stanoviště		
Slanisko u Nesytu	CZ0624102	9,77	Panonská	Národní přírodní rezervace	stanoviště	vrkoč útlý	
Slavkovský zámecký park a aleje	CZ0623025	21,26	Panonská	Přírodní památka		páchník hnědý	

Název	Kód lokality	Rozloha (ha)	Biogeografické oblasti	Kategorie chráněného území	Předmět ochrany		
					Stanoviště	Živočiškové	Rostliny
Soutok - Podluží	CZ0624119	9.718,19	Panonská	Chráněná krajinná oblast	stanoviště	bobr evropský; bolen dravý; čolek podunajský; drsek větší; hořavka duhová; hrouzek běloploutvý; ježdík dunajský; ježdík žlutý; kuřka ohnivá; lesák rumělkový; ohniváček černočárý; ostrucha křivočará; páchník hnědý; piskoř pruhovaný; sekavec písečný; svinutec tenký; tesářík obrovský; velevrub tupý; vydra říční	
Starý zámek Jevišovice	CZ0623707	0,56	Kontinentální	Přírodní památka		netopýr velký	
Stepní stráně u Komořan	CZ0622217	4,46	Kontinentální	Přírodní rezervace			koniklec velkokvětý
Stolová hora	CZ0624043	77,12	Panonská	Chráněná krajinná oblast	stanoviště	přástevník kostivalový; roháč obecný	hvozdík Lumnižerňiv; koniklec velkokvětý; kosatec skalní písečný
Strabišov - Oulehla	CZ0624069	596,59	Kontinentální	Národní přírodní památka	stanoviště		střevířník pantoflíček
Stránská skála	CZ0624020	16,8	Panonská, Kontinentální	Národní přírodní památka	stanoviště		koniklec velkokvětý
Strážnická Morava	CZ0624068	658,61	Panonská	Přírodní památka	stanoviště	lesák rumělkový; piskoř pruhovaný	
Strážnicko	CZ0623797	218,94	Panonská	Přírodní památka		bobr evropský; ohniváček černočárý	
Střelická bažinka	CZ0623366	2,93	Kontinentální	Přírodní památka		čolek velký	
Studánkový vrch	CZ0623026	12,08	Panonská	Přírodní památka		bourovec trnkový	
Svatý kopeček u Mikulova	CZ0624234	46,89	Panonská	Přírodní rezervace	stanoviště	přástevník kostivalový; roháč obecný	kosatec skalní písečný
Šévy	CZ0624097	8,08	Panonská, Kontinentální	Přírodní rezervace	stanoviště		koniklec velkokvětý
Široký	CZ0622179	0,57	Kontinentální	Přírodní památka			koniklec velkokvětý
Šlapanické slepence	CZ0620051	8,32	Panonská	Přírodní památka	stanoviště		
Špice	CZ0624112	4,29	Panonská	Přírodní rezervace	stanoviště		katrán tatarský
Štěpánovský lom	CZ0622221	1,08	Panonská	Přírodní památka			kosatec skalní písečný
Šumické rybníky	CZ0623027	49,09	Panonská	Přírodní památka		kuřka ohnivá	
Tasovický lom	CZ0623011	11,04	Panonská	Přírodní památka		čolek dravý	
Tavkovice - zámek	CZ0623717	0,15	Kontinentální	Přírodní památka		netopýr brvitý	

Název	Kód lokality	Rozloha (ha)	Biogeografické oblasti	Kategorie chráněného území	Předmět ochrany		
					Stanoviště	Živočiškové	Rostliny
Trávní dvůr	CZ0623046	325,01	Panonská	Přírodní rezervace		kuřka ohnivá; lesák rumělkový; piskoř pruhovaný	
Trkmanec - Rybníčky	CZ0622037	34,67	Panonská	Přírodní památka			pcháč, žlutoostenný
Trkmanské louky	CZ0622026	19,03	Panonská	Přírodní památka			pcháč žlutoostenný
Turold	CZ0624098	17,47	Panonská	Přírodní rezervace		vrápenec malý	kosatec skalní písečný
Tvořihrázský les	CZ0624106	1.468,23	Panonská, Kontinentální	Přírodní rezervace	stanoviště	roháč obecný; tesařík obrovský	
U Huberta	CZ0623367	3,07	Kontinentální	Přírodní památka		čolek velký	
U kapličky	CZ0622223	4,23	Panonská	Přírodní památka			kosatec skalní písečný
U Michálka	CZ0622224	1,03	Panonská	Přírodní památka			kosatec skalní písečný
Údolí Dyje	CZ0624095	1.821,31	Kontinentální	Přírodní památka	stanoviště	hořavka duhová; hrouzek běloploutvý; kovařík; netopýr velký; roháč obecný; tesařík obrovský	hvozdík moravský
Údolí Chlébského potoka	CZ0620132	136,96	Kontinentální	Přírodní památka	stanoviště		
Údolí Oslavy a Chvojnice	CZ0614131	2.183,54	Kontinentální	Přírodní památka		kovařík, přástevník kostivalový	dvouhrotec zelený, jazýček jaderský; koniklec velkokvětý
Údolí Svitavy	CZ0624132	1.204,59	Kontinentální	Přírodní památka	stanoviště	kovařík	
Uherčice - zámek	CZ0623718	1,24	Kontinentální	Přírodní památka		vrápenec malý	
Úvalský rybník	CZ0623793	12,57	Panonská	Přírodní památka		kuřka ohnivá	
Valtrovický luh	CZ0620181	66,92	Panonská	Přírodní rezervace	stanoviště		
Váté písky	CZ0620024	63,43	Panonská	Národní přírodní památka	stanoviště		
Ve Žlebě	CZ0622161	2,55	Kontinentální	Přírodní památka			koniklec velkokvětý
Věteřovská vrchovina	CZ0620103	496,33	Panonská, Kontinentální	Přírodní památka	stanoviště		
Visengrunty	CZ0622184	8,94	Kontinentální	Přírodní rezervace			hadinec nachový; koniklec velkokvětý
Vracovská doubrava	CZ0620027	23,8	Panonská	Přírodní památka	stanoviště		
Vranov nad Dyjí - základní škola	CZ0623719	0,07	Kontinentální	Přírodní památka		netopýr brvitý	
Vranovický a Plačkův les	CZ0620084	293,51	Panonská	Přírodní rezervace	stanoviště		
Vrbický hájek	CZ0620055	115,39	Panonská	Přírodní rezervace	stanoviště		
Vrbovecký rybník	CZ0623030	23,79	Panonská	Přírodní památka		kuřka ohnivá	
Vypálenky	CZ0623031	80,28	Panonská	Přírodní památka		čolek podunajský; kuřka ohnivá	
Výrovické kopce	CZ0620056	10,64	Panonská	Přírodní památka	stanoviště		
Za Dyjí	CZ0620039	9,97	Panonská	Přírodní památka	stanoviště		

Název	Kód lokality	Rozloha (ha)	Biogeografické oblasti	Kategorie chráněného území	Předmět ochrany		
					Stanoviště	Živočiškové	Rostliny
Zápotčej u Karlína	CZ0622219	1,97	Panonská	Přírodní památka			hadinec nachový
Zimarky	CZ0624108	2,73	Panonská	Přírodní památka	stanoviště		katrán tatarský
Zkamenělá svatba	CZ0622215	0,69	Kontinentální	Přírodní památka			koniklec velkokvětý
Zlobice	CZ0620120	61,57	Kontinentální	Přírodní památka	stanoviště		
Znojmo - hrad	CZ0623033	0,18	Panonská	Přírodní památka		vrápenec malý	
Znojmo - Kostel Nalezení sv. kříže	CZ0623034	0,17	Panonská	Přírodní památka		netopýr velký	
Zřídla u Nesvačilk	CZ0620076	4,68	Panonská	Přírodní památka	stanoviště		
Žebětín	CZ0622167	1,45	Panonská, Kontinentální	Přírodní památka			koniklec velkokvětý
Židlochovický zámecký park	CZ0623032	23,1	Panonská	Přírodní památka		páchník hnědý	

## 4 VYHODNOCENÍ VLIVŮ KONCEPCE NA SOUSTAVU NATURA 2000

### 4.1 Zhodnocení úplnosti podkladů pro posouzení

Zadavatelem byl poskytnut zpracovaný dokument „Strategie rozvoje Jihomoravského kraje – Návrhová část“. Pro provedení tohoto hodnocení byl tento podklad shledán jako dostatečný.

### 4.2 Vyhodnocení vlivů

Vyhodnocení potenciálních vlivů koncepce na předměty ochrany ptáčích oblastí a evropsky významných lokalit na území Jihomoravského kraje bylo provedeno pro strategická opatření, která naplňují specifické cíle u jednotlivých okruhů priorit. Okruhy jsou uspořádány do šesti prioritních os. Byly brány v úvahu vlivy způsobené stavbou i provozem při realizaci záměrů obsažených v aktivitách. Kromě hodnocení jednotlivých předmětů ochrany byl hodnocen i vliv na celistvost lokalit.

Pro hodnocení byla použita stupnice od -2 do +2, kde znamená:

Hodnota	Termín	Popis
-2	Významný negativní vliv	<b>Negativní vliv dle odst. 9 § 45i</b> <b>Vylučuje realizaci koncepce (resp. koncepci je možné realizovat pouze v určených případech dle odst. 9 a 10)</b> Významný rušivý (až likvidační) vliv na stanoviště či populaci druhu; významné narušení ekologických nároků stanoviště nebo druhu, významný zásah do biotopu nebo do přirozeného vývoje druhu. Není možné jej vyloučit zmírňujícími opatřeními.
-1	Mírný negativní vliv	Omezený/mírný/nevýznamný/potenciální negativní vliv <b>Nevylučuje realizaci koncepce.</b> Mírný rušivý vliv na stanoviště či populaci druhu; mírné narušení ekologických nároků stanoviště nebo druhu, okrajový zásah do biotopu nebo do přirozeného vývoje druhu. Potenciální negativní vliv. Je možné jej vyloučit zmírňujícími opatřeními.
0	Nulový vliv	záměr nemá žádný vliv
+1	Mírný pozitivní vliv	Mírný příznivý vliv na stanoviště či populaci druhu; mírné zlepšení ekologických nároků stanoviště nebo druhu, mírný příznivý zásah do biotopu nebo do přirozeného vývoje druhu. Potenciální pozitivní vliv.
+2	Významný pozitivní vliv	Významný příznivý vliv na stanoviště či populaci druhu; významné zlepšení ekologických nároků stanoviště nebo druhu, významný příznivý zásah do biotopu nebo do přirozeného vývoje druhu.



Hodnocení -1, které odpovídá mírně negativnímu vlivu, bylo použito v případech, kdy nelze negativní vliv vyloučit. Toto hodnocení bylo přiřazeno zejména aktivitám, které by mohly mít významně negativní vliv, avšak vzhledem k jejich neznámé lokalizaci je lze hodnotit pouze jako potenciální.

## **PRIORITNÍ OSA I: HOSPODÁŘSTVÍ**

Prioritní okruh A: VĚDA, VÝZKUM A INOVACE

### **SC1. Rozvoj a podpora výzkumných, technologických center, parků a inkubátorů**

<b>Strategická opatření k naplnění specifického cíle</b>	<b>Hodnocení</b>
Podpora naplňování regionální inovační strategie (RIS)	0
Podpora spolupráce výzkumných, technologických center, parků a inkubátorů na dotovaných projektech z veřejných zdrojů, které navazují na cíle programu a úkoly Společnosti vědeckotechnických parků (SVTP) a Asociace inovačního podnikání (AIP)	0
Přímá podpora klíčových rozvojových projektů identifikovaných v RIS JMK II	-1

Každý z jednotlivých klíčových rozvojových projektů musí být detailně posouzen dle § 45i zákona č. 114/1992 Sb.

### **SC2. Posílení spolupráce VŠ s komerční sférou se zaměřením na aplikovaný výzkum a vývoj technologií (spolu s jejich transferem)**

<b>Strategická opatření k naplnění specifického cíle</b>	<b>Hodnocení</b>
Vytvářet společné koordinační projektové programové skupiny na řešení konkrétních cílových projektů spolupráce a zajišťovat je společnou projektovou přípravou se žádostí o granty (VŠ) a programy (SF)	0
Podpora spolupráce v rámci technologických parků a inovačních center	0
Podpora integrace kapacit výzkumu s realizační hospodářskou sférou s využitím oborově orientovaných pracovních týmů, koordinujících postup spolupráce na národních a mezinárodních projektech	0

### **SC3. Podpora podmínek pro rozvoj VaV, aplikovaného výzkumu a spolupráce pracovišť akademie věd s VŠ**

<b>Strategická opatření k naplnění specifického cíle</b>	<b>Hodnocení</b>
Podpora společných projektů pracovišť akademie věd s VŠ, vytvoření společné platformy pro jejich propagaci v rámci ČR i v zahraničí	0
Podpora propagace základního a zejména aplikovaného výzkumu na úrovni JMK a ČR (výsledky výzkumu, oceňování nejlepších kolektivů a jednotlivců)	0
Popularizace vědy a techniky, propagace výsledků V&V a inovací realizovaných v JMK	0

### **SC4. Podpora inovací MSP prostřednictvím spojení mezi malými a středními podniky, univerzitami a výzkumnými a technologickými středisky – vytváření klastrů a podnikatelských sítí**

<b>Strategická opatření k naplnění specifického cíle</b>	<b>Hodnocení</b>
Finanční a technická podpora	0
Příprava a propagace významu klastrů pro MSP	0
Podpora podnikatelských sítí MSP s důrazem na koncentraci zdrojů, pokročilé inovace a internacionalizaci MSP	0

**SC5. Vybudování Evropského technologického institutu, jako základního centra technologického výzkumu, s podporou nejvýznamnějších soukromých evropských výrobních firem a s velmi rychlým přenosem výzkumných výsledků do praxe**

<b>Strategická opatření k naplnění specifického cíle</b>	<b>Hodnocení</b>
Průběžná podpora založení Evropského technologického institutu	0
Motivace velkých soukromých investorů pro materiálovou, finanční a expertní podporu Evropského technologického institutu	0
Propagovat myšlenku Polytechnického institutu jako vysoké školy řízené požadavky praxe s vysokou mírou internacionalizace	0

Prioritní okruh B: PRŮMYSL A SLUŽBY

**SC6. Rozvoj a podpora podnikatelských zón**

<b>Strategická opatření k naplnění specifického cíle</b>	<b>Hodnocení</b>
Provedení tzv. „auditů“ stávajících průmyslových zón a after care existujících zahraničních investorů	0
Tvorba systému komplexní podpory průmyslových zón na úrovni kraje	0

**SC7. Podpora rozvoje vybraných průmyslových odvětví a posilování strategických a logistických služeb**

<b>Strategická opatření k naplnění specifického cíle</b>	<b>Hodnocení</b>
Podpora vybraných odvětví průmyslu	0
Zdůraznění předností lidských zdrojů JMK pro nadnárodní společnosti	0
Podpora strategických a logistických služeb	0

**SC8. Systematický rozvoj otevřeného podnikatelského prostředí, které bude vytvářet podmínky pro zahájení a další rozvoj podnikatelských aktivit, včetně rozvoje lidských zdrojů v podnikatelských subjektech**

<b>Strategická opatření k naplnění specifického cíle</b>	<b>Hodnocení</b>
Podpora informovanosti podnikatelských subjektů v kraji	0
Podpora tvorby „profesní mapy potřeb pracovních sil“	0

**SC9. Podpora přípravy rekvalifikací v souladu s potřebami trhu práce**

<b>Strategická opatření k naplnění specifického cíle</b>	<b>Hodnocení</b>
Podpora rekvalifikace pracovníků	0
Podpora vzdělávání pro nové (Hi-Tech) technologie	0

Prioritní okruh C: CESTOVNÍ RUCH

**SC10. Zkvalitnění služeb a infrastruktury pro podporu rozvoje cestovního ruchu**

<b>Strategická opatření k naplnění specifického cíle</b>	<b>Hodnocení</b>
Rozvoj infrastruktury a služeb v cestovním ruchu	0
Rozvoj informovanosti v cestovním ruchu	0
Vybudování informačního a rezervačního systému cestovního ruchu	0
Podpora využívání dopravní infrastruktury pro potřeby cestovního ruchu	0

### SC11. Vytvoření konkurenceschopných produktů cestovního ruchu a jejich propagace

<b>Strategická opatření k naplnění specifického cíle:</b>	<b>Hodnocení</b>
Tvorba specifických produktů cestovního ruchu	0
Podpora propagace	0
Podpora rozvoje lidských zdrojů v cestovním ruchu Podpora vzdělávání a přípravy lidských zdrojů v cestovním ruchu, podpora výzkumu v cestovním ruchu.	0

### Prioritní okruh D: ZEMĚDĚLSTVÍ A LESNICTVÍ

### SC12. Stabilizace podnikatelské struktury středních a velkých podniků s oporou v přehledných právních vztazích k pozemkovému majetku

<b>Strategická opatření k naplnění specifického cíle</b>	<b>Hodnocení</b>
Modernizace zemědělských a lesnických podniků ke zlepšování výkonnosti, zlepšování kvality a k zvyšování přidané hodnoty produktů	0
Racionální prostorové uspořádávání venkovské krajiny podle potřeb efektivního a environmentálně zodpovědného hospodaření na zemědělské a lesní půdě	0
Odborné vzdělávání a poradenství	0

### SC13. Koncentrace na základní komodity, ve kterých lze uspět na globálním trhu

<b>Strategická opatření k naplnění specifického cíle</b>	<b>Hodnocení</b>
Produkce Moravského sladu	0
Produkce vepřového masa	0
Certifikovaná produkce drůbežního masa	0

### SC14. Spolupráce podnikatelů prvovýroby na vyšším stupni horizontální integrace mezi sebou, i vertikálně s klíčovými dodavateli a zpracovateli

<b>Strategická opatření k naplnění specifického cíle</b>	<b>Hodnocení</b>
Rozvoj organizací výrobců zemědělské a lesnické prvovýroby stávajících i nově zakládaných k širšímu propojování horizontálnímu i v komoditních vertikálách ke zvyšování konkurenceschopnosti v podmínkách jednotného trhu EU	0
Vytvoření klastru Moravské víno	0

### SC15. Komplexní zvládnutí vybraných produkčních vertikál s využitím nových, ekologicky příznivějších technologií, zajišťující certifikovanou kvalitu od vstupů po finální výrobky s vyšší přidanou hodnotou

<b>Strategická opatření k naplnění specifického cíle:</b>	<b>Hodnocení</b>
Komoditní vertikála kukuřice	0
Regionální produkce rybího masa	0
Komoditní vertikála listnaté dřevo	0

### SC16. Zvyšování nezávislosti oboru na vnějších zdrojích energie

<b>Strategická opatření k naplnění specifického cíle:</b>	<b>Hodnocení</b>
Rozvoj produkce zpracování a využití biomasy jako obnovitelného zdroje energie (OZE)	0
Produkce a zpracování technických obilovin na bioetanol	0

## **PRIORITNÍ OSA II: ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ**

### Prioritní okruh A: ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ

#### **SC17. Obnova přirozeného stavu malých a středně velkých vodních toků, opatření proti povodním**

<b>Strategická opatření k naplnění specifického cíle</b>	<b>Hodnocení</b>
Revitalizace vodních ekosystémů a polyfunkční využívání vodních toků	+1
Omezení aktivit v záplavovém území a citlivá opatření proti povodním	+1

Tato opatření přispějí ke zlepšení stavu krajiny, jsou přínosná i pro soustavu Natura 2000. Jejich vliv je hodnocen mírně pozitivně. V některých případech by mohlo být hodnocení patrně i významně pozitivní, ale v této fázi jejich vliv přesněji kvantifikovat nelze.

#### **SC18. Rozvoj územní ochrany biodiverzity přírodních systémů a krajinných hodnot**

<b>Strategická opatření k naplnění specifického cíle</b>	<b>Hodnocení</b>
Podpora institucionální územní ochrany jednotlivých prvků evropské ekologické sítě (EECONET)	+1
Posilování rozvoje udržitelnosti sídel	0
Zpracování projektů trvalé udržitelnosti a podpora jejich zavádění využitím více zdrojů (EU, národní, krajské, lokální)	0

Opatření „Podpora institucionální územní ochrany jednotlivých prvků evropské ekologické sítě (EECONET)“ bylo hodnoceno jako mírně pozitivní. Může přispět ke zlepšení stavu krajiny, dotknout se přímo i lokalit soustavy Natura 2000.

#### **SC19. Projekt Čistě povodí Svratky, příprava projektu Čistá vodní nádrž Vranov**

<b>Strategická opatření k naplnění specifického cíle</b>	<b>Hodnocení</b>
Obnova kvality vody ve Svratce	+1
Příprava projektu „Čistá vodní nádrž Vranov“	+1

Navržená opatření přispějí ke zlepšení kvality vod, což se dotkne např. EVL Údolí Dyje, PO a EVL Podyjí (nádrž Vranov), EVL Brno-Prygl a Vranovický a Plačkův les (Svratka).

#### **SC20. Řešení dopadů lidské činnosti na životní prostředí**

<b>Strategická opatření k naplnění specifického cíle</b>	<b>Hodnocení</b>
Řešení starých ekologických zátěží	0
Snižování hladiny hluku	0
Snižování průmyslového znečištění	0
Realizace programů odpadového hospodářství	0

#### **SC21. Realizace projektů na úspory energie**

<b>Strategická opatření k naplnění specifického cíle</b>	<b>Hodnocení</b>
Podpora využívání obnovitelných zdrojů energie, iniciace a podpora realizace projektů na úspory energie	-1
Snižování energetické spotřeby v kraji	0

Při využívání obnovitelných zdrojů energie je nutné zamezit střetům se soustavou Natura 2000. Každý z jednotlivých záměrů musí být detailně posouzen dle § 45i zákona č. 114/1992 Sb.

## SC22. Zkvalitnění environmentální výchovy, vzdělávání a osvěty (EVVO)

<b>Strategická opatření k naplnění specifického cíle</b>	<b>Hodnocení</b>
Realizace Koncepce environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty	0
Podpora vznikajícího systému Místních agend 21	0

## PRIORITNÍ OSA III: LIDSKÉ ZDROJE

Prioritní okruh A: OBYVATELSTVO A TRH PRÁCE

**SC23. Zlepšení profesní přípravy mládeže a odborného vzdělávání pracovníků podporou spolupráce institucí a struktur zajišťujících vazby mezi sférou vzdělání a oblastí trhu práce**

<b>Strategická opatření k naplnění specifického cíle</b>	<b>Hodnocení</b>
Zlepšení možností využívání pracovní síly	0
Vybudování informačního systému o potřebě profesí	0
Systemizace vzdělávání a výcviku poradců při volbě povolání na základních a středních školách	0
Zvyšování kvality vzdělávacích procesů, rozvoj nových programů pro vzdělávání a rekvalifikace	0
Podpora rozvoje terciárního vzdělávání	0

**SC24. Posílení spolupráce institucí na trhu práce s ohledem na potřebu efektivní realizace aktivní politiky zaměstnanosti, programů prevence před dlouhodobou nezaměstnaností a nezaměstnaností rizikových skupin obyvatelstva (posílení podmínek pro zaměstnávání žen a starší populace, snižování neopodstatněných regionálních rozdílů v podmínkách pro zaměstnanost)**

<b>Strategická opatření k naplnění specifického cíle</b>	<b>Hodnocení</b>
Posílení koordinace institucí, které zajišťují vzdělávací aktivity v JMK, s vazbou na potřeby trhu práce	0
Posílení úlohy krajských institucí v oblasti trhu práce a sociální oblasti	0
Podpora efektivního fungování úřadů práce	0

**SC25. Zvýšení podílu osob zapojených do systému celoživotního učení, rozvinutí nabídky kvalitních vzdělávacích a populárně naučných programů z hlediska potřeb trhu práce i širších potřeb kultivace lidského potenciálu**

<b>Strategická opatření k naplnění specifického cíle</b>	<b>Hodnocení</b>
Podpora rozvoje celoživotního učení	0
Vytváření podmínek pro rozvoj celoživotního vzdělávání	0

**SC26. Zlepšování podmínek pro podnikání a rozvoj malého a středního podnikání (zvyšováním flexibility pracovní síly, zlepšováním materiálních podmínek, snižováním administrativní zátěže)**

<b>Strategická opatření k naplnění specifického cíle</b>	<b>Hodnocení</b>
Podpora spolupráce zaměstnavatelů a veřejných institucí	0
Podpora zaměstnavatelů vytvářejících příznivé podmínky pro zaměstnance	0

Zvyšování profesní mobility pracovní síly efektivním systémem rekvalifikací	0
Zvyšování mobility pracovní síly	0

**SC27. Posílení integrace osob ohrožených sociálním vyloučením, zejména cestou zlepšení přístupu ke vzdělání a zaměstnání**

<b>Strategická opatření k naplnění specifického cíle</b>	<b>Hodnocení</b>
Integrace osob ohrožených sociálním vyloučením	0
Posilování integrace zdravotně postižených a zdravotně znevýhodněných dětí, žáků a studentů	0
Zvýšení efektivity procesu zprostředkování zaměstnání	0
Posilování rovných příležitostí na trhu práce	0

**SC28. Zvyšování kvality života obyvatel – rozvinutí preventivních programů (zdravotní prevence, protidrogová prevence, prevence sociálně patologických jevů atd.) a podpora rozvoje terénních sociálních služeb**

<b>Strategická opatření k naplnění specifického cíle</b>	<b>Hodnocení</b>
Realizace specifických preventivních programů	0
Podpora vytváření podmínek pro poskytování sociální péče v domácím prostředí klienta	0
Koncepční přístup k péči o zdraví obyvatel	0
Podpora aktivního života seniorů	0

Prioritní okruh B: SOCIÁLNÍ INFRASTRUKTURA

**SC29. Podpora optimalizace sítě škol a vzdělávacích oborů při udržení jejich dostupnosti ze všech částí kraje**

<b>Strategická opatření k naplnění specifického cíle</b>	<b>Hodnocení</b>
Zachování dostatečné sítě škol, především v malých a obtížně dostupných obcích	0
Přizpůsobení struktury studijních oborů vyučovaných na středních a vyšších odborných školách potřebám trhu práce	0

**SC30. Zajištění potřebných kapacit zdravotních a sociálních služeb ve všech částech kraje a jejich vzájemné provázanosti, zlepšení podmínek pro jejich efektivní hospodaření**

<b>Strategická opatření k naplnění specifického cíle</b>	<b>Hodnocení</b>
Optimalizace struktury sítě zdravotnických zařízení a výjezdových stanovišť zdravotnické záchranné služby	0
Zvýšení dostupnosti sociálních služeb a zlepšení technického stavu stávajících zařízení sociální péče	0
Podpora poskytovatelů zdravotně-sociálních služeb	0
Zlepšení způsobu financování zařízení sociální péče	0
Zavedení certifikace kvality zdravotnických zařízení a zařízení sociální péče	0

**SC31. Stimulace rozvoje služeb v domácím prostředí, rozvoj komunitních center a respitní péče**

<b>Strategická opatření k naplnění specifického cíle</b>	<b>Hodnocení</b>
Podpora subjektů poskytujících sociální služby v domácím prostředí klienta	0
Podpora fungování zařízení poskytujících respitní péči	0
Podpora rozvoje komunitních center	0

**SC32. Rozvinutí infrastruktury, technických prostředků, institucí a aktivit pro zájmovou činnost obyvatel – kulturní a sportovní vyžití, zájmové vzdělávání (knihovny, divadla, kina, informační centra, sportovní areály, volnočasové aktivity, činnost zájmových organizací atd.), péče o přírodní a kulturní dědictví kraje**

<b>Strategická opatření k naplnění specifického cíle</b>	<b>Hodnocení</b>
Podpora kulturních a sportovních aktivit	0
Výstavba a údržba zařízení pro zájmovou činnost (kulturní, sportovní)	0
Podpora informační společnosti	0
Podpora organizací a spolků zabývajících se zájmovou činností obyvatel	0
Péče o přírodní dědictví kraje	+1
Péče o kulturní dědictví kraje	0

## **PRIORITNÍ OSA IV: OSÍDLENÍ**

Prioritní okruh A: MĚSTSKÁ SÍDLA

**SC33. Konceptně usměrňovaný proces suburbanizace**

<b>Strategická opatření k naplnění specifického cíle</b>	<b>Hodnocení</b>
Zpracování a schválení územních plánů velkých územních celků (Břeclavska, okresu Znojmo, Brněnské regionální aglomerace) a následné zpracování ZÚR JMK (v případě přijetí nového stavebního zákona)	-1/+1
Definování suburbánního území a stanovení zásad usměrňování jeho územního rozvoje (vytvoření soustavy nástrojů k ovlivňování rozvoje sídel v tomto území)	-1/+1
Zpracování územních plánů a jiných koncepčních rozvojových dokumentů obcí a jejich sdružení	-1/+1

Tato opatření byla bodována +1/-1 vzhledem k jejich širší definici a tedy tomu, že sice mohou být přínosné, avšak zároveň hrozí negativní ovlivnění lokalit Natura 2000 (konceptní dokumenty mohou podporovat výstavbu, exploataci území) – opět zejména k územním stětům a rušení.

**SC34. Snížení regionálních rozdílů v kvalitě života v jednotlivých oblastech JMK s důrazem na stabilizaci marginálních území (bydlení, podnikání, služby)**

<b>Strategická opatření k naplnění specifického cíle</b>	<b>Hodnocení</b>
Definování marginálních oblastí a jejich obcí	0
Stanovení programu podpory sídelní struktury a krajiny marginálních oblastí (vytvoření soustavy nástrojů podpory udržitelného rozvoje sídel v tomto území)	0
Podporování projektů stabilizace a rozvoje bydlení, různých forem podnikání a služeb v marginálních oblastech s cílem zajištění udržitelného rozvoje (zastavení vyliďňování, zajištění péče o krajinu)	-1

Každý z jednotlivých projektů stabilizace a rozvoje bydlení, různých forem podnikání a služeb musí být detailně posouzen dle § 45i zákona č. 114/1992 Sb.

### SC35. Diferencované zajištění dopravní obslužnosti všech částí kraje

<b>Strategická opatření k naplnění specifického cíle</b>	<b>Hodnocení</b>
Podporování IDS ve vybraných směrech v duchu zásad rozvoje sídelní struktury s cílem usměrnění suburbanizace	0
Zajištění garantované dopravní obsluhy celého území JMK veřejnou dopravou	0

### SC36. Koordinovaný rozvoj měst při hranici s Rakouskem (Znojmo, Mikulov, Břeclav)

<b>Strategická opatření k naplnění specifického cíle</b>	<b>Hodnocení</b>
Institucionální základ rozvoje měst při hranici s Rakouskem	0
Zpracování programů a projektů přeshraniční spolupráce se zaměřením na turistický ruch, rekreaci, ochranu přírodních hodnot	-1
Zpracování projektů zkvalitnění dopravního propojení příhraničních oblastí (doprava, automobilová doprava, cyklistická doprava a pěší pohyb)	-1

Každý z jednotlivých projektů přeshraniční spolupráce, projektů zkvalitnění dopravního propojení musí být detailně posouzen dle § 45i zákona č. 114/1992 Sb.

### SC37. Stabilizace bydlení ve městech (obnova bytového fondu, regenerace panelových sídlišť, vytvoření krajských nástrojů pro podporu bydlení atd.)

<b>Strategická opatření k naplnění specifického cíle</b>	<b>Hodnocení</b>
Zpracování a naplňování krajské koncepce bydlení	0
Zpracování programu obnovy sídel, nové bytové výstavby a obnovy stávajícího bytového fondu	0
Zpracování programu odstraňování vad panelové výstavby a humanizace sídlišť	0
Zpracování programu regenerace městského prostředí	0

### SC38. Realizace projektů brownfields

<b>Strategická opatření k naplnění specifického cíle</b>	<b>Hodnocení</b>
Zpracování pasportu území typu brownfields (nevyužívané průmyslové, zemědělské a vojenské areály)	0
Zpracování významných projektů typu brownfields	0
Marketing projektů typu brownfields	0

### Prioritní okruh B: VENKOVSKÝ PROSTOR

### SC39. Diferencované zvýšení atraktivity venkovských obcí pro bydlení i pro podnikání prostřednictvím zkvalitňování jejich dopravní a technické infrastruktury a občanské vybavenosti, s rozvinutím podmínek specifických pro oblast cestovního ruchu

<b>Strategická opatření k naplnění specifického cíle</b>	<b>Hodnocení</b>
Zpracování programů rozvoje venkova	0
Podpora aktivit oživujících rázovitost venkova a jeho stavebního fondu	-1
Obnova veřejných budov, veřejných prostranství, památek a místních pozoruhodností s cílem zachování specifického rázu sídel a venkovské krajiny	-1
Zajištění nezbytné technické infrastruktury venkovských sídel na úrovni minimálních standardů EU	-1
Podpora rozvoje místní občanské vybavenosti a veřejných služeb s přednostním využíváním stávajících nevyužitých objektů	0
Podpora rozvoje veřejné dopravy jako podmínky zajištění obslužnosti venkovského prostoru	0
Podpora rozvoje partnerské spolupráce na společných projektech rozvoje	-1



infrastruktury a vybavenosti venkovských sídel (podpora sdružení obcí)	
Identifikace potenciálních rozvojových jader ve venkovském prostoru	0

Řada výše uvedených aktivit v oblasti rozvoje venkova byla hodnocena jako s mírně negativním vlivem vzhledem k tomu, že může dojít k ovlivnění soustavy Natura 2000. Je nutné eliminovat územní střety (zejména u novostaveb – technická infrastruktura atd.) se soustavou Natura 2000. Při rekonstrukcích objektů je nutno zajistit ochranu kolonií netopýrů. Každý jednotlivý projekt musí být detailně posouzen dle § 45i zákona č. 114/1992 Sb.

#### SC40. Diverzifikace podnikatelských aktivit ve venkovských oblastech kraje

<b>Strategická opatření k naplnění specifického cíle</b>	<b>Hodnocení</b>
Podpora energetické nezávislosti venkovského prostoru	0
Podpora rozvoje řemesel a místních (krajevých) originalit	0
Podpora venkovské turistiky a agroturistiky a navazujících služeb v rekreačně a krajinářsky vhodných lokalitách	0
Podpora vzniku a rozvoje nových firem přinášejících výrobu s vyspělou technologií, vysokou přidanou hodnotou nebo s využitím místních zdrojů	0
Rozvoj poradenských a informačních služeb vč. rozvoje informatiky a využití informačních technologií ve venkovském prostoru	0
Rozvoj profesní přípravy pro podnikatelskou činnost a nové technologie	0

### PRIORITNÍ OSA V: DOPRAVNÍ A TECHNICKÁ INFRASTRUKTURA

Prioritní okruh A: DOPRAVA A DOPRAVNÍ INFRASTRUKTURA

#### SC41. Dobudování a zkvalitnění silniční sítě

<b>Strategická opatření k naplnění specifického cíle</b>	<b>Hodnocení</b>
Dobudování sítě rychlostních silnic a zkapacitnění páteřní dálnice D1	-1
Modernizace sítě silnic I. třídy	-1
Opravy havarijního technického stavu silnic II. a III. tř. a jejich objektů, modernizace sítě krajských silnic	-1
Zavádění systémů telematiky do řízení silničního provozu	0

Strategická opatření, která řeší dobudování a zkvalitnění silniční sítě, byla hodnocena jako s mírně negativním vlivem (resp. potenciálně významně negativním vlivem) vzhledem k tomu, že může dojít k ovlivnění soustavy Natura 2000. Je nutné eliminovat vlivy na soustavou Natura 2000, zamezit zvýšenému rušení na lokalitách (zejm. v ptačích oblastech), složkovému přenosu znečišťujících látek. Každý jednotlivý projekt musí být detailně posouzen dle § 45i zákona č. 114/1992 Sb.

#### SC42. Modernizace železniční infrastruktury

<b>Strategická opatření k naplnění specifického cíle</b>	<b>Hodnocení</b>
Modernizace a zkapacitnění nejvýznamnějších nekoridorových tratí	-1
Přestavba nejvýznamnějších železničních uzlů Brno a Břeclav	-1
Doplnění nových železničních zastávek ve vhodných lokalitách	0
Rozvoj kombinované dopravy a veřejné logistiky	0
Zajištění územní ochrany pro vysokorychlostní tratě	0
Modernizace železniční trati Brno – Přerov	-1

Při modernizacích a zkapacitnění tratí, přestavbě železničních uzlů je nutné eliminovat územní střety se soustavou Natura 2000, zamezit zvýšenému rušení na lokalitách (zejm. v ptačích oblastech), složkovému přenosu znečišťujících látek. Každý jednotlivý projekt musí být detailně posouzen dle § 45i zákona č. 114/1992 Sb.

#### SC43. Rozvoj letecké dopravy

<b>Strategická opatření k naplnění specifického cíle</b>	<b>Hodnocení</b>
Modernizace a rozvoj mezinárodního letiště Brno-Tuřany	0

#### SC44. Rozvoj veřejné osobní dopravy

<b>Strategická opatření k naplnění specifického cíle</b>	<b>Hodnocení</b>
Zavedení integrovaného dopravního systému na celém území kraje, budování a modernizace přestupních uzlů	0
Modernizace vozového parku dopravců	0
Spolupráce v dopravě se sousedními kraji a státy	0
Projektová příprava páteřního severojižního regionálního diametru	0

Při budování a modernizaci přestupních uzlů je nutné eliminovat územní střety se soustavou Natura 2000, zamezit zvýšenému rušení na lokalitách (zejm. v ptačích oblastech), složkovému přenosu znečišťujících látek. Každý jednotlivý projekt musí být detailně posouzen dle § 45i zákona č. 114/1992 Sb.

#### SC45. Rozvoj cyklistické dopravy

<b>Strategická opatření k naplnění specifického cíle</b>	<b>Hodnocení</b>
Větší segregace cyklistické a automobilové dopravy	0

#### Prioritní okruh B: TECHNICKÁ INFRASTRUKTURA

**SC46. Zabezpečení dostatečného objemu kvalitní pitné vody z povrchových a z podzemních zdrojů a její dodávky technicky dokonalými veřejnými vodovody. Zajištění důsledné ochrany vodních zdrojů v nezbytném rozsahu a čistoty povrchových vod především napojením sídel na kanalizační soustavy a ČOV**

<b>Strategická opatření k naplnění specifického cíle</b>	<b>Hodnocení</b>
Podpora rekonstrukce zastaralých a nevyhovujících vodovodních sítí	0
Důsledné sledování možných ohrožení kvality vodních zdrojů a předcházení negativním vlivům hospodářské činnosti na vodní zdroje	+1
Iniciace vyhledávání nových zdrojů kvalitní pitné vody	0
Podpora zpracovávání dokumentace k řešení komplexního čištění vod v území	0
Podpora a iniciace budování kanalizace a čistíren odpadních vod v obcích	+1
Podpora rekonstrukce nevyhovujících kanalizačních systémů	+1

Důsledná ochrana vodních zdrojů přispěje k plošnému zlepšení kvality vod a tím i ke stavu lokalit soustavy Natura 2000.

## **PRIORITNÍ OSA VI: SPOLUPRÁCE**

Prioritní okruh A: ÚZEMNÍ A MEZIREGIONÁLNÍ SPOLUPRÁCE

**SC47. Podpora institucionální spolupráce při přípravě a realizaci projektů v rámci přeshraniční spolupráce (Slovensko a Rakousko)**

<b>Strategická opatření k naplnění specifického cíle</b>	<b>Hodnocení</b>
Regionální a přeshraniční otázky v regionu CENTROPE	0
Iniciace přeshraniční spolupráce obcí, podnikatelských i neziskových subjektů	0
Podpora komplexních řešení problémů příhraničních oblastí	0
Rozvoj spolupráce JMK a euroregionů	0

**SC48. Rozvoj spolupráce různých subjektů na mezinárodní úrovni, zejména v oblasti vědy, inovací, hospodářství, lidských zdrojů, kultury a cestovního ruchu**

<b>Strategická opatření k naplnění specifického cíle</b>	<b>Hodnocení</b>
Posilování vědeckých kontaktů v regionu CENTROPE a v zemích Visegradské spolupráce	0
Spolupráce JMK se zahraničními regiony a zahraničními subjekty	0
Podpora zahraničních aktivit subjektů z Jihomoravského kraje	0

**SC49. Rozvoj partnerství při řešení společných problémů a přípravě nebo realizaci společných projektů jak mezi kraji v rámci regionu NUTS 2, tak s ostatními kraji v rámci ČR, podporující udržitelný rozvoj kraje a upevňující vztahy mezi regiony**

<b>Strategická opatření k naplnění specifického cíle</b>	<b>Hodnocení</b>
Rozvíjení spolupráce s krajem Vysočina	0
Koncepční řešení rozvoje území na hranicích krajů	0
Iniciace společných rozvojových projektů se sousedními kraji	0

**SC50. Rozvoj všestranné spolupráce mezi regionálními partnery na území kraje při uskutečňování přijatých rozvojových záměrů**

<b>Strategická opatření k naplnění specifického cíle</b>	<b>Hodnocení</b>
Vytváření nástrojů pro efektivní spolupráci obcí při jejich rozvoji	0
Podpora spolupráce soukromého a veřejného sektoru při realizaci rozvojových projektů	0
Posílení role Rady hospodářské a sociální dohody JMK	0
Podpora koncepčního zapojení neziskových organizací a občanů do spolupráce při rozvoji kraje	0

Obecně můžeme konstatovat, že řada opatření Prioritní osy VI zaměřené na spolupráci, může být přínosná pro zlepšení stavu životního prostředí, tedy i pro soustavu Natura 2000. Opatření však byla bodována hodnotou 0, vzhledem k tomu že se jedná o velmi potenciální, nepřímé vlivy, které na konkrétní lokality Natura 2000 budou mít zanedbatelný vliv.

### **4.3 Posouzení závažnosti vlivů**

Mezi opatřeními navrženými v rámci jednotlivých prioritních okruhů se vyskytuje řada aktivit, které by mohly velmi závažně ovlivnit soustavu Natura 2000, a to jak z hlediska předmětů ochrany, tak z hlediska celistvosti lokalit. Jedná se zejména o novostavby objektů (liniových staveb, logistických center aj.), u kterých může dojít k přímým územním střetům s lokalitami Natura 2000. Zvýšené rušení (v okolí těchto staveb, v souvislosti se zvýšením

turistického ruchu) může v citlivých oblastech významně ovlivnit předměty ochrany. Dále může dojít k negativnímu ovlivnění složkovým přenosem znečišťujících látek. Při rekonstrukcích budov hrozí ovlivnění kolonií netopýrů.

Vzhledem k chybějící lokalizaci aktivit však byl jejich vliv bodován jako -1 (mírně negativní), resp. „potenciálně významně negativní“. Bylo konstatováno, že každý jednotlivý projekt musí být detailně posouzen dle § 45i zákona č. 114/1992 Sb., resp. pokud není vliv na soustavu Natura 2000 předem vyloučen stanoviskem orgánu ochrany přírody.

#### **4.4 Vyhodnocení variant**

Hodnocený materiál byl vyhodnocen v jediné předložené variantě.

#### **4.5 Vyhodnocení možných kumulativních vlivů**

Při aktuální neznalosti jednotlivých závěrů není možné kvalifikovaně vyhodnotit kumulaci jejich vlivů. Lze pouze obecně konstatovat, že ke kumulaci samozřejmě může docházet, a to zejména při územním střetu více záměrů s lokalitou/ami Natura 2000.

#### **4.6 Závěr**

Z výše uvedeného hodnocení vyplývá, že předložená koncepce, tedy „Strategie rozvoje Jihomoravského kraje“, nemá významný negativní vliv na lokality soustavy Natura 2000 a jejich předměty ochrany.

## **5 SEZNAM POUŽITÝCH PODKLADŮ**

---

### **Pro účely hodnocení jsem obdržela od zadavatele následující podklady**

Program rozvoje Jihomoravského kraje – Aktualizace návrhové části 2006

Strategie rozvoje Jihomoravského kraje

### **Úplná citace odkazovaných legislativních předpisu**

Nařízení vlády č. 132/2005 Sb. ze dne 22. prosince 2004, kterým se stanoví národní seznam evropsky významných lokalit.

Vyhláška MŽP ČR č. 166/2005 ze dne 15. dubna 2005, kterou se provádějí některá ustanovení zákona ČNR č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů, v souvislosti s vytvářením soustavy NATURA 2000

Vyhláška MŽP ČR č. 395/1992 ze dne 11. června 1992, kterou se provádějí některá ustanovení zákona České národní rady č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění vyhlášky MŽP č. 105/1997 Sb., vyhlášky MŽP č. 200/1999 Sb., vyhlášky č. 85/2000 Sb., vyhlášky MŽP č. 190/2000 Sb., vyhlášky č. 116/2004 Sb., vyhlášky č. 381/2004 Sb., vyhlášky č. 573/2004 Sb., vyhlášky č. 574/2004 Sb. a vyhlášky č. 452/2005 Sb., 395/1992 Sb.

Zákon č. 460/2004 Sb., o ochraně přírody a krajiny - úplné znění zákona ČNR č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, jak vyplývá ze změn provedených zákonným opatřením Předsednictva České národní rady č. 347/1992 Sb., zákonem č. 289/1995 Sb., nálezem Ústavního soudu České republiky vyhlášeným pod č. 3/1997 Sb., zákonem č. 16/1997 Sb., zákonem č. 123/1998 Sb., zákonem č. 161/1999 Sb., zákonem č. 238/1999 Sb., zákonem č. 132/2000 Sb., zákonem č. 76/2002 Sb., zákonem č. 320/2002 Sb., zákonem č. 100/2004 Sb., zákonem č. 168/2004 Sb. a zákonem č. 218/2004 Sb., 460/2004 Sb.

### **WWW informační zdroje**

Agentura ochrany přírody a krajiny České republiky - [www.nature.cz](http://www.nature.cz)

Ministerstvo životního prostředí - [www.env.cz](http://www.env.cz)

NATURA 2000 - <http://europa.eu.int/comm/environment/nature/home.htm>

NATURA 2000 oficiální stránky - [www.natura2000.cz](http://www.natura2000.cz)



<b>Způsob zohlednění závěru zjišťovacího řízení v rámci SR JMK</b>		
<b>Bod</b>	<b>Jednotlivé požadavky ZZŘ. Vyhodnocení vlivu koncepce na ŽP by se mělo zaměřit na:</b>	<b>Způsob zohlednění v rámci SR JMK</b>
1	Posouzení, zda SRJMK zohledňuje strategické a dílčí cíle a nástroje Strategie udržitelného rozvoje ČR	SUR ČR byla jedním z hlavních dokumentů pro stanovení referenčních cílů. Relevantní cíle SUR ČR jsou zohledněny ve finální verzi většiny referenčních cílů.
2	Posouzení, zda je SRJMK v souladu s cíli a opatřeními Státní politiky ŽP ČR a dalších celostátních koncepcí (např. koncepce ochrany přírody a krajiny, program snižování emisí, vodohospodářské koncepce, surovinové politiky) a relevantních koncepcí na území kraje, popř. sousedních krajů.	Všechny uvedené koncepce i mnohé další sloužily jako podklad, na základě kterého byly stanoveny referenční cíle ochrany životního prostředí.
3	Posouzení, zda SRJMK zohledňuje cíle a opatření Dlouhodobého programu zlepšování zdravotníhostavu obyvatelstva ČR - Zdraví pro všechny v 21. století a Akčního plánu zdraví a ŽP ČR. Při posuzování vlivů SRJMK na veřejné zdraví klást důraz na rizika související s hlukovou zátěží a znečištěním ovzduší.	Vyhodnocení vlivů koncepce na veřejné zdraví je obsahem kapitoly 13.
4	Posouzení, zda a jak SRJMK přispívá k řešení problematiky starých ekologických zátěží a odstraňování černých skládek.	Zahrnuto do referenčního cíle pro vyhodnocení vlivů na ŽP:12.1 Odstraňovat staré ekologické zátěže.
5	Posouzení, zda a jak SRJMK podporuje budování čistíren odpadních vod a kanalizačních sítí, a to i v malých obcích.	Zahrnuto do referenčních cílů pro vyhodnocení vlivů na ŽP: 11.1 Zlepšit zásobování obyvatel nezávadnou pitnou vodou, zvyšovat podíl obyvatel napojených na ČOV.
6	Vyhodnocení vlivů rozvoje jednotlivých druhů dopravy na životní prostředí. Dále pak posouzení, zda a jak SRJMK podporuje ekologicky šetrné druhy dopravy.	Zahrnuto do referenčních cílů pro vyhodnocení vlivů na ŽP: 2.1 Podporovat ekologicky šetrné formy dopravy, včetně managementových opatření a dalšího rozvoje vhodně situovaných cyklostezek, 2.2. Snižovat zatížení dopravní sítě JMK tranzitní a nákladní silniční dopravou.
7	Posouzení, zda a jak SRJMK přispívá k zavedení komplexního systému nakládání s odpady, který by řešil uzavřený cyklus separace, zpracování, využití a zneškodnění odpadů.	Zahrnuto do referenčního cíle pro vyhodnocení vlivů na ŽP: 6.1 Omezovat množství všech vznikajících odpadů, zvýšit energetické a materiálové využívání odpadů.
8	Posouzení, zda a jak SRJMK řeší problematiku odpadového hospodářství v souladu s Plánem odpadového hospodářství JMK.	POH ČR a POH JMK byly jedním z hlavních dokumentů pro stanovení referenčních cílů. Relevantní cíle POH jsou zohledněny ve finální verzi referenčních cílů.
9	Vyhodnocení, jaké dopady může mít SRJMK na zvláště chráněná území, VKP, přírodní parky, krajinný ráz, ÚSES, území soustavy NATURA 2000 a zvláště chráněné druhy rostlin a živočichů.	Zahrnuto do referenčních cílů pro vyhodnocení vlivů na ŽP: 8.1 Chránit ohniska (hot spots) biodiversity a omezovat nevhodné využívání přírodních a přírodě blízkých částí krajiny, 5.3 Chránit krajinný ráz a kulturní dědictví, lépe využívat kulturní a přírodní památky. Vlivy koncepce na lokality soustavy Natura 2000 jsou vyhodnoceny v kapitole 5.1.

Bod	Jednotlivé požadavky ZZŘ. Vyhodnocení vlivu koncepce na ŽP by se mělo zaměřit na:	Způsob zohlednění v rámci SR JMK
10	Posouzení, zda a jak SRJMK řeší možné následky umístování staveb do volné krajiny (zejména se jedná o výstavbu stožárů mobilních operátorů, výstavbu větrných elektráren, výškových zařízení apod.) a vlivy na krajinný ráz s možností stanovení rámcových resp. na základě provedeného rozboru omezujících kritérií pro umístování staveb.	Koncepce tuto problematiku zvláště neřeší. Zahrnuto do referenčních cílů pro vyhodnocení vlivů na ŽP: 5.3 Chránit krajinný ráz a kulturní dědictví, lépe využívat kulturní a přírodní památky.
11	Posouzení, zda a jakým způsobem SRJMK stávající hlukovou zátěž a jak přispívá k odstraňování nadlimitní hlukové zátěže obyvatelstva.	Problematika hluku je řešena ve vyhodnocení PRJMK na životní prostředí v rámci referenčních cílů 3.1 Chránit lidské zdraví a životní prostředí v sídlech, snižovat znečištění ovzduší, dopravní zátěž, hladiny hluku a vytvářet prostředí vhodné pro zdravý životní styl (městská a příměstská zeleň, obchvaty, pěší zóny) a v rámci vyhodnocení vlivů koncepce na veřejné zdraví v kapitole 13. Charakteristika hlukové zátěže regionu je uvedena v kapitole 3.3.
12	Posouzení, zda a jakým způsobem SRJMK zohledňuje stávající imisní zatížení dotčeného území (zejména ve vztahu k imisím PM10) a jak přispívá k odstranění nadlimitní imisní zátěže obyvatelstva.	Problematika znečištění ovzduší je řešena ve vyhodnocení PRJMK na životní prostředí v rámci referenčních cílů: 1.1 Snižit emise plynů ohrožujících klimatický systém země, zejména CO2 a metanu, 1.2 Dosáhnout a nepřekračovat doporučených hodnot krajských emisních stropů pro oxid siřičitý, oxidy dusíku, těžké organické látky a amoniak v horizontu roku 2010, 1.3 Snižovat emise všech znečišťujících látek do ovzduší vody a půdy a v rámci vyhodnocení vlivů koncepce na veřejné zdraví v kapitole 13. Charakteristika hlukové zátěže regionu je uvedena v kapitole 3.3.
13	Posouzení, zda a jakým způsobem SRJMK zohledňuje cíle Programu snižování emisí statutárního města Brna i Programu zlepšení kvality ovzduší statutárního města Brna v rámci Programu rozvoje JMK.	Obě koncepce byly jedním z podkladů pro stanovení referenčních cílů, jejich relevantní cíle jsou zohledněny ve finální verzi referenčních cílů.
14	Posouzení, zda a jakým způsobem SRJMK řeší využití obnovitelných zdrojů energie, případně navržené plochy vhodné pro lokalizaci větrných elektráren vyhodnotit především s ohledem na krajinný ráz a obyvatelstvo.	Zahrnuto do referenčních cílů pro vyhodnocení vlivů na ŽP: 9.1 Snižovat spotřebu a racionálně využívat neobnovitelné zdroje surovin a energie , 5.3 Chránit krajinný ráz a kulturní dědictví, lépe využívat kulturní a přírodní památky. Plochy pro lokalizaci větrných elektráren koncepce nenavrhuje.
15	Vyhodnocení vlivů SRJMK ve vztahu k ochraně podzemních a povrchových vod, revitalizaci říčních systémů a protipovodňových a protierozních opatření. Posouzení, zda a jak SRJMK řeší znečištění v povodí povrchových toků.	Zahrnuto do referenčních cílů pro vyhodnocení vlivů na ŽP: 4.2 Zajistit ochranu půdy před vodní a větrnou erozí, prosazovat principy ekologického zemědělství a podporovat mimoprodukční funkce, 5.2 Zlepšovat retenční funkci krajiny, 11.1 Zlepšit zásobování obyvatel nezávadnou pitnou vodou, zvyšovat podíl obyvatel napojených na ČOV, 11.2 Zlepšovat stav a ekologické funkce vodních útvarů.



Bod	Jednotlivé požadavky ZZŘ. Vyhodnocení vlivu koncepce na ŽP by se mělo zaměřit na:	Způsob zohlednění v rámci SR JMK
16	Posouzení, zda a jaký vliv má SRJMK na PUPFL, zejména s ohledem na přirozenou obnovu a zakládání lesních porostů, zvyšování biodiverzity porostů, zakládání prvků rozptýlené zeleně v krajině.	Tato problematika je obecně zahrnuta do referenčních cílů pro vyhodnocení vlivů na ŽP: 8.2 Zlepšovat stav lesů (druhová skladba, věková a prostorová struktura), podporovat mimoprodukční funkce lesa.
17	Posouzení, zda jsou v koncepci zohledněny principy ochrany ZPF, zejména s ohledem na zábory kvalitní zemědělské půdy a do jaké míry SRJMK vytváří podmínky pro omezení záboru půdy a volné krajiny. Posouzení, zda SRJMK přispívá k prosazování přednostního využití brownfields.	Zahrnuto do referenčních cílů pro vyhodnocení vlivů na ŽP: 4.1 Omezit nové zábory půdy, regulovat neřízenou suburbanizaci, podporovat využívání brownfields, 4.2 Zajistit ochranu půdy před vodní a větrnou erozí, prosazovat principy ekologického zemědělství a podporovat mimoprodukční funkce.
18	Při stanovení kritérií pro výběr projektů maximálně zohlednit podpory ochrany přírody a krajiny, ochranu lidského zdraví a přednostní využívání brownfields	Kritéria pro výběr projektů jsou obsahem kapitoly 12.
19	ZZŘ a všechna vyjádření a připomínky, které MŽP obdrželo v průběhu zjišťovacího řízení, je nezbytné ve vyhodnocení SRJMK vypořádat.	Všechna vyjádření a připomínky, které zpracovatel obdržel se závěrem zjišťovacího řízení jsou vypořádány v následující tabulce.
20	Na základě stanovisek příslušných orgánů ochrany přírody dle §§ 45h, 45i zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, v platném znění, budou hodnoceny vlivy SRJMK na evropsky významné lokality a ptačí oblasti dle §§ 45h, 45i tohoto zákona. Toto posouzení je nedílnou součástí vyhodnocení vlivů SRJMK na životní prostředí.	Vyhodnocení vlivů koncepce na lokality soustavy NATURA 2000 je součástí kapitoly 5.1. a přílohy č. 2.



## Způsob zohlednění připomínek obdržných v rámci dosavadního průběhu SEA Strategie rozvoje Jihomoravského kraje

Oponent	Text připomínky	stanovisko, způsob vypořádání
1 OS Občané proti stavbě R43 v trase Kuřim - Troubsko, ze dne 31.7.2006, obecné připomínky	Kap.C.3 Základní charakteristiky stavu ŽP. Zcela chybí informace o hluku a znečištění ovzduší.	Relevantní data vzhledem k míře podrobnosti koncepce jsou uvedena v kapitole 3.
2 OS Občané proti stavbě R43 v trase Kuřim - Troubsko, ze dne 31.7.2006, obecné připomínky	Kap. C.4 Stávající problémy životního prostředí v dotčeném území. Požadujeme, aby kapitola obsahovala aktuální údaje o znečištění z dopravy včetně pM10 a PM2,5.	Relevantní data vzhledem k míře podrobnosti koncepce jsou uvedena v kapitole 3.
3 OS Občané proti stavbě R43 v trase Kuřim - Troubsko, ze dne 31.7.2006,	Požadujeme uvést předpokládané vlivy na životní prostředí a veřejné zdraví pro nejdůležitější strategická opatření koncepce, u sporných témat požadujeme řešit varianty strategických opatření.	Vyhodnocení vlivů na veřejné zdraví je obsahem kapitoly 13.
4 OS Občané proti stavbě R43 v trase Kuřim - Troubsko, ze dne 31.7.2006,	Všechny připomínky Občanského sdružení se týkají zahrnutí údajů o dopravním hluku a znečištění ovzduší z dopravy a vyhodnocení vlivů koncepce na veřejné zdraví. <i>Závěr: Požadujeme, aby vyhodnocení bylo zaměřeno zejména na hluk a znečištění ovzduší z dopravy.</i>	Problematika dopravního hluku i znečištění ovzduší z mobilních zdrojů je řešena ve vyhodnocení PRJMK na životní prostředí v rámci referenčních cílů 3.1 Chránit lidské zdraví a životní prostředí v sídlech, snižovat znečištění ovzduší, dopravní zátěž, hladiny hluku a vytvářet prostředí vhodné pro zdravý životní styl (městská a příměstská zeleň, obchvaty, pěší zóny), 1.1 Snižit emise plynů ohrožujících klimatický systém země, zejména CO2 a metanu, 1.2 Dosáhnout a nepřekračovat doporučených hodnot krajských emisních stropů pro oxid siřičitý, oxidy dusíku, těžké organické látky a amoniak v horizontu roku 2010, 1.3 Snižovat emise všech znečišťujících látek do ovzduší vody a půdy a v rámci vyhodnocení vlivů koncepce na veřejné zdraví v kapitole 13. Charakteristika hlukové zátěže regionu je uvedena v kapitole 3.3.
5 OS Občané za ochranu kvality bydlení v Brně - Bosonohách, ze dne 5.8.2006	Kap.C.3 Základní charakteristiky stavu ŽP. Zcela chybí informace o hluku a znečištění ovzduší.	Relevantní data vzhledem k míře podrobnosti koncepce jsou uvedena v kapitole 3.
6 OS Občané za ochranu kvality bydlení v Brně - Bosonohách, ze dne 5.8.2007	Kap. C.4 Stávající problémy životního prostředí v dotčeném území. Požadujeme, aby kapitola obsahovala aktuální údaje o znečištění z dopravy včetně pM10 a PM2,5.	Relevantní data vzhledem k míře podrobnosti koncepce jsou uvedena v kapitole 3.
7 OS Občané za ochranu kvality bydlení v Brně - Bosonohách, ze dne 5.8.2008	Požadujeme uvést předpokládané vlivy na životní prostředí a veřejné zdraví pro nejdůležitější strategická opatření koncepce, u sporných témat požadujeme řešit varianty strategických opatření.	Vyhodnocení vlivů na veřejné zdraví je obsahem kapitoly 13.
8 OS Občané za ochranu kvality bydlení v Brně - Bosonohách, ze dne 5.8.2009	SC41, opatření 1. Požadujeme, aby do hustě obydlených území, kde již dnes dochází k překračování hygienických limitů pro hluk a znečištění ovzduší nebyly plánovány žádné nové dopravní stavby. Dopad těchto předpokládaných dopravních staveb na životní prostředí aby byl řešen komplexně ve všech vzájemných vazbách a ne jednotlivě (rozšíření DI v okolí Brna a napojení R43 a R52).	Předmětem SRJMK není řešení konkrétních variant komunikací. Tato problematika bude řešena na úrovni přípravy územního plánu velkého územního celku Brněnské aglomerace a územního plánu města Brna a na úrovni konkrétních záměrů a jejich EIA. Problematika R52 je již v současnosti řešena v ÚP VÚC Břeclavska a v rámci EIA.
9 OS Občané za ochranu kvality bydlení v Brně - Bosonohách, ze dne 5.8.2010	Navrhujeme nové řešení těchto dálničních tahů, co největší odklon tranzitu z Brněnské aglomerace, vybudování obchvatu města Brna a všech jeho částí. Pro tranzitní dopravu a pro kvalitní spojení s Vidní využít dálnici D2 s obchvatem Břeclavi a dobudování dálničního úseku k rakouské hranici.	Předmětem SRJMK není řešení konkrétních variant komunikací. Tato problematika bude řešena na úrovni přípravy územního plánu velkého územního celku Brněnské aglomerace a územního plánu města Brna a na úrovni konkrétních záměrů a jejich EIA.

10	Oponent	Text připomínky	stanovisko, způsob vypořádání
	OS Občané za ochranu kvality bydlení v Brně - Bosonohách, ze dne 5.8.2010	Požadujeme, aby vyhodnocení bylo zaměřeno zejména na hluk a znečištění ovzduší z dopravy.	Problematika dopravního hluku i znečištění ovzduší z mobilních zdrojů je řešena ve vyhodnocení PRJMK na životní prostředí v rámci referenčních cílů 3.1 Chránit lidské zdraví a životní prostředí v sídlech, snižovat znečištění ovzduší, dopravní zátěž, hladiny hluku a vytvářet prostředí vhodné pro zdravý životní styl (městská a příměstská zeleň, obchvaty, pěší zóny), 1.1 Snižit emise plynů ohrožujících klimatický systém země, zejména CO2 a metanu, 1.2 Dosáhnout a nepřekračovat doporučených hodnot krajských emisních stropů pro oxid siřičitý, oxidy dusíku, těžké organické látky a amoniak v horizontu roku 2010, 1.3 Snižovat emise všech znečišťujících látek do ovzduší vody a půdy a v rámci vyhodnocení vlivů koncepce na veřejné zdraví v kapitole 13. Charakteristika hlukové zátěže regionu je uvedena v kapitole 3.3.